BIULETYN
ORGANIZACYJNY

Wydawany dla swych członków przez KOMITET NARODOWY Amerykanów Pochodzenia Polskiego. Redakcja uprasza o nadsyłanie wszelkich korespondencyj, zawiadomień, głosów Czytelników, Ich opinji w sprawach organizacyjnych itp. na adres: 105 EAST 22nd STREET, NEW YORK, N. Y. — Rękopisy nadsyłane, bez względu na to czy są zamieszczone w BIULETYNIE czy nie, zwracane nie będą. Sprawozdania z posiedzeń, konferencyj, wieców, obchodów itp. winny być zwięzłe. Należy przy podawaniu ich ograniczać się jedynie do faktów.

Rok (Vol.) III — LISTOPAD-GRUDZIEŃ, 1945 — Nr. 37-38

Nowy Zarząd Główny
Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia na rok 1946

ZARZĄD

FRANK JANUSZEWSKI
Prezes
Detroit, Mich.

WALTER CYTACKI
Wiceprezes
Detroit, Mich.

JOSEPH PIECH
Wiceprezes
Chicago, Ill.

MATTHEW KOWALSKI
Wiceprezes
Rochester, N. Y.

PAUL P. FLAK
Wiceprezes
Springfield, Mass.

LEON KOZŁOWSKI
Wiceprezes
Union City, N. J.

STEPHEN ŁODZIESKI
Skarbnik
Lakewood, Ohio

JANINA GODLEWSKA
Sekretarz
New York, N. Y.

DYREKTORZY

WILLIAM CEPEK
Providence, R. I.

SIGISMUND ŁOPACKI
Niagara Falls, N. Y.

STANISŁAW ŚMIETANA
New Bedford, Mass.

FRANK GREGOREK
Baltimore, Md.

DR. EDWARD NOWICKI
Gary, Ind.

ELEONORA SZCZAWIŃSKA
New York, N. Y.

EUGENE JAWOREK
New Bedford, Mass.

SOPHIE SCHOEN
Buffalo, N. Y.

BOLESŁAW URBANOWSKI
Philadelphia, Pa.

EDMUND F. LORENTZ
Rochester, N. Y.

W. LEON ZALESKI
Brooklyn, N. Y.

KOMISJA REWIZYJNA

KAZIMIERZ KARCZEWSKI
Jersey City, N. J.

LUCJAN NOWIŃSKI
Bayonne, N. J.

S. F. URBANIAK
Trenton, N. J.

Depesze IV Walnego Zjazdu

Komitetu Narodowego Amerykanów P. P. do Prezydenta Stanów Zjednoczonych i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Honorable Harry S. Truman
President of the United States
White House
Washington, D.C.

We appeal to you Mr. President, in the name of American ideals to return to the solemn pledges of the Atlantic Charter and the Four Freedoms. Abandonment of these agreements is contrary to American traditions.

Respectfully,

National Commitee of Americans
of Polish Descent, Inc.
105 East 22 St., New York, N. Y.

Annual Convention, November 23, 24, 1945

Chairman of the Convention
H. Kogut, Detroit, Mich.

Resolution Committee

M. Kowalski, Rochester, N. Y.
S. Smietana, New Bedford, Mass.
Dr. E. Nowicki, Gary, Ind.
J. Dodatko, Detroit, Mich.
Mrs. A. Szczepanik, Detroit, Mich.

Władysław Raczkiewicz
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
w Londynie

Czwarty Walny Zjazd Delegatów Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia przesyła Panu, prawowitemu Prezydentowi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej wyrazy czci za Pańskie niezłomne stanowisko w obronie suwerenności, niepodległości i konstytucji polskiej. Wierzymy, że nadal stać Pan będzie na straży honoru i praw Polski, a nieprzejednane stanowisko miljonowych rzesz Polonji Amerykańskiej niech Panu będzie pomocne w tej cierniowej drodze do odrodzenia Polski.

Podpisano:

Komitet Narodowy Amerykanów Polskiego Pochodzenia
105 East 22 St., New York, N. Y.
Roczny Walny Zjazd odbyty 23, 24 listopada 1945 r.
Przewodniczący Zjazdu: H. Kogut, Detroit, Mich.
Komitet Rezolucji:
M. Kowalski, Rochester, N. Y.
S. Śmietana, New Bedford, Mass.
Dr. E. Nowicki, Gary, Ind.
J. Dodatko, Detroit, Mich.
Aleksandra Szczepanik, Detroit, Mich.

Rezolucja IV Walnego Zjazdu

Komitetu Narodowego Amerykanów P. P. powzięta w Detroit, Mich. w dniu 24 listopada 1945 roku

TO THE MEMBERS OF THE UNITED STATES SENATE AND HOUSE OF REPRESENTATIVES

WE, THE DELEGATES to the Annual Convention of the National Committee of Americans of Polish Descent, Inc., assembled in the City of Detroit, Mich., motivated by devotion to our American ideals of freedom and justice, have adopted the following declaration:

The responsibility of those chosen to govern to those who entrusted them with the welfare and security of the nation is manifestly the very essence of Democracy. That relationship cannot function unless the Government keeps the body politic informed in all vital matters. Whenever truth is withheld by the Government, democracy is jeopardized and at times faced with catastrophe.

Unquestionably an investigation of the Pearl Harbor tragedy is vitally necessary — but it is insufficient.

It can only reveal the erroneous methods and conduct which led to the one disaster of December 7, 1941. The same erroneous methods and conduct later brought about still greater calamities and at Yalta the loss of war already won. For in our opinion this is precisely what happened at Yalta, where President Roosevelt, with near victory in hand over both of America's enemies, nevertheless entered into a series of secret commitments which deprive the United States of the fruits of victory. Therefore an investigation of the events at Yalta is imperative.

The full extent and implications of the Yalta commitments are still unknown to the American people. However, the available facts are now sufficient to indicate that the Yalta Conference was the greatest moral and political catastrophe in the history of the United States. We

believe that at Yalta President Roosevelt opened the flood gates to totalitarian Soviet hegemony over Europe and Asia.

At Yalta Russia received control over eleven nations of Eastern and Central Europe with a total population of about 120,000,000 Christian people. The Russian occupation zone in Germany was extended to the disadvantage of Britain and the United States. The yielding commitments of President Roosevelt pertaining to Asia, particularly to the Kurile Islands, Manchuria and Korea are not yet known. Recognition of the principle of veto created conditions for legalization of Russia's aggressions and undermined the future of the United Nations Organization.

We are convinced that the Yalta secret commitments were:

1. Contrary to the ideals and interests of the United States,
2. Contrary to the previous American promises and obligations,
3. In some instances contrary to elementary international law and to our American Constitution.

Those secret commitments unquestionably require immediate and thorough investigation.

In view of the critical state of the health of President Roosevelt during this period, the inquiry should especially include an investigation of the officials who, during his illness and after his death, gave their versions of the alleged commitments which the present Administration is fulfilling according to these officials' interpretations with the full responsibility therefor falling on the American people.

One of the tragic results of the Yalta policies is the case of our ally, Poland. The Soviets on the basis of the Yalta agreements are continuing the enslavement and destruction of the Polish people. Those defending Yalta are attempting to keep the crimes of the Soviets hidden from the American people. The fact remains that at Yalta President Roosevelt signed a partition of Poland an ally of the United States. His signature was placed on a pact analagous to that of September 28, 1939 signed by Ribbentrop and Molotov.

In a later phase Mr. Harry Hopkins as an envoy of the President of the United States and in contravention to previous official utterances virtually agreed to the illegal imprisonment at Moscow of the sixteen leaders of the Polish underground. He also agreed, in the name of the United States, to the recognition of such Russian agents as Stalin desired to foist on the Polish people as their Government, with the inclusion of a few renegades brought in from exile.

Thereafter recognition of the legitimate constitutional Government of Poland in London was withdrawn by the Secretary of State Byrnes. As compensation for a Poland enslaved by Soviet totalitarianism a promise of a so-called "free" elections. Obviously no free elections are possible under the bayonets of the Soviet occupation army and police.

Thus moral responsibility for the continued criminal acts perpetrated by the Soviets on the people of Poland also falls on the United States. This responsibility cannot be removed by shameful attempts at convincing Americans that the Poles themselves desired to give Russia one-half of their territory and willingly accepted Soviet tyranny.

The falseness and trickery of the Soviets now permeating the world, strengthened by appeasement policies of Great Britain and America, cannot however be the foundation of permanent peace. Actually there is no peace although the American people desire peace for themselves and for the world. Instead of the constant reiteration that we do not wish war with Russia it would be more compatible with reality to acknowledge that the Machiavelian activities of the Soviets in Europe and Asia are in many instances directed against the United States and have the character of a war against America. The same can be said about the activity of the Communist Fifth Column in this country which is obviously directed from Moscow and is openly adverse to the ideals, institutions and American way of life.

We are calling your attention to the necessity of an investigation of the secret commitments undertaken at Yalta because, in our opinion, they jeopardize the safety of the United States and of the world.

Respectfully submitted,

National Committee of Americans of Polish Descent, Inc.

Annual Convention, November 23, 24, 1945

Chairman of the Convention
H. Kogut, Detroit, Mich.
Resolution Committee:
M. Kowalski, Rochester, N. Y.
St. Smietana, New Bedford, Mass.
Dr. E. Nowicki, Gary, Ind.
J. Z. Dodatko, Detroit, Mich.
Aleksandra Szczepanik, Detroit, Mich.

●

Poniżej podajemy polski przekład rezolucji wraz z tłómaczeniem listu, wysłanego przez Prezesa F. Januszewskiego do wszystkich członków Kongresu Stanów Zjednoczonych.

MY, DELEGACI na doroczny Walny Zjazd Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia, odbyty w Detroit, wierni amerykańskim ideałom wolności i sprawiedliwości, uchwaliliśmy następującą deklarację:

Istotą demokracji jest odpowiedzialność rządu wobec tych, którzy powierzyli mu dobro i bezpieczeństwo narodu. Stosunek ten może istnieć, o ile rząd informuje ciała polityczne o wszystkich żywotnych sprawach. Ilekroć prawda jest przez rząd zatajona, demokracja narażona jest na szwank i staje wobec katastrofy.

Z tego punktu widzenia dochodzenie w sprawie Pearl Harbor jest niezbędne, lecz nie jest wystarczające. Obnaża ono jedynie błędne metody, których wynikiem była klęska 7 grudnia 1941 roku. Te same jednak błędne metody

spowodowały później klęski wielokrotnie groźniejsze. Postępowanie to doprowadziło nas do przegrania już wygranej wojny. Naszem zdaniem to właśnie nastąpiło w Jałcie. Mając pewność zwycięstwa nad obu przeciwnikami Ameryki, Prezydent Roosevelt zaciągnął w okresie Jałty szereg tajnych zobowiązań, na skutek których Stany Zjednoczone pozbawione zostały owoców zwycięstwa. Dlatego konieczna jest inwestygacja tego wszystkiego, co miało miejsce w Jałcie.

Zasięg zobowiązań zaciągniętych w Jałcie jest nadal Narodowi Amerykańskiemu nieznany. To jednak, co już wiemy, wystarcza, by uznać konferencję w Jałcie za największą klęskę moralną i polityczną Stanów Zjednoczonych w czasie całej naszej historji. W Jałcie bowiem, naszem zdaniem, Prezydent Roosevelt otworzył drogę do hegemonji totalistycznej Rosji Sowieckiej nad Europą i Azją.

W Jałcie Rosja Sowiecka uzyskała pełną władzę nad jedenastu chrześcijańskiemi narodami Europy środkowo i południowo-wchodniej liczącemi około 120 miljonów; rosyjska strefa okupacyjna została rozszerzona ze szkodą Wielkiej Brytanji i Stanów Zjednoczonych; ustpliwe zobowiązania Prezydenta Roosevelta odnośnie Azji, a w szczególności wysp Kurylskich, Mandżurji i Korei są nadal nieznane; uznanie zasady veta stworzyło warunki zalegalizowania sowieckich agresji i podważyło przyszłość Organizacji Zjednoczonych Narodów.

Jesteśmy pewni, że tajne zobowiązania jałtańskie są:

1. sprzeczne z ideałami i interesami Stanów Zjednoczonych,
2. sprzeczne z uprzednio przez Amerykę zaciągniętemi zobowiązaniami,
3. w niektórych wypadkach sprzeczne z elementarnemi zasadami prawa międzynarodowego i z konstytucją Ameryki.

Nie ulega wątpliwości, że te tajne zobowiązania winny być poddane niezwłocznej i dokładnej inwestygacji. Ze względu zaś na krytyczny stan zdrowia Prezydenta Roosevelta w tym okresie, dochodzenie winno objąć szczególniej te osoby urzędowe, które w czasie jego choroby i po jego śmierci, komentując na swój sposób zobowiązania jałtańskie, wypełniane przez obecną administrację, złożyły za nie odpowiedzialność na cały Naród Amerykański.

Wynik polityki Jałty najtragiczniej odbił się na sprawie polskiej. W ramach umów jałtańskich Sowiety nadal prześladują i niszczą Naród Polski. Obrońcy Jałty starają się ukryć przed Narodem Amerykańskim zbrodnie sowieckie. Faktem jest jednak, że Prezydent Roosevelt podpisał w Jałcie rozbiór Polski, sojusznika Stanów Zjednoczonych. Podpis jego został złożony na akcie analogicznym do aktu podpisanego w dniu 28 września 1939 przez Ribbentropa i Mołotowa.

Później p. Harry Hopkins, jako wysłannik Prezydenta Stanów Zjednoczonych, obalając poprzednie oświadczenia urzędowe, zgodził się w istocie na bezprawne uwięzienie przez Moskwę szesnastu przywódców Polski Podziemnej. Zgodził się on również imieniem Stanów Zjednoczonych na uznanie za rząd polski agentów sowieckich, których Stalin narzucił Narodowi Polskiemu, z dodaniem kilku renegatów przywiezionych z emigracji.

W ślad za tem Sekretarz Stanu Byrnes cofnął uznanie konstytucyjnemu Rządowi Polskiemu w Londynie. Jedyną zaś kompensatą dla Polski oddanej w totalistyczną niewolę sowiecką była obiecanka "wolnych" — pod bagnetami sowieckiej armji okupacyjnej — wyborów.

W ten sposób moralna odpowiedzialność za zbrodnie popełnione i popełniane przez Sowiety na Narodzie Polskim spada również na Stany Zjednoczone. Odpowiedzialność ta nie może być usunięta przez pożałowania godne próby wmówienia amerykańskiej opinji publicznej, że to Polacy sami chcą oddać Rosji połowę swego terytorjum i chętnie akceptują tyranję sowiecką.

Fałsze i podstępy sowieckie przenikają cały świat. Wzmacniane przez ustępliwość ze strony Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanji nie mogły być jednak podstawą trwałego pokoju. W istocie pokój nie zapanował na świecie, pomimo, że Naród Amerykański pragnie gorąco pokoju dla siebie i dla reszty świata. Zamiast powtarzania przy każdej okazji zapewnień, że nie pragniemy wojny z Rosją — zdaniem naszem, bardziej odpowiadające rzeczywistości byłoby stwierdzenie, iż podstępne działania sowieckie w Europie i w Azji są w wielu wypadkach skierowane wprost przeciw Stanom Zjednoczonym i mają już obecnie charakter wojny przeciw Ameryce. To samo należałoby powiedzieć o działaniach komunistycznej piątej kolumny w Ameryce, kierowanej zupełnie wyraźnie z Moskwy, jawnie wrogiej ideałom, instytucjom oraz amerykańskiemu sposobowi życia.

Zwracamy uwagę Kongresu Stanów Zjednoczonych na konieczność przeprowadzenia inwestygacji tajnych zobowiązań przyjętych w Jałcie, albowiem w naszem przekonaniu, zagrażają one bezpieczeństwu Stanów Zjednoczonych i pokojowi świata.

KOMITET NARODOWY AMERYKANÓW POLSKIEGO POCHODZENIA

IV WALNY ZJAZD DELEGATÓW

Detroit, 23, 24 listopada 1945 r.

Przewodniczący Zjazdu —
H. Kogut (Detroit, Mich.)

Komisja Rezolucji —
M. Kowalski (Rochester, N. Y.)
St. Śmietana (New Bedford, Mass.)
Dr. E. Nowicki (Gary, Ind.)
J. Z. Dodatko (Detroit, Mich.)
Aleksandra Szczepanik (Detroit, Mich.)

●

Komitet Narodowy Amerykanów Polskiego Pochodzenia
105 East 22nd Street,
New York 10, N. Y.

7 grudnia 1945 r.

Szanowny Panie,

Pozwalamy sobie przedłożyć Panu rezolucję IV Walnego Zjazdu Delegatów Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia, który odbył się niedawno w Detroit.

Jako prezes tej organizacji uważam za swój obowiązek podkreślić doniosłość dochodzenia, które powinno być przeprowadzone przez Kongres Stanów Zjednoczonych w sprawie zobowiązań wynikających z Konferencji w Jałcie, jak to zostało wyrażone w załączonej Rezolucji Zjazdu.

Ostatnie wypadki utwierdziły nas ponownie w przekonaniu, że pożałowania godne rozprzężenie polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych w sprawach Europy i Azji zatacza coraz dalsze kręgi. Sytuacja staje się coraz bardziej krytyczna, zwłaszcza że Naród Nameryk'ański traci zaufanie do tej polityki. Usunąć ten nieszczęśliwy stan rzeczy może jedynie wyświetlenie całej prawdy, co staje się nieuniknionym nakazem.

Chciałbym Pana zapewnić, że nie zaprzestaniemy naszych starań póki sprawa Konferencji w Jałcie nie zostanie przekazana dochodzeniu Kongresu.

Spodziewając się Pana pomocy i poparcia w tych wysiłkach

pozostaję z poważaniem

F. Januszewski, Prezes

Przemówienie nowo-wybranego Prezesa Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia Fr. Januszewskiego

NA ZJEŹDZIE ROCZNYM W DETROIT, MICH.

JESTEM jednym z wiceprezesów Kongresu Polonji Amerykańskiej. W Kongresie Polonji skupiają się wszystkie organizacje i obozy Polonji za wyjątkiem komunistów, którzy sami wyrzucili się poza nawias polskości, służąc obcemu, wrogiemu Polsce mocarstwu.

Właśnie jako wiceprezes Kongresu Polonji uważam za wskazane przyjąć godność i odpowiedzialność, jakie wkładacie na moje barki. Komitet Narodowy Amerykanów Pochodzenia Polskiego stanowi bowiem bardzo poważny od łam Polonji Amerykańskiej. Poważny liczbowo, poważniejszy ideowo. Przecież większość czynnych członków KNAPP'a to starzy Koniowcy z pierwszej wojny światowej. Wszyscy są gorliwymi zwolennikami ideologji Marszałka Piłsudskiego, wielkiego męża ostatniej doby, któremu losy pozwoliły odbudować naprawdę wolną, niepodległą Polskę po pełnym poświęceń żywocie.

Piłsudskiemu zawdzięczamy, że po pierwszej wojnie światowej mieliśmy taką Polskę. Jemu Polska zawdzięcza wszystkie swe postępowe prawa, legalizm i ubezpieczenia społeczne. I jemu zawdzięcza, że polska godność narodowa odżyła i zakwitła po sromotnej niewoli, plamiącej ducha Narodu.

Komuniści zarzucają, że Piłsudski był faszystą, że jego rządy, zwane sanacyjnemi, były faszystowskie, że ludzie, hołdujący zasadom i ideologji Piłsudskiego, byli i są faszystami.

To było, jest i pozostanie kłamstwem i oszczerstwem. Gdyby rządy, pozostałe po Piłsudskim, były faszystowskiemi, to nie wystąpiłyby do walki **przeciwko** Niemcom, ale stanęłyby **po stronie** Niemiec i ich brunatnego faszyzmu, podobnie jak stanął po stronie brunatnego faszysty Hitlera czerwony faszysta Stalin.

To nie Stalin zagrał na alarm i powołał Anglję i resztę świata do walki z agresją faszystowską, lecz wierne ideologji Piłsudskiego rządy polskie i lud polski.

Jak Polska, hołdująca ideologji Piłsudskiego, miała odwagę przeciwstawić się agresji i przemocy brunatnego faszyzmu niemieckiego, tak samo miała i ma odwagę przeciwstawić się czerwonemu faszyzmowi rosyjskiemu. Tą odwagą i tym duchem są przejęci wszyscy członkowie i sympatycy Komitetu Narodowego A.P.P. I wszyscy są wierni ideologji Marszałka Piłsudskiego.

Byłem Koniowcem i hołdowałem tym samym ideałom i nadal im hołduję. Piłsudski popełniał błędy. Każdy człowiek czynu je popełnia. Popełniali może większe błędy jego liczni zwolennicy. Ale te błędy w niczem nie przyćmiły blasku i cnót Wielkiego Budowniczego Polski, który wytworzył dla siebie wielki kult w sercach ludu polskiego. Jego ideałom nie sprzeniewierzyli się jego zwolennicy w **żadnej sprawie zasadniczej, dotyczącej honoru i losów Polski.** Wierni byli i są swym obowiązkom wobec Polski aż do śmierci.

Niema nic takiego ani w dalszej ani w bliższej przeszłości KNAPP'a, czego my wszyscy, zwolennicy ideologji Piłsudskiego, moglibyśmy się wstydzić albo żałować. Komitet Narodowy A.P.P. był drożdżami i fermentem, który poruszył Polonję Amerykańską do życia, do czynu, pozostanie i nadal takim i czynić będzie wszystko, aby bronić wolności Polski i wolności Ameryki, przeciw wszelkim groźbom i zamachom totalizmu. Jestem święcie przekonany, że będzie wiernie i lojalnie współpracować z innemi organizacjami w Kongresie Polonji Amerykańskiej we wszystkich poczynaniach, obliczonych dla dobra Ameryki, dla dobra Polski i dla dobra Polonji Amerykańskiej, dziś już posiadającej pełnię praw obywatelskich w naszej nowej Ojczyźnie.

W tym duchu pracować myślę i w tym duchu przyjmuję urząd jakim mnie zaszczyciliście, wierząc, że wszyscy razem godnie podtrzymamy pamięć Marszałka Piłsudskiego, że wierni pozostaniemy jego testamentowi w pracy i poświęceniach dla Polski, jego zasadom i ideologji i jego umiłowaniu wolności równej dla wszystkich narodów — ufni, że Polska Jagiellonów i Batorych, Kościuszków i Piłsudskich — znowu stanie w szeregu wolnych i wielkich narodów.

Teraz pozwólcie, że przejdę do innych, związanych z

celami Zjazdu, spraw.

Po kilku latach wojny przeżywamy teraz chwile jej rzekomego zakończenia: celebrujemy różne „V-Days" — upajając się triumfem w fałszywem przeświadczeniu, że dzieło zostało dobrze dokonane.

Pamiętamy ile to pragnień, nadziei i szczęścia wyglądaliśmy od zwycięstwa aljantów. Miało ono przynieść wyzwolenie Polski, utrwalenie wolności i demokratycznych zasad na świecie — na całym świecie dla wszystkich.

Zwycięstwo aljanckie, a więc naszej strony, przyniosło nam straszne zawody.

Polska pozostaje nadal pod rządami najeźdźcy. Odszedł najeźdźca niemiecki, ale na jego miejsce jeszcze bezwzględniej usadowił się najeźdźca sowiecki, stosując przymus, terror, gwałt, niewolę i eksterminację. **To jest stan wojny, a nie stan pokoju.**

Tak wygląda świat po zakończeniu wojny „zwycięstwem". Tak wygląda głównie z winy sowieckiej Rosji, ale pośrednio i z winy aljantów.

Głoszą nam oficjalnie, że wojna zakończona, a przecież wojnę ze wszystkiemi jej okropnościami widzimy w różnych krajach. Dlaczego ten otwarty stan wojenny każą nam nazywać pokojem? Dlatego, że Rosja sowiecka nie pozwala innym sojusznikom wtrącać się do tych wojen — nie pozwala nawet istniejącego stanu rzeczy nazywać wojną. Po rzekomo zwycięskiej wojnie nie Ameryka, lecz Rosja dyktuje swą wolę światu.

Tak się wprowadza w życie Czarter z San Francisco, legalizując agresję.

Czy to ma być upewnienie o pokoju i bezpieczeństwie, kiedy generał Marshall, amerykański szef sztabu generalnego, uzasadniając potrzebę powszechnego przysposobienia wojskowego w Ameryce, woła: „zbrójmy się albo gińmy" — „Prepare or perish"!....

To samo powtarza głównodowodzący amerykańskich sił zbrojnych w Europie, generał Eisenhower, mianowany obecnie następcą gen. Marshalla.

Obydwaj wodzowie po zwycięstwie nad Niemcami i Japonją ostrzegają Amerykę przed grożącem jej niebezpieczeństwem nowych klęsk, a nawet zagłady.

Obydwaj wodzowie amerykańscy mają rację. Ich racja wypływa z tragicznej kolejności wypadków: zaczęliśmy bowiem wojnę od klęski militarnej w Pearl Harbor, a zakończyliśmy wojnę zwycięstwem militarnem, lecz klęską polityczną, wynikającą z kapitulacji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie.

Słusznie mówi generał Marshall, że kto nie jest przygotowany do walki i nie walczy, temu grozi zguba i ten ginie.

Tak w zarysie przedstawia się sytuacja Ameryki.

Zwracając oczy na Polskę, widzimy ją opuszczoną przez sojuszników i ubezwładnioną przez wrogą okupację sowiecką. Widzimy ją z powrotem w niewoli, wyczerpaną do ostateczności. Niepodobna w takich warunkach wzywać braci naszych w Polsce do dalszej walki. **To my musimy za nich walczyć. Kto z nas nie walczy o Polskę, ten zdradza również i Amerykę,** której grozi to samo niebezpieczeństwo, jakie Polskę nawiedziło, i z tych samych rąk.

W roku 1939 przyglądaliśmy się mordom Hitlera, kiedy Polskę i Europę zamieniał w gruzy i cmentarzyska. Czy dziś podobnie bezczynnie mamy przyglądać się niszczycielskiej działalności Stalina w Polsce, działalności będącej dalszym ciągiem tego samego programu zlikwidowania Narodu, jaki uknuty był do spółki z Hitlerem?

Musimy sobie jasno zdać sprawę z tego, co jest tak mocno tłumione i ukrywane, że z dniem 15 października bieżącego roku Stalin wypowiedział Polsce trzecią wojnę.

Pierwszą wojnę wypowiedział do spółki z Hitlerem. Drugą wypowiedział, wkraczając na ziemie polskie w pościgu za Niemcami, ale nie jako wybawca lecz jako **zdobywca**, wieszając, mordując i deportując wszystkich członków Armji Krajowej, jacy tylko dostali się w jego ręce, oraz wywożąc podziemny Rząd Polski do Moskwy — na sąd, aby skazać 16-tu jego członków, legalnych przedstawicieli Polski, na więzienie, jak przestępców. Ta trzecia wojna, jakiej jesteśmy świadkami obecnie, datuje się formalnie od 15 października b.r. Rosja sowiecka zasiliła obecnie okupację Polski nowemi, liczniejszemi wojskami, aby wytępić tych Polaków, którzy jeszcze mieli dość sił, aby kryć się po lasach przed śmiercią z rąk żołdactwa sowieckiego, administracji sowieckiej i jej polskich agentów komunistów.

W tych lasach polskich, po wkroczeniu wojsk Stalina, było od 100 do 200 tysięcy najlepszych synów Polski, którzy przez pięć lat walczyli przeciwko Niemcom. Kiedy potem chłop polski uciekał w lasy z ostatnią krową, aby ratować siebie, żonę i dzieci przed gwałtem wyuzdanego, bezkarnego żołdactwa rosyjskiego, liczba szukających ratunku w lasach wzrosła do wielu setek tysięcy.

Tę ludność kryjącą się po lasach w Polsce Sowiety nazywają „bandytami" i „faszystami" i skazują na wytępienie.

Ucieczka do lasów przypomina powstanie polskie z 19go wieku. Wówczas Moskwa mordowała tylko tych, którzy zbrojnie walczyli. Tym razem plany rosyjskie zmierzają do wymordowania miljonów Polaków. Ofiary, jakie ma ponieść Polska w tej trzeciej wojnie z Rosją, mają być większe niż straty wszystkich powstań polskich razem wzięte, od Kościuszkowskiego do Styczniowego w 1863 r.

Wówczas świat wiedział o rozlewie krwi polskiej i oskarżał o to carów, usiłując nieść Polsce jakąś pomoc, acz-kolwiek Polska w czasie powstań nie była w sojuszu z Anglją ani z Ameryką.

Dziś nie tylko Polski się nie chroni i nie osłania, nie tylko nie potępia się morderców Narodu Polskiego, lecz nawet obecnego najazdu na Polskę nie pozwala się nazywać najazdem czy wojną.

Kiedyśmy organizowali Komitet Narodowy Amerykanów Pochodzenia Polskiego, w programie naszym było między innemi pouczać naszych współobywateli Ameryka-

nów o Prawdzie Polskiej i o planach podboju świata przez skomunizowaną Rosję. Mieliśmy światu otwierać oczy. **Kiedyż więc świat, a przedewszystkiem Ameryka, ocknie się i zdobędzie się na odwagę spojrzenia prawdzie w oczy?**

W pierwszej wojnie światowej synowie Ameryki ginęli za demokrację i za wolność ludów Europy. Niestety, w drugiej wojnie światowej ginęli, aby ludy europejskie oddać do totalnej, barbarzyńskiej niewoli sowieckiej.

Prezydent Wilson umarł, zmagając się i do końca nie ustępując w walce o swoje wielkie ideały. Prezydent Roosevelt umarł, rezygnując z Karty Atlantyckiej i pozostawiając Stalinowi wolną rękę do zdruzgotania tych ideałów....

Wspominamy Pearl Harbor jako rozpoczęcie wojny klęską militarną. Zakończenie wojny, chociaż militarnie zwycięskie, oceniliśmy jako klęskę polityczną. Z inwestygacji problemu Pearl Harbor widzimy jak bardzo potrzebne jest wyjaśnienie prawdy. Naród Amerykański jest dojrzałym narodem i odważnie patrzy w oczy niebezpieczeństwom i klęskom. Możemy śmiało powiedzieć, że pozostawienie sprawy Pearl Harbor w tajemnicy zatrułoby na przyszłość moralność i spokój duchowy Amerykańskiego Narodu.

Z licznych przykładów historji wiemy do czego prowadzi tajna dyplomacja i tajne metody rządzenia, wprowadzające w błąd najczęściej nie wroga, lecz własny naród i jego organy rządowe oraz wojskowe. Tylko wyjaśnienie prawdy może zapobiec powtarzaniu błędów, omyłek i przewinień.

W tej wojnie właśnie jesteśmy świadkami powtarzania błędów, niemal metodycznego ich naśladowania. Widzimy jak te same błędy, które spowodowały klęskę Pearl Harbor, doprowadziły do gorszej hańby Jałty.

W chwili kiedy Niemcy i Japonja były już powalone kiedy jeden i drugi wróg przyznawał się do klęski i wyrażał gotowość do bezwarunkowego poddania się, kiedy **potęga Ameryki** pod względem militarnym i technicznym wzrastała do nieznanych w historji rozmiarów, kiedy Ameryka posiadała wszystkie środki, aby doprowadzić do szybkiego i decydującego zwycięstwa — w takiej właśnie chwili w **Jałcie nastąpiło wyrzeczenie się wszystkich celów wojny**, przekreślenie wzniosłych ideałów amerykańskich i przyzwolenie na klęskę polityczną i moralną. W Jałcie bowiem Ameryka poświęciła i utraciła swoje znaczenie, wpływy i interesy w Europie i Azji, wyrzekła się owoców zwycięstwa i oddała je w ręce Rosji.

Wiemy, że w Jałcie, wobec choroby Roosevelta, decydującą rolę odegrali ludzie ze świata urzędniczego, konstytucyjnie nieodpowiedzialni za swoje czyny i następstwa tych czynów.

Jeśli ważnem jest obecnie śledztwo w sprawie Pearl Harbor, to bardziej ważnem jest i musi być śledztwo w sprawie Jałty. Musimy więc domagać się inwestygacji w sprawie Jałty, ogłoszenia wszystkich dokumentów z jej okresu, ogłoszenia świadectw, które po śmierci Prezydenta Roosevelta złożyli uczestniczący w naradach Jałty urzędnicy — świadectw osób nieodpowiedzialnych, które złożyły na barki Narodu Amerykańskiego najcięższą odpowiedzialność wobec historji.

Wiemy, że te świadectwa są przyjęte i traktowane jako zobowiązania Prezydenta Roosevelta. Tak je traktuje obecna administracja w Washingtonie. Tylko ujawnienie tych legalnych i nielegalnych zakątków tajnej dyplomacji, może uzdrowić atmosferę, umożliwić naprawienie błędów i zapobiec dalszemu ich powtarzaniu.

Zbrojeniami musimy naprawiać utratę bezpieczeństwa. Ujawnieniem prawdy możemy naprawić czy zapobiec utracie honoru i wejść na jaśniejszą i wolniejszą od błędów drogę.

Jałta uczyniła Amerykę współodpowiedzialną za zbrodnię rozbioru Polski, jej najwierniejszej sojuszniczki. Przekreśliła suwerenność rządu polskiego, który przez pięć lat z Londynu współpracował z rządem amerykańskim. A wkrótce potem typowo nieodpowiedzialny pan Harry Hopkins, w podróży do Moskwy, wbrew tylokrotnym, szlachetnym deklaracjom Ameryki, zgodził się niewiadomo w czyjem imieniu na zasądzenie, skazanie i uwięzienie 16-tu przywódców Polskiej Armji Krajowej, członków Polskiego Rządu i Parlamentu krajowego, wywiezionych podstępnie ze stolicy naszego aljanta, Polski, do stolicy zbrodni światowej, Moskwy.

Pan Hopkins chyba nie mógł tego uczynić w imieniu Narodu Amerykańskiego, to jest w naszem imieniu i kosztem hańby Ameryki. Dlatego dzisiaj, jako Amerykanie, żądamy ujawnienia wszystkich dokumentów z podróży pana Hopkinsa.

Prócz zgody czy milczącego przyzwolenia na zbrodnię uwięzienia 16-tu członków legalnego Rządu Polskiego, pan Hopkins zgodził się także na utworzenie marjonetkowego rządu sowieckiego w Warszawie. Jeśli pan Harriman dorzucił do tego rządu marjonetkowego kilku renegatów z emigracji, to nie można tego uważać za dowód zwycięstwa, lecz za dowód moralnej klęski Ameryki na terenie międzynarodowym. **Jest to najsmutniejszy akt cynicznego przekreślenia najważniejszych zasad Karty Atlantyckiej.**

Inwestygacja Jałty musi również obejmować dokładne zbadanie dokumentów dotyczących tej konferencji, skutku decyzji tam powziętych, a zatem musi w prostej linji prowadzić do sprawy 16-tu więźniów Rządu Polskiego i do hańby przyczynienia się oraz powołania marjonetkowego rządu w Warszawie.

Odbywa się teraz w Norymberdze sąd nad zbrodniarzami wojennymi. Sąd ten będzie farsą i dalszym ciągiem bankructwa moralności międzynarodowej, jeśli pominie i osłoni zbrodnie sowieckie.

Jeśli karze się zbrodnie jednych winowajców, a równocześnie daje się przywilej bezkarności innym zbrodniarzom, nie buduje się przez to lecz podważa własną i międzynarodową moralność. Dlatego musimy się domagać i domagamy się wznowienia śledztwa za zbrodnie w Katyniu, nieograniczania dochodzeń tylko tam, gdzie wskazują obwinione Sowiety, lecz wszędzie tam, gdzie można znaleźć dowody winy.

Kiedy sądzimy odpowiedzialnych za wywołanie wojny Niemców, sprawiedliwość wymaga osądzenia i Sowietów, które nie mniej są odpowiedzialne za wojnę, rozpoczętą do spółki z Niemcami. Dlatego nie przestaniemy domagać się ogłoszenia dokumentów, jakie posiada Departament Stanu w sprawie udziału Rosji zarówno w zbrodni Katyńskiej jak i udziału Rosji w wywołaniu wojny przeciw Polsce w sojuszu z Niemcami.

Ostatnio mnożą się próby różnych czynników, aby przerzucić na Polskę winę za Jałtę, to jest na Polaków złożyć odpowiedzialność za rozbiór Polski, jak również za utworzenie rządu w Warszawie. Za podpis Roosevelta na akcie rozbioru Polski i za błąd utworzenia marjonetkowego rządu w Warszawie winę mają ponosić Polacy?

Jest to usiłowanie, by oskarżyć pokrzywdzonych i zdradzonych za to, że nie potrafili zapobiec krzywdzie i zdradzie im wyrządzonej.

Mnożą się oskarżenia Polaków za deportowanie Niemców z Polski do Niemiec. Natomiast tłumione są wieści o deportowaniu Polaków z Polski na Sybir i o niewoli miljonów Polaków na wschód od Linji Curzona.

Nasze sumienia są czyste. Myśmy najwcześniej, jako Amerykanie, ostrzegali przed błędami naszych władz krajowych na terenie polityki międzynarodowej. Zorganizowani w Komitecie Narodowym Amerykanów Pochodzenia Polskiego —niemal od pierwszej chwili przyłączenia się Stanów Zjednoczonych do wojny budziliśmy zdrową opinję amerykańską i czujność słabo orjentujących się w sytuacji europejskiej współobywateli; czujność wobec niebezpieczeństw, grożących ze strony tego kolosa, który za czasów carskich był uważany za żandarma środkowej Europy, a pod dyktaturą Stalina stał się katem całej Europy, zagrażając teraz bezpieczeństwu Stanów Zjednoczonych.

Dlatego dzisiaj z podniesionem czołem żądamy inwestygacji Jałty i jej następstw. Żądamy oddania pod sąd zbrodniarzy wojennych zarówno niemieckich jak i sowieckich. Żądamy wycofania wojsk sowieckich z Polski, zgodnie z 6-ym paragrafem Umowy Moskiewskiej, celem zapobieżenia mordom, grabieży i gwałtom bezkarnym na ziemiach kraju i narodu, który przecież według słów Roosevelta miał być natchnieniem Ameryki do walki o wolność, a nie natchnieniem Ameryki do współodpowiedzialności i zgody za zbrodnie sowieckie.

W szeregach Komitetu Narodowego A. P. P. będziemy nieustępliwie walczyć o przywrócenie wolności, całości i niepodległości Polski, o ukaranie zbrodniarzy wojennych tak niemieckich jak i rosyjskich, o przywrócenie honoru Ameryce, przez wprowadzenie w czyn wzniosłych zasad Karty Atlantyckiej i o urzeczywistnienie tych wszystkich haseł, w imię których Ameryka przystąpiła do wojny. Jednym z głównych zadań w programie prac Kom. Nar. A.P.P. winna być bezwzględna i bezkompromisowa walka z oszczercami, zarzucającymi Polsce przedwojennej, że miała rządy antydemokratyczne. Fałsz ten należy piętnować na każdym kroku. Świat musi zrozumieć, że Polska ani przed wojną ani podczas wojny nie miała żadnych czarnych zabarwień faszystowskich. Innemi słowy, Polska nigdy nie była faszystowską, nazistowską czy komunistyczną, ani nie zawierała sojuszów z żadnym z totalnych dyktatorów przeciw światu demokratycznemu. Polska trzymała się własnych metod demokratycznych i społecznych, zdala od wszystkich totalnych tyranów i wrogów wolności. Komitet Narodowy A.P.P., jako spadkobierca ideologji Marszałka Piłsudskiego, powinien się podjąć i trzymać tej pracy jako swej głównej linji wytycznej w programie swych zadań i poczynań politycznych.

Z prawdziwą radością witamy odezwanie się Premjera Rządu Polskiego w Londynie, Arciszewskiego, w związku z procesem w Norymberdze przeciwko zbrodniarzom wojennym. Protestuje Rząd Arciszewskiego przeciwko pomniejszaniu przez aljantów ofiar, poniesionych przez Polskę w tej wojnie. Jak mocnym, jak znamiennym, jest ten protest Rządu, który ma prawo reprezentować Naród, w porównaniu z nikczemnem milczeniem, jakie zachowuje reżim warszawski wobec tego pomniejszania zasług Polski.

Protest ten, podobnie jak i Rząd Arciszewskiego, będący jedynym, rzeczywistym przedstawicielem Narodu Polskiego, popierać musimy i będziemy, nie szczędząc sił, zabiegów i wpływów. Nie dopuścimy aby obce, wrogie polskości żywioły doprowadziły do skutku podstępny zamiar wykreślenia Polski z pośród Narodów Zjednoczonych, wolnych i suwerennych.

Jeszcze raz stwierdzamy z naciskiem, że nie uznajemy narzuconego Polsce przez niesumiennych sojuszników reżimu warszawskiego, będącego agenturą komunistycznej Moskwy i służącego jedynie jako narzędzie do zlikwidowania narodu polskiego. Nie uznamy żadnych wyborów, dopóki armja sowiecka okupuje Polskę, dopóki nie będzie przywrócona suwerenność państwowa oraz wolność słowa.

Przez to, że wierni jesteśmy **ideałom prawdziwego amerykanizmu i prawdziwej demokracji**, uważamy za swój obowiązek bronić Polski tak samo, jak bronić musimy Ameryki.

●

MARIAN HEMAR

"...WOJNA NIESKOŃCZONA"

(Poniżej drukujemy część wiersza „Przepowiednia" Mariana Hemara, opublikowanego dn. 12 listopada rb. w Dzienniku Polskim w Londynie. Zakończenie tego poematu, przytoczone poniżej oddaje wiernie istotny program polityczny całej Polski.)

Tam, gdzie w powietrzu jak zczerniała szmata
Wiała chorągiew powstańcza — pamiętasz,
W powietrzu został ślad — tam, gdzie Warszawa
Stała — gdzie teraz pustynia i cmentarz:

Twój cud się spełnił. Tam jest środek świata.
Tam się ustalił. Tam jest środek prawa.
Środek honoru.

I tam jest grobowiec
Wszystkich słów wielkich pobitych w tej wojnie —
Odezw i haseł, plakatów i herbów —
Wszystkich poległych żołnierzy — Anglików,
Francuzów, Belgów, Norwegów i Serbów,
Amerykanów, Greków, — sojuszników,
Co poszli bić się, nie jak stado owiec
Na rzeź, lecz z wiarą, że do boju staną
Bronić wolności — jak ich zapewniano —
Bronić honoru — jak im tłomaczyła
Codzień gazeta.

Tam jest ich mogiła.

I jeśli kiedy upomną się Oni —
Już z poza świata zysków i korzyści —
Płaczem z za grobu o swe młode lata,
O sens swej śmierci, męką, wstydem, żalem —

Do Ciebie nowa popłynie krucjata
O, zawiedziona, Nowa Jeruzalem!
Ciebie odszuka, Tobie się ukłoni
Warszawo — która jesteś środkiem świata......

Kto wróżbę pojął, że tak nam się ziści?

Chyba pieśń jedna, co się w nas zanosi,
Królów nie sławi, pychy swej nie głosi,
Lecz maszerować każe po zwycięstwo.

I póki życia naszego, powiada,
Dopóty Polski. I jedyna rada:
Co wszczęła rozpacz, niech dokona męstwo.

A kiedy klęską kolej wywrócona —
Co wszczęło męstwo, niech rozpacz dokona.

Marsz, marsz, Polacy — wojna nie skończona!

Ś. p.
Ewa Matuszewska

"MEWA"

harcerka
pilot szybowcowy C
studentka medycyny

żołnierz Armji Krajowej w konspiracji i walce

poległa w Powstaniu Warszawskiem
dnia 26 września 1944 r.

w bohaterskiej obronie rannych
jako komendantka patroli sanitarnych
Kompanji O 2 Mokotów

Przeżywszy lat 25.

ROZKŁAD

JEST rzeczą jasną i nieulegającą wątpliwości, iż położenie St. Zjednoczonych z każdym dniem staje się bardziej zagrożone. Dwie są tego przyczyny. Pierwszą — dziś już całkowicie jawną, jest akcja Rosji sowieckiej zmierzającej do wyparcia St. Zjednoczonych z Europy i Azji. Drugą przyczyną — dziś już równie widoczną, jest rozkład polityki amerykańskiej. W decyzjach rządu St. Zjednoczonych nie widać myśli przewodniej. Co gorzej — nie widać również myśli przewodniej w większości środowisk politycznych zarówno tych, co Administrację popierają, jak i tych, co ją zwalczają.

Najpotężniejszy motor nic nie zdziała, jeśli nie kieruje nim człowiek, który wie w jakich warunkach motoru tego używa i czego chce. Tak samo najpotężniejsze materjalnie państwo nie będzie ocalone przez samą potęgę materjalną, jeśli kierować nią będą ludzie ślepi i bezmyślni.

Dlatego najważniejszem dzisiaj zagadnieniem jest jasna ocena sytuacji i jasny program.

Poniżej spróbujemy rozpatrzeć sytuację.

I.

POCZĄTKI rozkładu polityki amerykańskie datują się od r. 1943.

Oto fakty:

Aż do konferencji moskiewskiej, która odbyła się w październiku r. 1943, polityka St. Zjedn. była — zewnętrznie przynajmniej jasna. Zmierzała ona do osiągnięcia zwycięstwa nad przeciwnikami militarnymi w tym celu, aby oprzeć nowy porządek świata na zasadach prawa i sprawiedliwości. Zasady prawa — to uznanie, że dobrowolnie zawarte umowy obowiązują, ten zaś, kto je łamie musi ponosić konsekwencje swego nielegalnego czynu. Zasady sprawiedliwości oznaczają naprawienie wyrządzonych krzywd. Te dwie proste myśli: uszanowania dobrowolnie zaciągniętych zobowiązań oraz wynagrodzenia popełnionych krzywd były jasnym programem. W ramach tego programu były oczywiście możliwe mniejsze różnice zdań co do szczegółów zastosowania powyższych zasad. Ale dla całego świata i dla każdego człowieka ogólny zarys postępowania, wynikającego z tych zasad był jasny. Karta Atlantycka była tych zasad, oraz ich zastosowania — ogólnym i zwięzłym wyrazem.

Gdzieś w ciągu roku 1943-go prezydent Roosevelt odrzuca zasady prawa i sprawiedliwości oraz ich zewnętrzny wyraz, Kartę Atlantycką, jako decydujące czynniki polityki Stanów Zjednoczonych.

Czy czyni to z własnej inicjatywy, czy też czyni to wewnętrzna konspiracja urzędnicza w ramach administracji Roosevelta, chory zaś Prezydent daje tylko sobą powodować — tego oczywiście dziś jeszcze stwierdzić nie można. Wyjaśni to historja.

Natomiast fakty są jasne.

Faktem pierwszym jest konferencja moskiewska. Na konferencję tę Sekretarz Stanu Hull wiezie gotowy projekt wspólnej deklaracji Wielkich Mocarstw. Artykuł 6-ty tego projektu, w redakcji zaproponowanej przez Hulla, mówi, że siły zbrojne żadnego z Wielkich Mocarstw nie mogą być użyte na terenach innych państw inaczej, jak dla celów, wyłożonych w Karcie Atlantyckiej i to wyłącznie po wspólnem porozumieniu.

Mołotow jednak, imieniem Rosji, odrzuca tę propozycję. Domaga się wprowadzenia poprawki, że tak ma być dopiero "po zakończeniu działań wojennych". Jest rzeczą jasną, że w ten sposób Mołotow domaga się zawieszenia zasad prawa i sprawiedliwości, zasad Karty Atlantyckiej na "czas trwania działań wojennych". Poprawka jego oznacza bowiem zgodę Ameryki na niekontrolowaną okupację rosyjską wszystkich krajów, które znajdą się w zasięgu armji rosyjskiej. Krajów tak samo wrogich, jak neutralnych (Litwa, Łotwa, Estonia, Bułgarja), jak sojuszniczych (Polska).

Nie znamy korespondencji Sekretarza Stanu Hulla, znajdującego się podówczas w Moskwie, z prezydentem Rooseveltem w Waszyngtonie. Ujawienia tej korespondencji i to jak najszybciej — musimy się uparcie domagać. Jakakolwiek była wymiana poglądów między Hullem i Rooseveltem wówczas — faktem historycznym jest dzisiaj, że powzięta została decyzja odstąpienia od zasady prawa i sprawiedliwości i zgodzenia się na stanowisko rosyjskie. Obaj kierownicy polityki zagranicznej amerykańskiej, t. zn. i Roosevelt i Hull ponoszą odpowiedzialność za ten pierwszy grzech zdrady własnych ideałów, z którego wynikła dzisiejszą, katastrofalna dla Ameryki, sytuacja.

Następnym faktem historycznym jest zjazd w Teheranie, który miał miejsce w miesiąc po zakończeniu konferencji moskiewskiej. Odstępstwo prezydenta Roosevelta, przemawiającego imieniem Ameryki, od prawa i sprawiedliwości w Teheranie jest już bez porównania dalej idące. W Moskwie teoretycznie "zawieszano" Kartę Atlantycką tylko na czas wojny. W Teheranie prezydent Roosevelt, zsuwając się po równi pochyłej, odstąpił od prawa i sprawiedliwości, jako od zasad, wedle których budowany ma być ustrój międzynarodowy.

W Teheranie uznano bowiem, że, aby zadość uczynić żądaniom Stalina można ŁAMAĆ prawo i WYRZĄDZAĆ krzywdę. W Teheranie powzięta została, za zgodą i przy udziale prezydenta Roosevelta, decyzja ROZBIORU POLSKI wbrew zobowiązaniom Anglji, Ameryki i Rosji, ze straszliwą krzywdą Narodu Polskiego, któremu sprawiedliwość nakazywała, uprzednio przez Rosję wyrządzone, krzywdy w pełni wynagrodzić.

Jak dziś wiemy — główna odpowiedzialność za decyzje teherańskie obciąża nie Anglję, lecz Amerykę. Wiemy bowiem dzisiaj, iż to prezydent Roosevelt odrzucił plany

strategiczne Churchilla, przewidujące atak na fortecę niemiecką w Europie od południa, przez Bałkany. Wiemy również, że tak prowadzona akcja ataku od południa miała większe szanse powodzenia niż dopiero o rok później możliwa do zmontowania inwazja z zachodu. Większe szanse powodzenia polegały na tem, że Węgry, Rumunja i Bułgarja były gotowe przerzucić się na stronę aljantów w razie ich lądowania na Bałkanach. Wiemy naprzykład, że rozmowy z rządem węgierskim zaszły tak daleko, iż układ kapitulacyjny z Węgrami był parafowany przez obie strony jeszcze przed poddaniem się Włoch!

To prezydent Roosevelt więc i jego doradcy odegrali rolę arbitrów. Mieli dowolny wybór między dwoma koncepcjami strategicznemi: brytyjską, zmierzającą do wprowadzenia sił Demokracyj do Europy Południowej i Wschodniej i rosyjską, żądającą pozostawienia Europy Południowej i Wschodniej armiom rosyjskim i skupienia wszystkich sił anglo-amerykańskich na Francji. Prezydent Roosevelt opowiedział się za strategją Stalina. Tem samem opowiedzieć się musiał za polityką Stalina w Europie.

Jakie były motywy, skłaniające prezydenta Roosevelta i grupę jego najbliższych doradców do pójścia po linji: przyjęcia strategji rosyjskiej, złamania prawa i sprawiedliwości — na to do tej pory odpowiedzieć można tylko przypuszczeniami. Dokumenty bowiem tego okresu nadal pozostają tajne.

Motyw zewnętrzny, wysuwany propagandowo dla usprawiedliwienia przyjęcia przez prezydenta Roosevelta strategji Stalina i odstępstwa od zasad, a przez to i interesów amerykańskich — jest motyw "efficiency". Stalin miał rzekomo stawiać alternatywę: albo uwzględnicie moje życzenia — albo zawrę pokój z Hitlerem.

Jeśli ten motyw istotnie odegrał rolę w decyzjach teherańskich — źle to świadczy o poziomie amerykańskich mężów stanu. Było bowiem rzeczą oczywistą, że między Stalinem i Hitlerem nie może dojść do pokoju, ponieważ żadna ze stron nie była w stanie drugiej stronie wierzyć. Powtórzenie paktu 1939 r. PO JEGO ZŁAMANIU nie było już możliwe. Zawarcie pokoju wymagałoby obustronnych gwarancji materjalnych, nie słownych. Takich gwarancji ani Hitler nie mógł dać Stalinowi — bo nie mógł go dopuścić do zajęcia Bałkanów i Polski — ani Stalin nie mógł dać Hitlerowi — bo nie mógł mu ofiarować Ukrainy.

Szukając więc objektywnych przyczyn pójścia przez prezydenta Roosevelta w Moskwie i Teheranie na politykę popierania hegemonji sowieckiej w Europie, — należy szukać innych motywów, gdyż motyw "efficiency" jest dla każdego myślącego człowieka bezwartościowy.

Niestety do tej chwili nie mamy danych, aby odpowiedzieć czytelnikom naszym na pytanie, dlaczego linja polityki St. Zjednoczonych została w r. 1943 złamana tak radykalnie. Złamaną bowiem została wówczas tradycja polityki Stanów Zjednoczonych od początku ich istnienia.

Aczkolwiek brak odpowiedzi — jednak pewne pytanie nasuwa się natrętnie. To mianowicie pytanie, czy na zmianę linji politycznej St. Zjednoczone i odstępstwo od Karty Atlantyckiej nie wpłynęły zbliżające się w r. 1944 wybory? Nie należy bowiem zapominać, jaką rolę w wyborach 44 r. odegrał Political Action Committee (PAC) i jego kierownik Sidney Hillman. Około zaś Political Action Committee zgrupowane były w czasie wyborów wszystkie elementy pro-sowieckie w tym kraju. Należy również pamiętać, że w pogoni za głosami prezydent Roosevelt nie wahał się prowadzić podwójnej gry, jak tego dowodzi choćby list do króla Ibn Sauda, przekreślający równolegle dawane sjonistom żydowskim zapewnienia Partji Demokratycznej.

Wyjaśnienie tych wstydliwych i ciemnych zakamarków historji jest jednem z najważniejszych zadań politycznych Ameryki. Jak długo bowiem nie będziemy wiedzieli DLACZEGO Ameryka odstąpiła od prawa i sprawiedliwości i KTO tego dokonał — tak długo społeczeństwo amerykańskie porusza się w ciemnościach i NIE MOŻE mieć istotnego wpływu na politykę zagraniczną swego kraju.

II.

ZOBOWIĄZANIA Teheranu były utrzymywane w tajemnicy zapewne ze względu na nadchodzące wybory. Ujawnienie wyników konferencji teherańskiej nastąpiło po wyborach, w Jałcie. Prezydent Roosevelt uczynił tam jeszcze dalszy krok w kierunku uznania hegemonji sowieckiej w Europie przez podpisanie rozbioru Polski i umowę, która pozbawiała Polskę niepodległości, oddając prawa suwerenne Narodu Polskiego w ręce p. Mołotowa, któremu sekundować mieli w wyznaczaniu rządu dla Polski, ambasador amerykański i brytyjski.

Jednocześnie w Jałcie zaciągnięte zostały dalsze zobowiązania, dotychczące zarówno Europy jak i Azji. Rozmiar tych zobowiązań nie został do tej pory ujawniony.

Konferencja w Jałcie miała miejsce w lutym 1945. W kwietniu 1945 r. prezydent Roosevelt umarł.

Wkrótce po jego śmierci, w maju 45 r. poddały się Niemcy. W lipcu 45 r. bomba atomowa została wypróbowana. W sierpniu 45 r. została użyta przeciwko Hiroszima i Nagasaki. We wrześniu 45 skapitulowała Japonja.

Zdawałoby się, że wszystkie te wypadki winny doprowadzić do ZREWIDOWANIA TEHERAŃSKIEJ I JAŁTAŃSKIEJ POLITYKI PREZ. ROOSEVELTA.

Najbardziej zadziwiającem zjawiskiem obecnej polityki amerykańskiej zdaje się być fakt, że nie jest ona ani rewizją założeń Jałty, ani ich kontynuacją, lub — co wychodzi na to samo — jest jednocześnie i kontynuowaniem appeasementu w stosunku do Stalina i odskakiwaniem od tej linji.

Innemi słowy powiedzieć można, że polityka zagraniczna Stanów Zjedn. w chwili obecnej sprawia wrażenie kompletnego chaosu.

Dla bezstronnego obserwatora polityka zagraniczna St. Zjedn. sprawia w tej chwili takie wrażenie, jak gdyby ścierały się w otoczeniu prez. Trumana dwa fronty.

Z jednej strony wydaje się działać zorganizowana konspiracja ludzi, identyfikujących interes Ameryki z interesem Sowietów. O tego rodzaju ludziach mó-

wił właśnie ambasador Stanów Zjednoczonych w Chinach, Hurley składając swoją dymisję. Jest rzeczą oczywistą, że tego typu indywidua znajdują się nie tylko w Departamencie Stanu, ale mają swoje gniazda w różnych urzędach, prasie, i wśród organizacji społecznych. Strajki pro-komunistycznych związków marynarzy pod hasłem szybkiego wycofania wojsk amerykańskich z Europy i Chin wskazują, jak szerokie są rozgałęzienia wpływów sowieckich, sięgających od najwyższych urzędów aż do tragarzy portowych.

Z drugiej strony skutki dotychczasowej polityki prezydenta Roosevelta: skutki Jałty, Teheranu, Moskwy stają się coraz jawniejsze. Nie można już dłużej okłamywać społeczeństwa amerykańskiego, że Rosja "wyzwoliła" Europę. Nie można również okłamywać społeczeństwa amerykańskiego, że polityka rosyjska w Azji nie jest skierowana przeciw Ameryce. Dlatego front pro-sowiecki, działający na terenie Stanów Zjednoczonych napotyka na opory i trudności.

Stwierdzić jednak należy, że, jak dotychczas polityka pro-sowiecka w Stanach Zjednoczonych decydowała o zasadniczych pociągnięciach. W San Francisco delegacja amerykańska — zarówno demokraci jak i republikanie — zerwała z zasadą demokracji w stosunkach międzynarodowych i zgodziła się legalizować sowieckie agresje. W Poczdamie uzbrojono Rosję w cały przemysł niemiecki a ponadto — w niczem nieusprawiedliwiony sposób — dopuszczono Rosję do wzięcia lwiej części spadku po Japonji w Azji. Właściwie w jednej tylko dziedzinie nie udało się dotychczas w Stanach Zjednoczonych doprowadzić do przyjęcia sowieckiego punktu widzenia — to znaczy w Japonji.

Odmówiono bowiem żądaniu sowieckiemu, aby ograniczyć pełnomocnictwa MacArtura przez posadzenie mu na karku kontrolera sowieckiego.

Zwycięstwa linji pro-sowieckiej w San Francisco, w Poczdamie, UNRRZE i wielu innych sprawach zdaje się wynikać z zastosowania następujących sposobów nacisku na rząd Stanów Zjednoczonych: 1) powoływanie się na tajne zobowiązania prezydenta Roosevelta, najczęściej komentowane przez urzędników tak lub inaczej związanych z kierunkiem sowieckim; 2) przez naciski i grożenie strajkami i akcją wyborczą PAC.; 3) przez przeinaczanie prawdy, któremu to przeinaczaniu Administracja nie ośmiela się przeciwstawiać, gdyż przeciwstawiając się musiałaby obnażyć błędy zobowiązań Roosevelta.

W tych warunkach powiedzieć trzeba, że nie istnieje polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych. Każda ze spraw zdaje się być załatwiana oddzielnie, bez związku z innemi. Oddzielnie i według innych założeń załatwia się sprawę Polski, idąc na kompletną kapitulację wobec Sowietów i oddanie Narodu Polskiego na męczeństwo. Inaczej usiłuje się załatwić sprawę w Rumunji, gdzie poważne kapitały amerykańskie są zaagażowane w nafcie. Inaczej traktuje się zagadnienie palestyńskie, ze względu na głosy żydowskie w Ameryce. Inaczej rozstrzyga się sprawy dotyczące Japonji, gdzie marynarka ma coś do powiedzenia. Jednem słowem — zamiast polityki zmierzającej do określonego celu głównego: bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych i pokoju — są dziesiątki rozstrzygnięć politycznych, wzajem sprzecznych, a zatem wzajem się anulujących, — rozstrzygnięć, dyktowanych przez całkowicie drugorzędne motywy.

Z ubolewaniem trzeba stwierdzić, że brak hierarchji celów i brak jasnego poglądu na politykę zagraniczną jest wadą nie tylko demokratycznej Administracji lecz tak samo republikańskiej Opozycji. Oczywiście odpowiedzialność rządzących, a zatem posiadających wszystkie elementy prawdy w ręku demokratów jest większa niż odpowiedzialność znajdujących się w opozycji republikanów. Należy jednak stwierdzić z całym naciskiem, że obie partje uciekają od dania odpowiedzi na pytanie, co należy czynić wobec narastającego niebezpieczeństwa rosyjskiego. Przedstawiciele obu partyj zarówno w Izbie jak i w Senacie mówią równie często i równe nonsensa na tak ważne tematy, jak Karta San Francisco, umowy poczdamskie, uznanie rządu Bieruta, kredyty dla Anglji itd. Tylko jednostki potrafiły do tej pory zaznaczyć swój realny stosunek do realnych niebezpieczeństw. Jednostek tych jest bardzo niewiele. Żaden z wybitniejszych polityków amerykańskich nie sformułował swego stanowiska tak jasno, aby zasługiwał już na wiązanie nadziei wyprowadzenia Stanów Zjednoczonych na prostą drogę z jego nazwiskiem.

Jeśli sięgnąć poza dwa główne stronnictwa polityczne Ameryki t.j. poza republikanów i demokratów — to skonstatować należy, że tylko partja liberalna i jej organ new yorski "New Leader" oraz niektóre grupy katolickie zbliżają się do wypracowania programu amerykańskiej polityki zagranicznej.

Oczywiście nie mówimy tutaj o Polonji Amerykańskiej, która niewątpliwie najjaśniej i najwyraźniej potrafiła sformułować zarówno poglądy na sytuację jak i program dla międzynarodowej polityki Stanów Zjednoczonych na przyszłość.

III.

PONIEWAŻ główne ośrodki decyzji politycznej t.j. Partja Demokratyczna i Partja Republikańska pozbawione są jasnego programu, ponieważ ośrodkiem, działającym celowo, zdaje się być konspiracja pro-sowiecka, ponieważ wreszcie społeczeństwo amerykańskie jest zdezorjentowane i nie posiada obrazu rzeczywistości, który został starannie zdeformowany przez propagandę fellow-travelers — tedy decyzje polityczne zapadają przypadkowo, nie wedle logicznych założeń programowych, lecz wedle ślepych odruchów emocjonalnych. Można powiedzieć, że nie myśl decyduje dziś o polityce Stanów Zjednoczonych, lecz nastroje.

Podejmując próbę scharakteryzowania dominujących nastrojów amerykańskich możnaby je określić jednem słowem: lęk.

Lęk ten rodzi się z podświadomego ale silnego odczucia, że wojna została politycznie przegrana, że pokój nie tylko nie został ugruntowany, ale podważony, że jakaś straszliwa katastrofa się zbliża. Okłamane społeczeństwo amerykańskie nie rozumie, czemu tak jest, lecz czuje, że tak jest.

Ponieważ żaden z głównych ośrodków politycznych nie podejmuje wysiłku wyświetlenia Narodowi Amerykańskiemu, dlaczego tak jest — tedy naturalnym biegiem rzeczy reakcja na odczuwaną, nadchodzącą katastrofę nie przybiera form jasnego programu DZIAŁANIA, lecz przybiera formę instynktownych ODRUCHÓW STRACHU.

Psychologja lęku, będąca dziś ogólnem tłem polityki amerykańskiej ma z kolei dwa oblicza: normalnej obawy zdrowego człowieka i chorobliwej trwogi tchórza.

Normalna obawa zdrowego człowieka dyktuje skurczenie się w sobie, wycofanie z akcji, ALE PODJĘCIE PRZYGOTOWAŃ DO ODPARCIA PRAWDOPODOBNEJ KATASTROFY.

Patalogiczny strach tchórzy dyktuje kurczenie się w sobie, wycofanie z akcji, i NIE PODEJMOWANIE ŻADNYCH PRZYGOTOWAŃ, GDYŻ PRZYGOTOWANIA MOGĄ SPOWODOWAĆ KATASTROFĘ.

Najlepszym bodaj rzecznikiem psychologji normalnego człowieka był gen. Marshall, który w swoim przemówieniu rzucił narodowi amerykańskiemu hasło: "PREPARE OR PERISH".

Najwymowniejszym przedstawicielem patologicznego strachu jest zapewne Walter Lippman, który w ostatnich swoich artykułach dowodzi, iż wszelkie przygotowania militarne Ameryki muszą być PROWOKACJĄ ROSJI, a zatem muszą WYWOŁAĆ KATASTROFĘ.

Obie te filozofje mają jedną cechę wspólną: izolacjonizm, czyli chęć wycofania się ze wszelkich trudności zewnętrznych, ucieczki z Europy i Azji. Ale jest między temi filozofjami głęboka różnica. Strach człowieka normalnego dyktuje mu naturalną wstrzemięźliwość w stosunku do uzbrajania prawdopodobnego przeciwnika, podczas gdy strach patologiczny uważa, że jedyną ochroną przed niebezpieczeństwem jest padnięcie na twarz przed ewentualnym przeciwnikiem i oddanie mu dobrowolnie swojej broni i swego bogactwa. Dlatego Departament Wojny i Marynarki opiera się wydaniu tajemnicy bomby atomowej w ręce sowieckie — dlatego szereg publicystów i członków Kongresu, nawet członków rządu, jak p. Wallace — tego się domaga. Dlatego zwolennicy przygotowań będą przeciwni uzbrajaniu Rosji, a więc będą przeciwni udzielaniu jej pożyczki — dlatego przeciwnicy przygotowań będą zwolennikami okupu względem Rosji, to zn. będą domagać się udzielenia jej kredytów i będą domagać się zaprzestania własnych przygotowań.

W tych warunkach należy się spodziewać, iż zapadające w najbliższej przyszłości decyzje rządu Stanów Zjednoczonych będą nielogiczne, wzajem sprzeczne, jednak w ogólności nacechowane tendencją do wycofania się z Europy i Azji, do bierności, a w niejednym wypadku do haniebnego appeasementu.

IV.

PYTANIEM, przed którem staje każdy uczciwy Amerykanin, jest pytanie, co należy czynić w tej tragicznej sytuacji? Do czego należy dążyć, aby ocalić Stany Zjednoczone przed grożącym im rozkładem i katastrofą?

Odpowiedź na to pytanie jest jednocześnie programem politycznym.

Odpowiedź ta jest prosta.

Po pierwsze: należy społeczeństwo amerykańskie uświadomić o realnej sytuacji; demokracja nie istnieje, jeśli społeczeństwo ma zawiązane oczy; społeczeństwo wybiera nie tylko ludzi — wybiera także rozwiązania; nie można wybierać żadnej drogi w ciemności.

Po drugie: należy wzmacniać swoich przyszłych sojuszników i nie wolno wzmacniać swoich przyszłych przeciwników. Im bardziej wycofanie się Ameryki z Europy i Azji staje się faktem dokonanym — tem bardziej pilnem jest wzmacnianie swoich sojuszników — tem bardziej niebezpieczne wzmacnianie swoich wrogów. Kto jest wrogiem — jest już dzisiaj rzeczą oczywistą — wrogiem tym jest Rosja, JUŻ DZIŚ PROWADZĄCA WOJNĘ PRZECIW AMERYCE.

Po trzecie: Stany Zjednoczone nie mogą brać na siebie odpowiedzialności za cudze zbrodnie. Nie mogą bowiem — pod grozą utraty tej olbrzymiej siły, jaką jest zaufanie narodów — obarczać społeczeństwa amerykańskiego usprawiedliwianiem sowieckiego morderstwa narodów.

Oto jasny i prosty program polityki zagranicznej: powiedzieć prawdę, dopomagać sojusznikom, nie dopomagać wrogom, odciąć się od zbrodniarzy.

Zastosujmy — tytułem przykładu — te proste wytyczne do niektórych zagadnień obecnej rzeczywistości:

Naturalnymi sojusznikami Stanów Zjednoczonych są państwa Kultury Zachodniej. Należy zatem tym państwom okazać pomoc. Im szybsze jest wycofywanie się Amerykanów z Europy i Azji, tem większa i szybsza winna być pomoc Stanów Zjednoczonych dla W. Brytanji, Francji, Włoch, Chin i innych narodów nie objętych jeszcze przemocą rosyjską. Przykład chiński wskazuje, że pomoc ta nie może być udzielana na ślepo. Znaczy to, że nie można pod etykietą chińską, czy francuską, czy włoską udzielać pomocy Rosji przez popieranie piątej kolumny rosyjskiej, występującej w Chinach, jako komuniści chińscy, we Francji jako komuniści francuscy itd. Innemi słowy pomoc amerykańska zarówno militarna, jak finansowa, jak wszelka inna musi politycznie zmierzać do tego, aby ochraniać wspomagane kraje przed popadnięciem w zależność od Sowietów. Inaczej oczywiście pomoc taka chybiałaby celu. Przestawałaby być pomocą udzielaną sojusznikowi, natomiast stawałaby się pomocą udzielaną obecnemu i przyszłemu wrogowi: Rosji Sowieckiej.

Rewelacje ambasadora Hurley'a ujawniły tylko prawdę, znaną od dawna wszystkim uczciwym obserwatorom, że konspiracja pro-sowiecka wewnątrz Stanów Zjednoczonych zmierza do tego właśnie, aby niszczyć przyszłych Ameryki sojuszników, uzbrajać zaś przyszłych Ameryki wrogów.

Udzielanie więc pomocy przyszłym (a właściwie już dzisiejszym) sojusznikom oznacza użycie bogactw Ameryki dla wzmocnienia narodów, związanych z nią wspólnotą

historyczną i kulturalną przez wzmocnienie wewnątrz tych narodów, ich olbrzymiej większości, która wszędzie w Europie jest większością NIEPODLEGŁOŚCIOWĄ.

Wreszcie Stany Zjednoczone nie mogą brać na siebie odpowiedzialności za zbrodnie sowieckie już choćby dlatego, że takie branie współodpowiedzialności OSŁABIA Stany Zjednoczone.

Oznacza to konieczność rewizji Charteru uchwalonego w San Francisco. Albowiem w tym Charterze, godząc się na zasadę, że napastnik — o ile należy do Wielkiej Piątki — może sam zalegalizować swoją agresję własnem veto — Stany Zjednoczone WZIĘŁY NA SIEBIE ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WSZYSTKIE SOWIECKIE AGRESJE.

Program więc, o który musimy walczyć na najbliższą przyszłość, daje się sprecyzować jak następuje:

1.) Ujawnienie prawdy: to znaczy

a) ujawnienie tajnych zobowiązań, zaciągniętych przez prezydenta Roosevelta,

b) ujawnienie przez czynniki urzędowe prawdziwej sytuacji na terenach zajętych przez Rosję,

c) ujawnianie zasadniczych instrukcji dawanych przedstawicielom Stanów Zjednoczonych za granicą.

2) Popieranie sojuszników: to znaczy

a) udzielenie pomocy finansowej W. Brytanji i poniechanie akcji, zmierzającej do zniszczenia imperium Brytyjskiego,

b) udzielenie pomocy finansowej, politycznej i militarnej (dostawy) tym czynnikom francuskim, włoskim, holenderskim, belgijskim, greckim itd., które przemawiają imieniem tych krajów, nie są zaś na usługach Sowietów. W pierwszym rzędzie dotyczy to dzisiaj oczywiście Chin i rządu Czang-Kai-Szeka.

3) Nie udzielenie żadnej pomocy przyszłemu przeciwnikowi t. znaczy

a) definitywne odcięcie wszelkich kredytów dla Rosji sowieckiej,

b) udzielanie pomocy narodom, które znalazły się pod jarzmem sowieckim tylko z zastrzeżeniem warunków, aby ta pomoc istotnie dotarła do tych narodów, nie mogła zaś być zagrabiona przez Rosję,

c) stanowcza odmowa podzielenia się tajemnicą bomby atomowej z Rosją sowiecką.

4) Odcięcie się od odpowiedzialności za zbrodnie rosyjskie to znaczy:

a) rewizja Charteru San Francisco, ewentualnie w razie odmowy Rosji usunięcie jej z pośród Zjednoczonych Narodów,

b) odmowa uznania za przedstawicielstwa narodów rządów marjonetkowych, narodom tym narzuconych.

5) Przygotowanie się wewnętrzne na wszelkie ewentualności, co oznacza utrzymanie pogotowia wojennego na poziomie, odbierającym Rosji sowieckiej ochotę do rozpoczynania wojny.

Stwierdźmy, że ten jasny, prosty, narzucający się sam przez się program jest jak najdalszy od urzeczywistnienia. Stwierdźmy, że w tej chwili niestety w Waszyngtonie, w rządzie Stanów Zjednoczonych i w głównych partjach amerykańskich istnieje głęboki rozkład, paraliż myślenia, ucieczka od widzenia rzeczywistości i wskutek tego z dniem każdym narastające niebezpieczeństwo przyszłej katastrofy: katastrofy rozsadzenia Ameryki od wewnątrz i zagrożenia od zewnątrz przez agentów i armje Stalina.

Tem większą koniecznością staje się jasne sformułowanie przez nas programu i energiczna, bezwzględna, nieustępliwa jego obrona.

Komitet Narodowy Amerykanów Pochodzenia Polskiego na ostatnim swym zjeździe spełnił raz jeszcze ten obowiązek.

Oceny i Przypuszczenia

PONIŻEJ podajemy czytelnikom przegląd najważniejszych posunięć dyplomatycznych rządu Stanów Zjednoczonych w ostatnim okresie. Przegląd ten ilustruje, omawiany w artykule poprzednim p.t. "Rozkład", bezwład i błąkanie się dyplomacji amerykańskiej.

Oto nasze oceny:

1. Udzielenie kredytów W. Brytanji. Podpisanie umowy z Anglją o udzielenie jej 4 i pół biljonowego kredytu na lat 55 jest jedynym krokiem rządu Stanów Zjednoczonych w ostatnim okresie, który ocenić należy dodatnio. Jest to bowiem udzielenie pomocy przyszłemu sprzymierzeńcowi, w nieuniknionym przyszłym kryzysie. Pomijając więc analizę szczegółów należy uznać to posunięcie za wzmocnienie sytuacji Stanów Zjednoczonych.

Oczywiście cały sens tego pociągnięcia zostanie przekreślony i sprowadzony do zera, jeśli po kredytach, otwartych W. Brytanji — otworzone zostaną kredyty Rosji sowieckiej. Wówczas bowiem Stany Zjednoczone będą jednocześnie wzmacniać swoich sojuszników i wzmacniać swoich przeciwników. Będzie to wydawanie jednego dolara na budowanie bezpieczeństwa i jednocześnie innego dolara na burzenie tego bezpieczeństwa. Będzie więc to obciążenie Narodu Amerykańskiego wysiłkiem finansowym równie wielkim jak bezskutecznym.

Kredyty dla Anglji będą miały wielkie i poważne znaczenie tylko wówczas, jeśli nie nastąpią po nich kredyty dla Rosji.

2. Odmowa ustalenia granicy francusko-niemieckiej. Stanowisko Sekretarza Stanu Byrnes'a oraz władz wojskowych amerykańskich w Europie zmierza — zgodnie z życzeniami większości Niemców i zgodnie z planami Rosji — do powołania centralnego rządu Rzeszy w Berlinie. Na zasadzie postanowień z dn. 5 lipca rb. powołanie takiego rządu Rzeszy nie może nastąpić bez zgody Francji. Rząd francuski — wedle naszej oceny całkowicie słusznie — odmawia swojej zgody na powołanie takiego rządu w Berlinie PRZED ustaleniem granicy francusko-niemieckiej (choćby tylko w formie zobowiązania Anglji i Ameryki, czego precedens stworzono w Poczdamie, obiecując oddanie połowy terytorjum Prus Wschodnich Rosji) oraz przed uzgodnieniem przyszłego statutu Zagłębia Ruhry.

Stanowisko francuskie jest słuszne, gdyż oddanie pod władzę centralnego rządu Berlińskiego terytorjów Rzeszy na lewym brzegu Renu przesądzi najprawdopodobniej POZOSTAWIENIE Nadrenji w obrębie przyszłego państwa niemieckiego, przesądzi więc o niemożliwości skorygowania granicy francusko-niemieckiej.

Ponadto francuzi nie ukrywają obaw, że powołanie centralnego rządu Rzeszy w Berlinie ,czyli pod kontrolą rosyjską, przesądzi również o faktycznym rozciągnięciu wpływów sowieckich aż do Renu.

Mimo to rząd amerykański okazuje tak dalece idące zirytowanie w stosunku do słusznych żądań francuskich, iż w prasie pojawiły się zapowiedzi, że Stany Zjednoczone ZŁAMIĄ układ z 5 lipca 45 r. to znaczy przejdą do porządku dziennego nad prawnem francuskiem veto i stworzą rząd dla Rzeszy w Berlinie.

Należy ocenić tego rodzaju stanowisko rządu Stanów Zjednoczonych jako niczem — prócz momentów technicznych wygód — nieusprawiedliwione i szkodliwe dla samej Ameryki. Stanowisko takie bowiem jest osłabianiem naturalnego sojusznika Stanów Zjednoczonych t.j. Francji — wzmacnianiem zaś prawdopodobnie przeciwników Stanów Zjednoczonych, t.j. Rosji i Niemiec.

3. Odwrót z Bałkanów. Przed konferencją londyńską i podczas niej Ameryka podjęła próbę, aby wspólnie z Anglją odbudować prestiż i wpływy amerykańskie na Bałkanach, mniej więcej do linji Dunaju. W tym celu zostały wysunięte pogróżki nieuznania rządów bułgarskiego, rumuńskiego, węgierskiego i austrjackiego. Ponadto skuszono niewątpliwie obietnicami anglo-amerykańskiemi króla Michała rumuńskiego do rozpoczęcia wojny politycznej z rządem premjera Grozea, opozycję bułgarską — do niebrania udziału w wyborach. Ponadto Anglja i Ameryka założyły oficjalny sprzeciw przeciwko traktatowi handlowemu sowiecko-węgierskiemu, oddającemu właściwie Rosji sowieckiej pełną kontrolę nad gospodarką Węgier. W swoim proteście przeciw temu traktatowi Departament Stanu wpadł na paradny koncept przypomnienia rządowi węgierskiemu, że ten powinien się czuć związany traktatem handlowym węgiersko-amerykańskim, zapewniającym Ameryce klauzulę największego uprzywilejowania. Nazywamy ten koncept paradnym — gdyż Departament Stanu żąda aby państwo, które było w wojnie z Ameryką uważało się za związane umowami przedwojennemi — podczas kiedy tenże sam Departament Stanu łamie umowy w stosunku do sojuszników, umowy, które zawarte zostały w czasie wojny, jak złamał wszystkie umowy z rządem polskim w Londynie przez podpisanie rozbioru Polski w Jałcie.

W tej chwili zdajemy się obserwować odwrót Departamentu Stanu z Bałkanów. Oczywiście nie wiemy jaki będzie raport specjalnego wysłannika Sekretarza Byrnesa p. M. Ethridgea. Pozwalamy sobie jednak przypuścić, że albo ten raport będzie napisany po myśli żądań moskiewskich, albo nie zostanie ogłoszony, a wszystko będzie nadal szło po myśli żądań moskiewskich.

4. Wreszcie sprawa najważniejsza — sprawa niepodległości Chin. Po ujawnieniu przez ambasadora Hurley'a prowadzenia przez szereg urzędników z Departamentu Stanu gry na zniszczenie reprezentanta Chin niepodległych Czang-Kaj-Szeka — nastąpiło oświadczenie Sekretarza Stanu Byrnes'a. Oświadczenie to skłania nas do jak najbardziej pesymistycznych przewidywań. Bowiem Sekretarz Byrnes, broniąc oskarżonych urzędników, stwierdził coprawda niewątpliwy fakt, że rząd Stanów Zjednoczonych uznawał dotychczas rząd Czang-Kaj-Szeka za jedyną reprezentację Chin, ale jednocześnie oświadczył, że rząd Czang-Kaj-Szeka "MUSI" zostać rozszerzony i oparty na "bardziej demokratycznych" podstawach, co oznacza, że zamiarem p. Byrnes'a jest narzucenie Czang-Kaj-Szekowi komunistów do rządu. Komuniści zaś chińscy nie reprezentują programu NIEPODLEGŁOŚCI Chin, lecz reprezentują program ZALEŻNOŚCI Chin od Rosji.

W związku z powyższem oświadczeniem przypuszczamy, że nominacja gen. Marshalla na ambasadora do Chin ma na celu pokrycie jego autorytetem wojskowym WYCOFANIA WOJSK AMERYKAŃSKICH Z CHIN. Innemi słowy przypuszczamy, że jest to dalszy krok w kierunku rezygnacji z wpływów amerykańskich w Azji.

5. Co do sytuacji na Bliskim Wschodzie t.zn. przedewszystkiem w Persji a potem w Turcji — brak jeszcze wystarczających danych. Jednak i w tej dziedzinie oświadczenie ambasadora Hurley'a przed Komisją Spraw Zagranicznych Senatu, że Podsekretarz w Departamencie Stanu p. Acheson "zniszczył" układ o niepodległości Iranu nie może być zlekceważone.

Wolno zatem obawiać się, aby w sprawie Persji Ameryka uznała fakty dokonane przez Rosję, które zmierzają wyraźnie do uczynienia z Persji północnej, a może i z Persji całej protektoratu sowieckiego.

Należy również obawiać się, że jeśli polityka turecka w swoim oporze przeciw zaborczym żądaniom rosyjskim opiera się na poprzednich zapewnieniach Departamentu Stanu — to także zostanie zawiedziona w momencie krytycznym.

6. Pozostaje zatem jeden punkt, w którym dotychczas nie zaznaczyła się w sposób wyraźniejszy ustępliwość wobec dezyderatów sowieckich. **Punktem tym jest rola Mac Artura w Japonji.** Dotychczas bowiem nie widać oznak, aby Departament Stanu miał się zgodzić na żądanie sowieckie,

by narzucić MacArturowi kilkuosobową komisję przedstawicieli Wielkich Mocarstw, z których każdy mógłby vetować każde zarządzenie MacArtura. Złośliwe języki z Waszyngtonu komentują nieustępliwość Departamentu Stanu w tym względzie obawom poddania się gen. MacArthura do dymisji w razie przyjęcia żądań sowieckich. Po dymisji zaś gen. MacArthur mógłby się pojawić na terenie Ameryki i stać się groźnym dla Administracji Demokratycznej kandydatem przy najbliższych prezydenckich wyborach.

7. Na tle tych faktów należy rozpatrywać zapowiedzianą na dzień 15go grudnia konferencję spraw zagranicznych Wielkiej Trójki w Moskwie.

Już sam fakt zwołania tej konferencji bez udziału Francji i Chin jest wielkiem zwycięstwem Mołotowa, który rozbił konferencję londyńską właśnie żądaniem odsunięcia przedstawicieli Francji i Chin od obrad. Jadąc więc do Moskwy pp. Byrnes i Bevin — jadą do Kanossy. Sam ich wyjazd jest upokorzeniem Anglji i Ameryki.

Od zwołanej w tych warunkach konferencji nie należy się spodziewać niczego dobrego.

Obyśmy byli fałszywymi prorokami.

Fałszywe Partje, Koncesjonowana Opozycja i Obcy Rząd

PRZY rozważaniu i ocenie wiadomości z Polski należy zawsze mieć w pamięci następujące trzy niewątpliwe fakty:

1. Pierwszym faktem jest, że w Polsce istnieją FAŁSZYWE PARTJE. Jeżeli czytamy naprzykład, że w skład rządu Osupki wchodzą Polska Partja Robotnicza (P.P.R.), Polska Partja Socjalistyczna (P.P.S.), Stronnictwo Ludowe (S.L.) — to znaczy to naprawdę, że jedna grupa komunistów występuje pod nazwą P.P.R., inna grupa komunistów (z samym premjerem Osupką na czele) ukradła nazwę P.P.S., a jeszcze inna grupa komunistów (z Kowalskim na czele) nazwała się Stronnictwem Ludowem.

Ta technika nie tyle "tworzenia" fałszywych partyj, ile udawania, że takie partje istnieją, kiedy w istocie istnieją tylko ukradzione ich szyldy — jest stosowana w Polsce z całą konsekwencją.

Kto chce rozumieć wiadomości z Polski powinien pamiętać, że reżim Bieruta w ten sposób zorganizował "wolność polityczną" iż nielegalnemi uczynił a) Obóz Piłsudczyków, b) Stronnictwo Narodowe, c) prawdziwą P.P.S. d) prawdziwą Chrześcijańską Demokrację. Innemi słowy w Polsce uznano, z polecenia Stalina za nielegalne, zakazane i grożące więzieniem, zsyłką lub jeszcze cięższemi karami WSZYSTKIE PRĄDY POLITYCZNE, jakie istniały w Polsce niepodległej, z jednym tylko wyjątkiem. Tym jednym wyjątkiem jest Polskie Stronnictwo Ludowe, istniejące równolegle ze Stronnictwem Ludowem, będącem jaczejką komunistyczną, mającą objąć włościaństwo.

Dlaczego tak postąpiono, że całe życie polityczne polskie wpędzono w podziemia pozostawiając na powierzchni tylko Partję Komunistyczną pod trzema różnemi nazwami: P.P.R., P.P.S., i S.L. oraz Stronnictwo Ludowe p. Mikołajczyka?

Naszem zdaniem uczyniono tak dlatego, żeby z osoby Mikołajczyka i za jego pomocą stworzyć równie FAŁSZOWANĄ opozycję, jak fałszywemi są nazwy P.P.S. i S.L. przybrane przez grupy komunistów.

2. Oceniając wszystkie wystąpienia zewnętrzne p. Mikołajczyka należy sobie zdawać sprawę, że nie jest to opozycja prawdziwa tylko opozycja FAŁSZYWA.

Prawdziwa opozycja w stosunku do Bieruta i w stosunku do Sowietów w Polsce musi zmierzać i zmierza do odbudowania Polski naprawdę niepodległej oraz do przywrócenia wewnątrz Polski prawdziwej wolności.

Tymczasem stanowisko p. Mikołajczyka jest tego rodzaju, iż nie zmierza on do odbudowy Polski niepodległej. Świadectwem tego jest podpisanie układu granicznego przez gabinet, którego członkiem już był Mikołajczyk, świadectwem tego jest uznanie przez Mikołajczyka aktów rozbioru i odebrania Polsce niepodległości, dokonanej w Jałcie.

Mikołajczyk nie dąży także do przywrócenia wolności wewnętrznej w Polsce, ponieważ godzi się na a) wyłączenie z życia wewnętrznego Polski Obozu Piłsudczyków, Stronnictwa Narodowego, prawdziwego P.P.S., prawdziwej Chrześcijańskiej Demokracji oraz innych prądów polskiej myśli politycznej, b) godzi się na uznanie fałszywych partyj politycznych, jak fałszywej P.P.S., za reprezentantów polskiego życia politycznego, choć wie dokładnie, że są to tylko grupy komunistyczne, kryjące się za ukradzionemi szyldami.

Wobec tego cała "opozycja" p. Mikołajczyka sprowadza się właściwie do faktu żądania, aby jemu i jego przyjaciołom udzielono miejsca przy żłobie i aby mógł on przy ewentualnych wyborach stawać do podziału głosów i łupów.

Tego rodzaju koncesjonowana "opozycja" jest oczywiście Sowietom w najwyższym stopniu na rękę. Stwarza ono bowiem na zewnątrz pozory istnienia w Polsce "wolności", taki zaś pozór z kolei pozwala obarczać odpowiedzialnością za niszczenie Narodu Polskiego — samych Polaków.

„Groźną" więc wymianę zdań, jaka odbywa się od czasu do czasu pomiędzy Vice-premjerem Gomółką i Vice-premjerem Mikołajczykiem, należy uważać za świadomie przez moskali reżyserowane przedstawienie, które ma oszukać samych Polaków i opinję świata. Ma oszukać pozorem wolności, pozorem walki i pozorem opozycji.

Nie możemy stwierdzić w jakiej mierze p. Mikołajczyk oszukuje sam siebie. Jesteśmy przecież skłonni przypuszczać, że raczej zdaje sobie sprawę z tego, iż udaje opozycję. To przypuszczenie opieramy na fakcie całkowicie stwierdzonym, że p. Mikołajczyk zawiązał tajne stosunki z przedstawicielem Sowietów Lebiediewem (obecnym ambasadorem Rosji w Warszawie) w czasie kiedy był jeszcze premjerem legalnego rządu R. P. Mamy więc jak najdalej posunięte podejrzenia co do tego, że p. Lebiediew posiada w ręku środki, któremi może zmusić p. Mikołajczyka, pod grozą skompromitowania go, aby p. Mikołajczyk zawsze tak tańczył, jak p. Lebiediew mu zagra. Drugim faktem, nakazującym traktowanie rzekomych "opozycyjnych" przemówień p. Mikołajczyka z największą podejrzliwością — jest jego zachowanie w czasie sprawy 16 przywódców Polski Podziemnej. Człowiek, który nie zdobył się wówczas na obronę swoich najbliższych współpracowników — nie zasługuje oczywiście nato, by wierzyć mu, że potrafi bronić czegokolwiekbądź prócz własnej skóry.

Stwierdzając to nie chcemy bynajmniej w ten sposób powiedzieć, że p. Mikołajczyk nie zostanie nigdy pozbawiony łask Stalina. Stalin rozstrzeliwał najbliższych swoich współpracowników, kiedy mu się stali niepotrzebni albo niedogodni. Ten sam los może spotkać i p. Mikołajczyka. Nie będzie to jednak bynajmniej dowodem, że p. Mikołajczyk nie starał się wiernie Stalinowi służyć.

3. Należy więc pamiętać, że wszystkie wiadomości nadchodzące z Polski mówią o FAŁSZYWYCH partjach i FAŁSZYWEJ opozycji.

Znaczy to, że całe PRAWDZIWE życie polityczne Polski toczy się dzisiaj w podziemiach tak samo, jak w podziemiach toczyło się za czasów okupacji niemieckiej.

Stwierdzając to — przypominamy jeszcze naszym czytelnikom, że wszyscy Polacy znajdujący się pod okupacją sowiecką są WIĘŹNIAMI, których tysiącem wyrafinowanych sposobów agenci sowieccy mogą zmuszać do uległości. Więźniowie nie są odpowiedzialni za to, co czynią pod przymusem. Ale odpowiedzialnymi byliby wszyscy wolni Polacy, którzyby traktowali wystąpienia publiczne WIĘŹNIÓW jako głos WOLNEJ Polski.

Nad Polską rządy sprawuje OBCA agentura, która zasłania się tylko pozorami polskości.

Ta obca agentura została Polsce narzucona przez rządy Rosji, W. Brytanji i Stanów Zjednoczonych.

Te więc rządy, a nie Naród Polski, są odpowiedzialne za wszystkie postępki i zbrodnie tej obcej agentury, zwanej rządem Bieruta-Osupki-Mikołajczyka.

Trzeba to pamiętać i trzeba to uparcie powtarzać. Dzisiaj bowiem przez te same siły, które narzuciły Polsce rządy obcych katów podejmowana jest próba obciążenia Narodu Polskiego za postępki tych katów.

Zarzuca się Polsce i Polakom nieludzkie postępowanie z Niemcami. Zarzut ten wysunął p. Bevin a powtarza go często prasa angielska i amerykańska. Nie mamy najmniejszego powodu sprawdzać czy zarzut ten jest prawdziwy, czy nieprawdziwy.**Natomiast należy oświadczać, że jeśli zarzut ten jest prawdziwy, to winę ponoszą Stalin oraz p. Bevin i p. Byrnes, którzy posadzili zbrodniarzy na fotelach ministerjalnych w Warszawie.**

Zarzuca się Polsce antysemityzm i nieludzkie postępowanie w stosunku do żydów. Zarzut ten powtarza z całym upodobaniem wielu korespondentów prasy amerykańskiej z Niemiec. Nie mamy najmniejszego powodu sprawdzać, czy zarzut ten jest prawdziwy, czy nie prawdziwy, natomiast należy oświadczać, że jeśli zarzut ten jest prawdziwy, to winę za to w pełni ponoszą Stalin oraz p. Bevin i Byrnes, którzy posadzili zbrodniarzy na fotelach ministerjalnych w Warszawie. Bowiem wszelkie hece antysemickie w Polsce mogą być inscenizowane tylko przez tych zbrodniarzy: Bieruta, Osupkę i Mikołajczyka. Ale odpowiedzialność za Bieruta, Osupkę i Mikołajczyka niosą na swoich plecach pp. Stalin, Byrnes i Bevin.

Fałszywe partje, fałszywa opozycja i fałszywy rząd polski — to są trzy fakty, o których należy zawsze pamiętać, kiedy się ocenia i rozważa wiadomości z Polski.

Redakcja BIULETYNU ORGANIZACYJNEGO poszukuje No. 1, 2 i 12, potrzebnych dla sporządzenia kompletów. Prosimy wszystkich, którzy posiadają te numery i z nich nie korzystają o przysłanie ich do Zarządu Głównego Komitetu Narodowego A. P. P.

105 EAST 22nd STREET
NEW YORK, 10, N. Y.

POMOC MATERJALNA DLA POLSKI

POMOC MATERJALNA dla Polski jest niewątpliwie jedną z najważniejszych rzeczy w chwili obecnej. Kraj dosłownie umiera z głodu. Nadchodząca zima zdaje się być najgroźniejsza ze wszystkich od 1939 roku.

Teoretycznie pomoc materjalna dla Polski ma w tej chwili otwarte trzy drogi: 1) przez UNRRA, 2) przez Radę Polonji, 3) przez bezpośrednie przesyłki pocztowe.

I.

NALEŻY stwierdzić, że wedle dotychczas otrzymanych danych POMOC UNRRA NIE DOCIERA DO POLAKÓW PRAWIE WCALE.

Przedewszystkiem Polska jest kopciuszkiem jeśli chodzi o dostawy z ramienia UNRRA; do dn. 1 listopada 1945 r. Czechy p. Benesza otrzymały 258,190 ton dostaw z UNRRA, podczas gdy Polska otrzymała na tę samą datę 242,297 ton. Jeśli zważyć, że straty Polski w ludziach były niemal TYSIĄCKROTNIE większe, niż straty Czechosłowacji, jeśli zważyć dalej, że Czechy są nie zniszczone, Polska zaś leży w gruzach — to uznać trzeba tego rodzaju podział pomocy już sam przez się za skandaliczny, dyskredytujący cały personel UNRRA, czyniący zaś z Lehmana wroga Polski.

Ale i ten oburzająco niski przydział pomocy dla Polski jest czysto teoretyczny, żeby nie powiedzieć fikcyjny. Albowiem materjały UNRRA, przydzielone Polsce są ROZKRADANE trzema następującemi metodami: po pierwsze przez żołnierzy sowieckich, po drugie przez rząd Bieruta-Osupki-Mikołajczyka, po trzecie przez t.zw. "legalne" partje polityczne w Polsce t.j. przedewszystkiem przez komunistów.

Poniżej podajemy informacje, drukowane w Dzienniku Polskim w Londynie z dn. 8 listopada 1945, przez nikogo nie sprostowane, ilustrujące jaskrawo powyżej przez nas wysunięte twierdzenie:

> "W sierpniu do portu w Konstancji zawinął z ładunkiem UNRRA, wyłącznie dla Polski, statek "Glenbank". Cała zawartość statku pomieściła się w 79 wagonach, z czego 50 wagonów przesłano do Łodzi, resztę do Warszawy i Lublina. Na bocznicy Łódź-Fabryczna przed wyładowaniem pociągu niemal wszystkie wagony zostały okradzione. Z pośród tysiąca bel wełny, które przybyły w tym transporcie do Łodzi — skradziono około 300 bel. Zginęło wówczas również 45 z pośród 50 beczek tłuszczów technicznych, 29 skrzyń siekier itd.
>
> We wrześniu zawinął do Gdyni statek "Nishmaha". Przywiózł on z ramienia UNRRA dla Polski m.i.: 1575 skrzyń maszyn rolniczych, traktatorów i części wymiennych, 30 skrzyń narzędzi, 60 samochodów, 6 podwozi kolejowych, 1446 pak kół i opon samochodowych, 2729 skrzyń urządzeń i materjałów sanitarnych i 887 skrzyń medykamentów. Ponadto — 2976 bel materjałów ubraniowych, 443 bele ubrań i ponad 12 tysięcy par obuwia.
>
> W drodze POROZUMIENIA między kontrolerem Z RAMIENIA RZĄDU WARSZAWSKIEGO transportów UNRRA, Hanemanem, a kierownictwem sowieckiej misji gospodarczej w Warszawie wyrażona została ZGODA WARSZAWY na przekazanie w formie POŻYCZKI ZWROTNEJ 75 procent tego transportu do Z.S.R.R. z tem, że conajmniej 25 procent "pożyczki" zostanie rozprowadzone wśród Polonji w Z.S.R.R. jako pomoc doraźna przed nadchodzącą zimą"....

Rosja sowiecka okradła Polskę z odszkodowań niemieckich w Poczdamie. Rosja sowiecka obrabowała Polskę z urządzeń fabrycznych, maszyn, koni, bydła, słowem wszystkiego. Rosja sowiecka nałożyła na Polskę haracz w postaci już obecnie odbywających się dostaw polskiego węgla do Rosji. Rosja sowiecka okradła Polskę z całego kapitału obrotowego przez unieważnienie waluty i przyrównanie nowej waluty polskiej do rubla. To wszystko nie wystarcza. Dziś okrada się Polskę — "w porozumieniu i za zgodą" rządu Bierut-Osupka-Mikołajczyk z trzech czwartych dostaw UNRRA nazywając tę kradzież "pożyczką" Polski dla potężnej Rosji. Słuchajmy dalej opowieści:

> "Przed objęciem przez władze sowieckie "pożyczki" stała się ona objektem "zainteresowań" sowieckich marynarzy, którzy przy pomocy automatów i granatów ręcznych skutecznie przepędzili posterunki milicji portowej i zrabowali około 12 procent całości, przygotowanych do zdania komisji sowieckiej. Strata ta, oczywiście, OBCIĄŻYŁA RZĄD WARSZAWSKI. Mimo, że umowa między Warszawą i UNRRA powiada w punkcie 3-cim wyraźnie: "Od momentu przybycia transportu do portu lub punktu granicznego odpowiedzialność za transport ponosi rząd polski, który odpowiada również za właściwy rozdział i rozprowadzenie transportu w kraju" — dystrybucja bynajmniej nie spoczywa w rękach rządu warszawskiego, lecz t.zw. Związku Samopomocy Chłopskiej, Związku Spółdzielni Społem, oraz poszczególnych stronnictw politycznych....
>
> Ponieważ P.P.R. posiada poważną ilość rozmaitych, mniej lub więcej zakamuflażowanych przybudówek, które również wysuwają swoich mężów zaufania, ogólnie mówi się, że właśnie P.P.R. (Partja Komunistyczna) posiada największe możliwości dysponowania pomocą UNRRA....
>
> Sprawa rozmiarów pomocy UNRRA a szczególnie dystrybucji tej pomocy i jej zabezpieczenia w składach krajowych, jest tematem bezustannych interpelacyj tych polskich działaczy politycznych, którzy — mimo warunki panujące w kraju — nie zaprzestali swojej działalności. Ostatnio grupa działaczy socjalistycznych poddała ostrej krytyce system DZIELENIA SIĘ przez "rząd" warszawski transportami UNRRA z rządem Z.S.R.R.....
>
> Otrzymali oni odpowiedź, że punkt 5-ty umowy Polski z UNRRA powiada: "Rząd polski ma prawo

SPRZEDAWAĆ towary i produkty z transportów UNRRA, aby osiągnięte w ten sposób środki obracać w dalszym ciągu na cele pomocy i odbudowy".

Między innemi rząd warszawski sprzedał "na pniu" Rosji sowieckiej MEDYKAMENTY, które mają nadejść z UNRRA dla Polski".

Sprzedając lekarstwa Rosji sowieckiej, których brak Polsce, rząd Bierut-Mikołajczyk bierze świadomy udział w niszczeniu Narodu Polskiego....

"Sprzedane medykamenty przedstawiają wartość około 70 miljonów dolarów.... Również sprzedano ZSSR. "na pniu", 100 ton sprawdzianów i przyrządów laboratoryjnych dla przemysłu zbrojeniowego, które w ogólnej ilości 205 ton UNRRA ma dostarczyć Polsce w ciągu przyszłego roku"....

Fakty powyższe wskazują, że tak. zw. "pomoc" UNRRA dla Polski jest właściwie etykietą, pod którą idzie pomoc UNRRA dla Rosji.

II.

KIEDY się mówi o pomocy dla Polski za pośrednictwem Rady Polonji Amerykańskiej — należy przedewszystkiem zdać sobie sprawę, jaki jest rozmiar tej pomocy.

Prezes Rady Polonji Amerykańskiej, p. Świetlik, nie daje częstych sprawozdań. Nie możemy więc gwarantować za zupełną ścisłość podanych niżej cyfr. Nie sądzimy przecież, aby odbiegały one w większym stopniu od rzeczywistości.

Wedle tego, co wiadomo, budżet Rady Polonji z ogólnych funduszów reliefowych (War Chest) wynosił na rok zeszły 3 miljony dolarów, na rok nadchodzący 2 i pół miljona dolarów. Zniżka ta następuje w okresie, kiedy należy objąć pomocą dodatkową około półtora miljona osób z obozów koncentracyjnych, z przymusowych robót, byłych jeńców wojennych i członków Armji Krajowej oraz w chwili, kiedy Rząd Polski w Londynie został pozbawiony środków na akcję opiekuńczą.

To zniżenie funduszów Radzie Polonji motywowane jest powszechnie faktem, że prezes Świetlik i Rada Polonji NIE WYDALI przyznanych im w poprzednim budżecie 3 miljonów dolarów. Wobec tego przydział na rok obecny został zmniejszony. Pozatem — co jest bardzo szczególne i oburzające — nie przyznano Radzie Polonji żadnej kwoty na akcję pomocy w POLSCE SAMEJ.

Należy dalej przypomnieć, że zgodnie z rozporządzeniami rządowemi wszystkie zbiórki na pomoc reliefową idą do jednego kotła — War Chest — gdzie następuje podział pomiędzy poszczególne organizacje reliefowe, prowadzące akcje pomocy dla poszczególnych narodów. Innemi słowy wszystko jedno, czy Polonia Amerykańska zbierze w najbliższym czasie 1 czy 10 miljonów dolarów na cele ratunkowe: w obu tych wypadkach Rada Polonji otrzyma do dyspozycji z War Chest tylko przyznaną sobie budżetową sumę 2 i pół miljonów dolarów.

Z faktów powyższych wynika: po pierwsze, że żadne zbiórki pieniężne wśród Polonji na ogólne cele ratunkowe W NICZEM POMOCY DLA POLSKI NIE POWIĘKSZAJĄ, po drugie, że budżet Rady Polonji nie przewiduje pomocy dla Narodu Polskiego w Polsce.

Dopiero po zdaniu sobie sprawy z tych dwuch faktów można ocenić właściwie znaczenie pracy ratunkowej Rady Polonji.

Sądzimy, że Polonja Amerykańska ma prawo dzisiaj żądać od kierownictwa Rady Polonji poinformowania ogółu wychodźtwa o POWODACH nieprzyznania z kredytów War Chest funduszy na akcję pomocy w Polsce. Polonja ma prawo pytać, dlaczego nie powiadomiono dotychczas o tem najszerszych warstw, dlaczego ukrywano tę gorzką prawdę?

Należy zapytać dalej, czy Rada Polonji poczyniła kroki, by jednak uzyskać zmianę decyzji War Chest. Fundusze na akcję pomocową były i są. Innym krajom, mniej niż Polska zniszczonym, przyznano z War Chest wielomiljonowe fundusze. Dla Narodu Polskiego, który jest najbardziej zniszczony i najwięcej poniósł ofiar — miljony dolarów MUSZĄ SIĘ ZNALEŚĆ. Rada Polonji — poza własną akcją zbiórki darów w naturze — powinna, w bieżącym okresie budżetowym, otrzymać przynajmniej DWUKROTNE ZWIĘKSZENIE BUDŻETU.

Najprawdopodobniej takie żądanie spotka się z odmową. Nic to nie znaczy. Należy żądać i motywować swoje żądania. Wówczas odpowiedzialność spada na tych, co odmawiają. Jeśli się nie żąda — odpowiedzialność spada na tych, co nie żądają. To, że pomoc z War Chest dla Polski ma w tym roku wynosić zaledwie 2½ miljona dolarów jest skandalem, do którego dopuścili ci właśnie, co nie umieli żądać i nie umieli nawet wydać przyznanych im pieniędzy.

Polonja Amerykańska musi się dalej domagać, aby p. Świetlik i jego towarzysze z Rady Polonji UJAWNILI swój program działania. Spóźnione sprawozdania nie są wystarczające. Cała Polonja musi mieć głos w sprawie programu pracy Rady Polonji.

Wreszcie Polonja Amerykańska musi się w sposób najbardziej stanowczy przeciwstawić wszelkim próbom nadawania Radzie Polonji i jej pracy charakteru, jakiego ani ta instytucja, ani jej akcja nie posiada — a mianowicie charakteru politycznego. Uważamy wysłanie delegacji Rady Polonji do Polski w tej chwili za krok niewskazany. Rada Polonji dysponuje zbyt nikłemi środkami, aby posyłać delegację, której sama obecność w Polsce musi wzbudzić w Narodzie Polskim złudne nadzieje. Wysłanie delegacji niema więc żadnego usprawiedliwienia RZECZOWEGO. Natomiast jest oczywiste, że delegacja instytucji o celach charytatywnych musi szukać jakiegoś modus vivendi nawet z katami ofiar, którym ma — choćby fikcyjnie — pomagać. Czerwony Międzynarodowy Krzyż musiał szukać w czasie wojny modus vivendi z Gestapo. Nie ulega więc wątpliwości, że delegacja Rady Polonji będzie wygrywana przez katów Polski, t.j. przez Bierutów, Osupków i Mikołajczyków, jako argument polityczny, jako dowód, że Polonja Amerykańska GODZI SIĘ na rozbiór Polski i odebranie Jej niepodległości.

Uczestnicy delegacji zapewne nie orjentują się w roli, jaka będzie im przez wrogów Polski narzucana. Tembardziej głośno trzeba ich przed tą rolą ostrzec. Jeśli którykolwiek z członków delegacji — świadomie, czy nieświadomie — da się użyć za narzędzie Bieruta — będzie musiał liczyć się z tem, że Polonja Amerykańska wyciągnie w stosunku do niego wszelkie konsekwencje.

Streszczając całość w jednem zdaniu stwierdzić trze-

ba, że dotychczas Rada Polonji nie zdołała zorganizować skutecznej pomocy dla ludności w Polsce.

III.

W WARUNKACH skreślonych powyżej kiedy pomoc UNRRA dla Polski jest rozkradana przez sowieckich i polskich urzędowych złodziei, kiedy Rada Polonji pozbawiona jest wystarczających środków sprawa bezpośrednich przesyłek pocztowych dla Polski nabiera tem większego znaczenia.

Jak wiadomo od niedawna przesyłki pocztowe do Polski zostały otwarte.

Jak wielki musi być zasięg tej pomocy o charakterze rodzinnym — na to wskazuje otwarcie szeregu biur handlowych, które chcą się zajmować przesyłkami do Polski dla zysku handlowego. Że tego rodzaju pomoc może przybrać wielkie rozmiary — tego świadectwem jest fakt, iż przed wojną przesyłki pieniędzy emigrantów europejskich do ich krajów pochodzenia, a między innemi do Polski, sięgały setek miljonów dolarów.

Zatem indywidualna pomoc paczkowa dla Polski może mieć bardzo wielkie znaczenie, O ILE BĘDZIE DOCHODZIĆ DO ADRESATÓW.

Nie mamy żadnej możliwości stwierdzenia, czy dziś tak jest, czy nie jest. Przeprowadziliśmy szeroką ankietę w tym kierunku i dotychczas udało nam się stwierdzić tylko w jednym wypadku, że paczka dotarła do miejsca przeznaczenia.

Jest więc rzeczą możliwą, że paczki są tak samo rozkradane przez sowieckich bandytów, jak rozkradana jest pomoc UNRRA.

Dlatego jedną z najważniejszych spraw, jeśli chodzi o pomoc materjalną dla Polski — jest szybkie i autorytatywne stwierdzenie, czy przesyłki pocztowe do Polski docierają, czy nie docierają.

Oto jest zadanie dla Rady Polonji. Zadanie to rozumiemy jako nacisk na Administrację Stanów Zjednoczonych, aby przez swoje przedstawicielstwa i w oparciu o konwencję pocztową, podjęła badanie jaki jest los paczek nadawanych w Ameryce i adresowanych do Polski. Administracja St. Zjednoczonych jest obowiązana taką ankietę przeprowadzić i rezultaty jej podać do wiadomości publicznej. Inaczej naraża swoich obywateli na straty.

Oczywiście Administracja nie podejmie takiej ankiety ani nie ogłosi jej rezultatów, jeśli nie zostanie do tego zmuszona przez opinję publiczną, przez instytucje polsko-amerykańskie, przez wyborców amerykańskich pochodzenia polskiego.

Wzywamy niniejszym Radę Polonji Amerykańskie do wypełnienia tego obowiązku — t.j. do zażądania od Administracji Stanów Zjednoczonych aby ta wyświetliła, co dzieje się naprawdę z pomocą indywidualną, kierowaną do Polaków w Polsce, której wartość napewno już idzie w dziesiątki miljonów.

DO CZYTELNIKÓW BIULETYNU

PROSIMY O PODAWANIE WCZAS ZMIAN ADRESÓW!

Biuletyn jest rozsyłany darmo — nie dopuszczajcie więc do marnowania wysiłku i pieniędzy społecznych przez niedbalstwo i niezawiadamianie o zmianie miejsca pobytu.

CZYTELNIKÓW ZAGRANICZNYCH PROSIMY O POTWIERDZENIE KARTĄ POCZTOWĄ ŻE BIULETYN OTRZYMUJĄ

Trudności transportowe, cenzuralne itp. powodują, że nie otrzymujemy z zagranicy przesyłek zwrotnych, w razie nie odszukania adresata. Aby więc wiedzieć, czy wysyłka jest celowa i dochodzi — musimy prosić czytelników o jednorazowe choćby potwierdzenie odbioru.

Czytelnicy, którzy nie uczynią zadość tej naszej prośbie — zostaną skreśleni z listy.

PODAWAJCIE ADRESY PRZYJACIÓŁ

Wszystkich czytelników, a w szczególności czytelników zagranicznych z W. Brytanji, Francji, Belgji, Holandji, Bliskiego Wschodu, Kanady i Ameryki Poł. wzywamy do podania adresów swoich przyjaciół, do których chcieliby Biuletyn skierować. Z chwilą otrzymania takiego zawiadomienia podejmiemy niezwłocznie bezpłatną wysyłkę.

PODAWAJCIE SWOJE UWAGI O BIULETYNIE

Za każdą będziemy wdzięczni.

Administracja Biuletynu Organizacyjnego
K.N.A.P.P.

IV WALNY ZJAZD

Delegatów Komitetu Narodowego A. P. P.

W DETROIT, MICH., W DNIACH 23 I 24 LISTOPADA 1945 R.

Sprawozdanie Polityczne

DZIAŁALNOŚĆ POLITYCZNA KOMITETU NARODOWEGO AMERYKANÓW P. P. W OKRESIE OD 1 PAŹDZIERNIKA 1944 DO 1 LISTOPADA 1945 R.

Działalność ta składała się:

z pracy informacyjno-wydawniczej (broszur i biuletynów), oraz z akcji w prasie polskiej i amerykańskiej;

z wystąpień politycznych, depesz, odezw i intensywnej wymiany korespondencji z wybitnymi przedstawicielami legislatury, administracji i egzekutywy Stanów Zjednoczonych;

z licznych wieców, odczytów publicznych i zebrań organizacyjnych, zarówno Zarządów, jak i plenarnych zebrań Oddziałów i Okręgów;

ze współpracy z Wydziałami Stanowymi Kongresu P. A. przez współdziałanie i popieranie ich akcji na terenie poszczególnych Stanów. Pozatem Zarząd Główny Komitetu Narodowego A.P.P. usiłował współpracować z Zarządem Głównym Kongresu P. A.: a) pośrednio — przekazując Kongresowi szereg inicjatyw i projektów i niejednokrotnie wstrzymując własne wystąpienia, aby oddać pierwszy głos Kongresowi, rozpoczynającemu w tym okresie swą działalność, b) bezpośrednio — przez wydelegowanie do Zarządu Kongresu P. A. przedstawiciela Komitetu Narodowego A.P.P. w osobie wiceprezesa J. Piecha, który wszedł, jako Dyrektor, do Zarządu Głównego Kongresu. Od czerwca r.b. brał on udział w obradach Zarządu Głównego, gdzie reprezentował Komitet Narodowy.

Powyższa praca polityczna Komitetu Narodowego kształtowała się w tym okresie pod znakiem dwóch czynników: a) coraz wyraźniejszego odstępowania polityki Rządu Stanów Zjednoczonych wogóle, a w szczególności w stosunku do Polski od zasad Czterech Wolności, Karty Atlantyckiej i wielu uprzednio złożonych oświadczeń, oraz b) pod znakiem współdziałania i wymiany poglądów z Kongresem Polonji Amerykańskiej, jako reprezentacją całości Polonji Amerykańskiej, która działa w obronie sprawy Polskiej.

Odstępstwo Rządu Amerykańskiego od słusznej sprawy polskiej, rozpoczęte w Moskwie a kontynuowane w Teheranie, znalazło — jak wiadomo — swój ostateczny wyraz w umowach podpisanych w Jałcie, gdzie Prezydent Roosevelt, wbrew tylokrotnym obietnicom i zapewnieniom przystąpił jako ostatni partner Wielkiej Trójki do 5-go rozbioru Polski. Dalszą konsekwencją tego było odebranie przez Stany Zjednoczone uznania prawowitemu i konstytucyjnemu Rządowi polskiemu w Londynie.

W tych tragicznych dla Polski momentach dał Komitet Narodowy świadectwo prawdzie, podnosząc sprzeciw wobec gwałtów nad Polską. Komitet działał już nie sam, jak w latach poprzednich, lecz współpracował z Kongresem Polonji Amerykańskiej, do którego przytąpił, jako członek, w 1944 roku.

Komitet Narodowy w celu lojalnej współpracy z naczelną reprezentacją polską w Ameryce, przesyłał Kongresowi Polonji uwagi i sugestje, dotyczące poszczególnych wystąpień. Przez cały ten okres Komitet Narodowy realizował i usilnie popiera wszystkie uchwały Kongresu P.A., które były podjęte dla walki o Polskę, zgodnie ze ślubowaniem w Buffalo. Prócz Zarządu Głównego wymienić należy, że Oddziały i Okręgi Komitetu Narodowego również współpracowały efektywnie, szczególnie na terenie Detroit, New Yorku i Jersey City, z Wydziałami Stanowymi Kongresu P. A.

Komitet Narodowy, grupując w swych szeregach elementy najbardziej świadome i nieprzejednane w obronie sprawy Polskiej, starał się zawsze być czujną strażą przednią Polonji, by dzierżąc wysoko sztandar, wskazywać kierunek i metodę walki o bezpieczeństwo Ameryki i Całość i Niepodległość Polski.

W ciągu roku sprawozdawczego miały miejsce następujące ważniejsze wystąpienia polityczne Komitetu Narodowego:

1. W dniach 14 i 15 października 1944 r. odbył się w New Yorku III Walny Zjazd Delegatów Komitetu Narodowego A.P.P. Na Zjeździe tym przyjęto jednogłośnie tekst depeszy do Prezydenta Roosevelta, który przedstawiając rozbieżności pomiędzy stale głoszonemi zapowiedziami obrony sprawy polskiej a posunięciami polityki brytyjskiej, apeluje do Prezydenta o publiczne stwierdzenie:

a) że Atlantic Charter stosuje się do Polski i Państw Bałtyckich;

b) że wobec tego Rząd Stanów Zjednoczonych nie ma nic wspólnego z aneksjonistyczną polityką So-

wietów, podtrzymywaną przez Anglię;

c) że Rząd Stanów Zjednoczonych stoi na podstawie zasad prawa międzynarodowego, a w szczególności dotrzymywania przyjętych zobowiązań; że zasada ta wzajemnie obowiązuje wszystkie Zjednoczone Narody, a więc również Rosję i Polskę.

2. Tegoż dnia Zjazd wysłał depeszę do Prezydenta Raczkiewicza, w której Go zawiadamia, iż powołanie do Rządu Polskiego agentów sowieckich odebrałoby mu prawo reprezentowania Narodu Polskiego. Byłoby to powtórzenie Konfederacji Targowickiej.

"Nas Amerykanów Polskiego Pochodzenia, łączy z Polską tradycja Kościuszki, nie Stanisława Augusta".

3. Zjazd wysłał również depeszę do generała Sosnkowskiego, jako moralnego przewodnika Wojska Polskiego, wyrażając mu słowa czci.

4. W dniu pogrzebu Prezesa M. F. Węgrzynka pełny Zarząd Komitetu Narodowego A. P. P. wydał oświadczenie treści politycznej wykazując, iż Rząd Brytyjski złamał swe zobowiązania wobec Polski wynikające z aljansu polsko-brytyjskiego, że wspólnie z Rządem Sowieckim łamie wobec Polski zasady Karty Atlantyckiej, i wreszcie, że wedle twierdzenia Sowietów Stany Zjednoczone rzekomo wyraziły w Teheranie swoją na to zgodę. Komitet Narodowy wzywa więc opinję amerykańską, aby nie dopuściła do udziału Stanów Zjednoczonych w piątym rozbiorze Polski.

5. W dniu 29 listopada 1944 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołał w Londynie na miejsce rządu St. Mikołajczyka nowy rząd polski pod przewodnictwem Tomasza Arciszewskiego, który przybył z Kraju. W związku z tem Prezes Cytacki wystosował do Prezydenta Raczkiewicza depeszę z wyrazami nadziei, że jego decyzja otworzy nową erę historji walki o byt Państwa Polskiego.

6. Jednocześnie Prezes Zarządu Głównego Komitetu Narodowego wysłał depeszę do Premjera Arciszewskiego z życzeniami zwycięskiej pracy i walki dla ocalenia Polski.

7. W dniu 26 listopada 1944 r. washingtoński korespondent "New York Times" doniósł, że rząd Stanów Zjednoczonych uznaje w dalszym ciągu Rząd Polski w Londynie i że niema żadnych danych na to, by miał uznać Komitet "Wyzwolenia Narodowego", jako rząd polski. W związku z powyższem Prezes Cytacki wysłał w dniu 1 grudnia 1944 r. depeszę do Sekretarza Stanu E. R. Stettiniusa, w której powołując się na powyższą wiadomość, wyraża głęboką nadzieję, że polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych będzie prowadzona w oparciu o zasady wyrażone w Karcie Atlantyckiej.

8. W dniu 15 grudnia 1944 r. ogłoszony został w prasie amerykańskiej projekt Międzynarodowej Deklaracji Praw Człowieka (International Bill of Rights), podpisany przez najwybitniejszych obywateli amerykańskich wszystkich wyznań, stanów i partji. W deklaracji tej wysunięty został postulat międzynarodowej gwarancji pełnej wolności jednostek i narodów.

W odpowiedzi na tę deklarację Komitet Narodowy wystosował w styczniu 1945 r. list otwarty, w którym zostały przypomniane gwałty i zbrodnie sowieckie, popełnione na Narodzie Polskim. Komitet Narodowy łączy się z autorami deklaracji, ale uważa, że szlachetne zasady mogą być realizowane jedynie na podstawie uczciwości, prawdy i wiary. Nie można głosić wzniosłych haseł, a jednocześnie zakuwać w niewolę cały naród.

List otwarty Komitetu Narodowego podany został jako ogłoszenie w wielu pismach amerykańskich i polskich, a mianowicie: w "New York Times" i "New Leader" w New Yorku, 2 pismach w Washingtonie, "Chicago Tribune" w Chicago i w pismach w Detroit. Była to bardzo kosztowna akcja zakrojona na wielką skalę. Wzbudziła ona ogromne zainteresowanie wśród opinji amerykańskiej, czego dowodem były setki listów, jakie Zarząd Główny otrzymał od czytelników pism, oraz przedruki ogłoszenia w prasie prowincjonalnej.

9. Niezwłocznie po ogłoszeniu uchwał w Jałcie Komitet Narodowy wystosował w dniu 13 lutego 1945 r. z podpisami wszystkich członków swego Zarządu depeszę do 96 senatorów w Washingtonie. W depeszy tej Komitet Narodowy wyraża przekonanie, iż Senat nie udzieli swej zgody na proponowane w Jałcie zmiany granic Polski, jako dokonane wbrew zapewnieniom Karty Atlantyckiej drogą użycia siły i identyczne z granicami trzeciego rozbioru Polski, który został nazwany zbrodnią przez Tomasza Jeffersona. Pozatem narzucenie Polsce rządu przez obce mocarstwa stanowi pogwałcenie elementarnych zasad prawa międzynarodowego. Jedynie Rząd w Londynie jest rządem legalnym i konstytucyjnym. Depesza wzywa Senatorów nietylko do przeciwstawienia się udziałowi Stanów Zjednoczonych w piątym rozbiorze Polski, ale także do przedsięwzięcia kroków celem zapobieżenia jego dokonania.

10. W dniu 19 lutego 1945 r. posłanka Clare Luce zgłosiła w Izbie Reprezentantów wniosek w sprawie prawa wjazdu do Stanów Zjednoczonych dla wszystkich oficerów i żołnierzy, oraz innych osób, które służyły w Polskich Siłach Zbrojnych, wraz z ich żonami i dziećmi. Wniosek ten został wniesiony jako jeden z protestów przeciwko uchwałom w Jałcie i wywołał wielkie wrażenie w opinji amerykańskiej. Prezes Cytacki wysłał w dniu 23 lutego r.b. depeszę do Clare Luce, w której dziękując jej za inicjatywę zaznaczył jednak, że Amerykanie Polskiego Pochodzenia będą nadal prowadzili walkę przedewszystkiem dla obalenia decyzji Jałtańskich i wierzą, że posłanka Luce również weźmie w niej udział.

11. W dniu 9 marca 1945 r. Zarząd Wykonawczy Kongresu Polonji Amerykańskiej przyjął zasadniczą rezolucję polityczną, wypowiadając opinję sześciomiljonowej rzeszy Polonji wobec uchwał w Jałcie i w obronie legalnego Rządu Polskiego w Londynie. Rezolucja ta całkowicie pokrywała się ze stanowiskiem oddawna głoszonem przez Komitet Narodowy. Aby dać wyraz swego uznania i najdalej idącego poparcia dla akcji Kongresu P.A. Komitet Narodowy rozesłał tekst rezolucji z 9 marca wraz ze specjalną instrukcją do wszystkich Okręgów i Oddziałów Komitetu Narodowego, polecając zaznajomienie się z jej treścią i propagowanie jej w szerokich masach społeczeństwa amerykańskiego. Komitet Narodowy zalecił również popieranie tej rezolucji w drodze uchwał na wszystkich wiecach i zebraniach Komitetu.

12. W związku ze śmiercią Prezydenta Roosevelta Prezes Cytacki wysłał w dniu 16 kwietnia 1945 r. w imieniu Komitetu Narodowego A.P.P. depeszę kondolencyjną do pani E. Roosevelt, na co otrzymał Jej podziękowanie.

13. Dnia 7 maja 1945 r., w chwili zakończenia wojny w Europie, Prezes Cytacki wydał do członków Organizacji wezwanie, w którem oddając hołd poległym za świętą sprawę, stwierdził, że walka o prawa Polski nie została zakończona i że Komitet Narodowy walczyć będzie z każdym, kto tym słusznym prawom zagraża.

14. W dniach 16 i 17 czerwca r.b. odbył się w Niagara Falls Zjazd Zarządu Głównego Komitetu Narodowego. Zjazd postanowił wysłać do 96 senatorów w Washingtonie rezolucję, w której wykazana została bierność polityki amerykańskiej wobec sowieckich zbrodni w Polsce. Rezolucja specjalnie występuje przeciwko procesowi moskiewskiemu nad 16 członkami Rządu Polskiego w Warszawie i przywódcami podziemnych ugrupowań politycznych. Rezolucja stwierdza, że opinja amerykańska ma prawo znać istotny stan rzeczy w Europie okupowanej przez Rosję, że Rząd Stanów Zjednoczonych winien zachować poziom moralny i ideały naszych amerykańskich przodków. Należy wstrzymać kredyty dla Rosji, gdyż są one zużytkowane przez nią na zbrodnie. W obecnym stanie rzeczy ratyfikacja Charteru San Francisco podporządkuje tylko politykę amerykańską pod rygor veta reżymu komunistycznego. Rezolucja w końcu zapytuje każdego Senatora, czy będzie on głosował za udzieleniem Rosji kredytów.

15. Jednocześnie Zjazd Zarządu wystosował depeszę do Prezydenta Raczkiewicza, wzywając go do zajęcia nieniezłomnego stanowiska, od którego zależeć będzie nietylko przyszłość Rzeczypospolitej, lecz także i przyszły los Europy.

16. Zjazd Zarządu wysłał również depeszę do Premjera Arciszewskiego, wykazując, iż Amerykanie Polskiego Pochodzenia mają pełną świadomość, że pozbawienie wolności Polski jest pozbawieniem wolności całej Europy. Depesza wyraża słowa czci za niezłomną postawę Premjera Rządu Polskiego.

17. W dniu 19 września 1945 r. wysłana została z podpisami wszystkich członków Zarządu Komitetu Narodowego depesza do Sekretarza Stanu J. Byrnes'a, przebywającego w Londynie na konferencji 5 ministrów Spraw Zagranicznych. W depeszy tej po wykazaniu pogwałcenia ze strony Rządu Stanów Zjednoczonych zasad Czterech Wolności i Karty Atlantyckiej w stosunku do Polski, stwierdzonem zostało, iż Rząd Stanów Zjednoczonych wziął na siebie współodpowiedzialność z Sowietami za traktowanie Polski jako wroga, a nie sojusznika. W szczególności poruszona została w depeszy sprawa "displaced persons" — około 2 miljonów Polaków, znajdujących się w amerykańskiej i brytyjskiej zonie okupacyjnej i sprawa wojska polskiego. Depesza domaga się dotrzymania słowa gen. Eisenhowera, że nikt nie będzie zmuszony do powrotu do okupowanej przez Rosję Polski, natychmiastowego otwarcia dostępu poczty i przesyłek z Ameryki do Polaków, przebywających na terenie zon okupacyjnych amerykańskiej i angielskiej, przeciwstawienia się planom wydania Armji Polskiej pod kontrolę Sowietów i zabezpieczenia Polakom, pozbawionym Ojczyzny, wolnego życia w wolnych krajach.

18. Wśród licznej korespondencji charakteru politycznego, wymienianej przez Komitet Narodowy z wieloma członkami Kongresu St. Zj. i wybitnymi politykami amerykańskimi na specjalną uwagę zasługuje korespondencja z senatorem A. H. Vandenbergiem. Prowadzona ona była zarówno przez Prezesa Zarządu Głównego Waltera Cytackiego, jak też Prezesa Okręgu I-go. Komitetu Narodowego, p. Koguta z Detroit. W korespondencji tej, częściowo ujawnionej w prasie, poruszane były wszystkie najistotniejsze momenty, dotyczące sprawy polskiej i stanowiska Rządu Amerykańskiego. W ostatnich tygodniach wymienione zostały z senatorem Vadenbergiem liczne listy specjalnie w sprawie "displaced persons".

19. Akcja polityczna Komitetu Narodowego nie ograniczała się jedynie do działalności Zarządu Głównego. Liczne środowiska Polonji, znajdujące się w zasięgu działalności Okręgów i Oddziałów Komitetu, brały żywy udział w demonstrowaniu swych uczuć i myśli w obronie Polski. Na wielu wiecach, zorganizowanych przez Komitet Narodowy, prócz członków naszej Organizacji, brały udział w ciągu roku dziesiątki tysięcy uczestników, powzięto setki rezolucji, wysłano tysiące depesz, wiele listów i artykułów do prasy. Pozatem rozkolportowano dziesiątki tysięcy broszur (co jest wykazane w specjalnem sprawozdaniu kolportażowem).

Sprawozdanie Organizacyjne

ZA OKRES OD 1 PAŹDZIERNIKA 1944 DO 1 LISTOPADA 1945 R.

1. ZARZĄD GŁÓWNY.

III walny Zjazd Delegatów, odbyty w New Yorku w dniach 14 i 15 października 1944 r., wybrał nowy Zarząd Główny w następującym składzie:

Prezes: M. F. Węgrzynek (New York)
Wiceprezes: W. Cytacki (Detroit)
Wiceprezes: J. Piech (Chicago)
Wiceprezes: M. Kowalski (Rochester)
Wiceprezes P. P. Flak (Springfield)
Skarbnik: S. Łodzieski (Cleveland)
Sekretarz: J. Godlewska (New York)
Dyrektorzy: J. A. Kosiński (Amsterdam)
Zofja Schoen (Buffalo)
B. Urbanowski (Philadelphia)
E. Jaworek (New Bedford)

Dr. E. Nowicki (Gary)
J. Kaszubowski (Buffalo)
E. F. Lorentz (Rochester)
W. Pilch (Brooklyn)

Komisja Rewizyjna: L. Kozłowski (Union City)
L. Nowiński (Bayonne)
S. F. Urbaniak (Trenton)
L. Kruszewski (New York)
T. Bruśnicki (Springfield)

W trzy tygodnie po odbytym Zjeździe Komitet Narodowy spotkała wielka strata: dnia 8 listopada 1944 r. zmarł Prezes Maksymiljan F. Węgrzynek.

Obowiązki prezesa objął W. Cytacki, który już od szeregu miesięcy zastępował chorego p. Węgrzynka.

Na pogrzeb M. F. Węgrzynka, który odbył się 11 listopada, przybyli prawie wszyscy członkowie Zarządu Głównego, by oddać ostatni hołd swemu Prezesowi. Na uroczystem posiedzeniu Zarządu Głównego zorganizowanem ku czci M. F. Węgrzynka, uchwalono wydanie oświadczenia politycznego (patrz: Sprawozdanie z działalności politycznej), oraz wydanie okólnika do członków K.N.A.P.P. pod hasłem: "Zdwoić szeregi". Ponadto zainicjowano nadzwyczajną akcję finansową w formie jednorazowej daniny na dalsze prowadzenie prac i działalności Organizacji, którą tak wytrwale, moralnie i materjalnie, popierał zmarły Prezes. Nadzwyczajna akcja zdwojenia szeregów i wzmożenia środków miała na celu wyrównanie tej wielkiej straty, jaką była dla Komitetu Narodowego śmierć M. F. Węgrzynka. Akcja ta już w pierwszym dniu zbiórki przyniosła około $1,000.00, — a następnie prowadzona w formie rozsyłanych kuponów dała ogółem $3,308.00, zasilając w ten sposób fundusze Komitetu Narodowego.

W ciągu roku ze składu Zarządu Głównego ubyli: mecenas J. Kaszubowski i W. Pilch. Rezygnacje ich Zarząd Główny przyjął na Zjeździe w Niagara Falls, w dniach 16 i 17 czerwca 1945 r.

Plenarne posiedzenia Zarządu Głównego odbyły się w dniach: 15 października 1944 r. (New York), 11 listopada 1944 r. (New York) oraz 16 i 17 czerwca 1945 r. (Niagara Falls). Pozatem w dniach 13, 14 i 15 stycznia 1945 r. odbyły się w New Yorku posiedzenia Prezydjum Zarządu Głównego pod przewodnictwem prezesa W. Cytackiego.

W okresie sprawozdawczym prezes W. Cytacki wielokrotnie przyjeżdżał z Detroit do New Yorku w związku z pracami Komitetu Narodowego.

2. BIURO ZARZĄDU GŁÓWNEGO.

Pracę Sekretarki Biura pełniła do dnia 1 stycznia 1945 r. p. Alina Rabcewiczówna. Następnie p. Zygmunt Dattner przejął akta i dokumenty Biura, pracując w Komitecie Narodowym w okresie między 1 stycznia a 1 kwietnia 1945 r. Pracę Sekretarki Biura od dn. 1 stycznia 1945 r., do chwili obecnej pełni p. Stefanja Klingslandowa.

P. W. Pilch sprawował pracę Gospodarza i Organizatora w Zarządzie Głównym od dnia 13 lutego do 1 kwietnia 1945 r.

Od 1 kwietnia do chwili obecnej na zaproszenie prezesa W. Cytackiego pracę tę pełni p. Leon Kozłowski, prezes Komisji Rewizyjnej.

Kierownictwo działu wydawniczego i kolportażowego spoczywało przez cały okres sprawozdawczy w rękach p. Zbigniewa Spotowskiego.

3. ORGANIZACJA TERENU.

Rzucone po śmierci Prezesa Węgrzynka hasło zdwojenia szeregów nie zostało w pełni zrealizowane. Kilka oddziałów mało czynnych w poprzednim okresie sprawozdawczym, nie wykazało nadal dostatecznej działalności. Powstały 3 nowe oddziały (76 - Norwalk, Conn., 77 - Bronx, N. Y., i 78 - East Brooklyn, N. Y.), pozatem szereg oddziałów zwiększyło ilość członków.

Jeśli w tych warunkach nie osiągnięto dość wielkiego liczbowego rozwoju, to jednak pod względem jakości i kwalifikacji członków organizacja staje się coraz bardziej jednolita i ożywiona duchem walki o sprawę polską i jasnym poglądem na swe zadania i cele. Organizacja wzmacnia się, a jej członkowie zajmują stanowisko bezkompromisowe i wykazują psychiczną gotowość do długiej pracy i walki.

W ten sposób rok 1945, przełomowy jako rok pozornie zakończonej wojny, a w istocie rok ciężkich zmagań o pokój, którego nie uzyskano, zastał naszą Organizację gotową do dalszej walki o bezpieczeństwo Ameryki i wolność Polski.

STAN ORGANIZACYJNY KOMITETU NARODOWEGO A.P.P.

Stan organizacyjny Komitetu Narodowego A.P.P. na dzień 1 listopada 1945 r. przedstawiał się następująco:

OKRĘG I. DETROIT
Oddział 1 — Detroit
Oddział 2 — Detroit
Oddział 4 — Hamtramck
Oddział 14 — Hamtramck
Oddział 15 — Detroit
Oddział 17 — Detroit
Oddział 22 — Detroit

OKRĘG II. SPRINGFIELD, MASS.
Oddział 18 — Springfield
Oddział 19 — Chicopee Falls

OKRĘG III. NEW YORK (Okręg stołeczny)
Oddział 20 — Amsterdam
Oddział 21 — Schenectady
Oddział 37 — Mechanicsville

ODDZIAŁ IV. NEW YORK CITY
Oddział 3 — New York
Oddział 12 — New York (Harlem)
Oddział 25 — So. Brooklyn
Oddział 39 — Yonkers
Oddział 43 — Brooklyn (Greenpoint)
Oddział 77 — Bronx
Oddział 78 — East Brooklyn

OKRĘG V. NEW JERSEY
Oddział 5 — Passaic
Oddział 9 — Jersey City
Oddział 24 — Cliffside
Oddział 38 — Bayonne
Oddział 42 — Harrison
Oddział 47 — Paterson
Oddział 56 — Elizabeth
Oddział 73 — Irvington

OKRĘG VI. PHILADELPHIA
Oddział 8 — Philadelphia
Oddział 10 — Camden
Oddział 26 — Chester
Oddział 45 — Trenton
Oddział 46 — Baltimore

OKRĘG VII. PROVIDENCE
Oddział 34 — New Bedford, Mass.
Oddział 35 — New Bedford, Mass.
Oddział 53 — Pawtucket, R. I.
Oddział 54 — Lowell, Mass.
Oddział 72 — Providence, R. I.
Oddział 74 — Taunton, Mass.

ODDZIAŁY NIE NALEŻĄCE DO OKRĘGÓW
Oddział 6 — Cleveland, Ohio
Oddział 13 — Chicago, Ill.
Oddział 16 — Gary, Ind.
Oddział 23 — Buffalo, N. Y.
Oddział 27 — So. Boston, Mass.
Oddział 41 — Hartford, Conn.
Oddział 44 — New Britain, Conn.
Oddział 51 — Holyoke, Mass.
Oddział 52 — Chicopee, Mass.
Oddział 58 — Niagara Falls, N. Y.
Oddział 59 — Rochester, N. Y.
Oddział 60 — Toledo, Ohio
Oddział 61 — Lorain, Ohio
Oddział 70 — Cleveland, Ohio
Oddział 76 — Norwalk, Conn.

Sprawozdanie Ogólne z Przebiegu Zjazdu

IV WALNY ZJAZD Delegatów Komitetu Narodowego A.P. odbył się w Detroit, Mich. w dniach 23 i 24 listopada 1945 w salach hotelu Book-Cadillac.

Pierwszą sesję zjazdu w dniu 23 listopada otworzył przewodniczący Komitetu Przedzjazdowego, p. Ludwik Zubel, który w dłuższem przemówieniu powitalnem, zaznaczył, że historyczny Czwarty Zjazd odbywać się będzie w naszym grodzie dynamicznym, który posiada za sobą wspaniałe i przez historię ocenione tradycje walk o niepodległość Polski, Polski nigdy przez nas nie zapomnianej, Polski, kraju naszych ojców i naszych matek.

"Lata między rokiem 1914, a 1918, lata tworzenia Legjonów Polskich przez Marszałka Józefa Piłsudskiego, lata ich tytanicznych walk — zapisały się złotemi zgłoskami w dziejach niepodległościowego odłamu Polonji w metropolji detroickiej. W latach tych bowiem pracował na rzecz Polski Komitet Obrony Narodowej i pracowała Polska Partja Socjalistyczna, której członkowie wyznawali program niepodległościowy. Miasto Detroit było w tych latach ośrodkiem myśli niepodległościowej i sercem i duszą wolnościowych poczynań ówczesnej Polonji; było przykładem, jak pracować należy dla wyzwolenia Polski!

"Czwarty Zjazd Walny Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia ma i powinien mieć epokowe znaczenie. Nie chcę używać pustych słów i frazesów, ale mam obowiązek powiedzieć otwarcie i zdecydowanie, że trzydniowe obrady naszej organizacji powinny mieć istotnie epokowe znaczenie, raz dlatego, że Komitet Narodowy jest przzodownikiem w pracy niepodległościowej, a po drugie dlatego, że nasi wrogowie, zwalczający nas w sposób więcej aniżeli bezwzględny, a już najmniej etyczny — wiedzą o tem, że w nas tkwi wielka siła, będąca motorem wszelkich poczynań wolnościowych na rzecz Polski na gruncie amerykańskim.

"Nam obywatelom amerykańskim polskiego pochodzenia wolno z całym spokojem i całą energią pracować na rzecz zupełnego wyzwolenia Polski. Nikt nam tego nie broni, nikt nam tego nie zakaże. Niema takich ustaw i praw w Stanach Zjednoczonych, któreby ograniczały swobodę pod tym względem pojedyńczego obywatela i zbiorowej Polonji amerykańskiej. Przeciwnie — słyszano tyle razy, że właśnie należy pracować, pracować mądrze, a wydajnie i szczerze, aby budzić opinję reszty Narodu Amerykańskiego, który wykazał w ciągu swego półtorawiekowego istnienia, że obca jest mu przemoc, a umiłowanie rzeczywistej wolności, niczym nie krępowanej, zawsze stawiał i stawia na pierwszem miejscu."

Przewodnictwo Zjazdu objął nstępnie prezes Komitetu Narodowego. W. Cytacki, udzielając głosu ks. prob. Maksymiljanowi Gannasowi, celem wygłoszenia inwokacji.

"My tu zebrani — mówił czcigodny kapłan — radzić **chcemy nad wnioskami do czynu i dalszego działania, aby szczęk i łoskot kajdanów, skargi gnanych w stronę Sybiru, jęki męczenników, płacz i łzy głodnych i bezdomnych doszły do uszu świata cywilizowanego — aby rządcy narodów cywilizowanych powstrzymali zbrodnie katów i dopomogli dać wolność Polsce jak najrychlej.**

"Zmiłuj się, Chryste Panie nad Polską, daj jej należną wolność, daj Synom jej wytrwanie i zwycięstwo.

"Zmiłuj się i wysłuchaj prośby nasze....

"Zmiłuj się dla tych 5 miljonów Polaków zamęczonych w tej wojnie....

"Zmiłuj się dla 11,000 oficerów polskich w Katyniu zamordowanych....

"Zmiłuj się dla męczenników z Belsen, Buchenwald, Dachau, Oświęcimia, Majdanka, oni cierpieli, oni pomarli dla Imienia Twojego.

"Niech z ducha ich i męki, krzywd i cierpienia powstaną mężowie wielcy, przewodnicy ludu, którzy wywalczą zwycięstwo i chwałę zmartwychwstania Polski....

"Polsko przy Tobie stać i Ciebie bronić będziemy....

"Tak nam dopomóż Bóg!"

Następnie prezes Cytacki podkreślił w pięknych słowach zasługi dla organizacji poniesione przez założyciela Komitetu Narodowego A.P.P. i jego pierwszego prezesa, ś.p. Maksymiljana Węgrzynka i wezwał zebranych do oddania mu hołdu przez powstanie i minutę milczenia.

Z raportu komisji mandatowej, przedstawionego przez p. L. A. Kupferwassera (Chicago) okazało się, że uprawnionych na Zjazd jest 86 delegatów i delegatek.

Przy stole prasowym zasiedli: Czesław Łukaszkiewicz i Fr. Tomaszewski, "Dziennik Polski"; Leopold Dende — "Republika-Górnik" ze Scranton; Kazimierz Dąbski "Nowy Świat" z New York; St. Trojanowski — "Ameryka-Echo", Toledo.

Wybory do prezydjum Zjazdu dały wynik następujący:

Przewodniczący Zjazdu: Henryk Kogut (Detroit), wice-przewodniczący: W. Cepek (Providence, R. I.), Henryk Liwacz i Helena Ząbek (New York), sekretarz: Edmund Lorentz (Rochester, N. Y.), asystenci sekretarza: A. Wójcicki (New York) i G. Braynack (New York). Marszałek: Jan Wojciechowski (Detroit), wice-marszałkowie: Albert Bieliński i Artur Recław (Detroit).

Odczytano szereg depesz nadesłanych na Zjazd, między innemi depeszę Pani Janiny Węgrzynkowej treści następującej:

„Nie mogę uczestniczyć w obradach Zjazdu, lecz sercem będę z Wami. Z małej garstki urośliście w siłę. Wiarę w czystość i wielkość Sprawy szczepiliście w serca tysięcy. Dokonaliście wiele, ale oto stoją przed nami nowe zadania, wymagające coraz większych sił, coraz większych ofiar, coraz bardziej nieustępliwej woli. Wierzę, że i na przyszłość nie zabraknie Wam zwycięstwa, czego wszystkim członkom Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia z całego serca życzę.

Janina Węgrzynkowa."

Prezes Kongresu Polonji, Karol Rozmarek, nadesłał następującą depeszę:

"Czwartemu Zjazdowi Komitetu Narodowego A.P.P. przesyłam życzenia pomyślnych obrad. Oby waszemi dyskusjami i uchwałami kierowała myśl o wspólnej nam wszystkim sprawie całości i niepodległości kraju naszych ojców oraz troska o los ludności w Polsce i Polaków na skutek wojny tułających się dziś po całym świecie i od nas pomocy wyczekujących."

Wydział stanowy Kongresu Polonji w New Yorku przysłał następującą depeszę:

"Very grateful for cooperation always extended to us by your branches in New York. I sincerely hope that your Convention will not only be a success but also unable you to make even greater efforts for the cause of Poland and America.

Francis J. Wazeter, President
Downstate New York Division
Polish American Congress."

W myśl konstytucji Komitetu Narodowego przewodniczący Zjazdu powołał następujące komisje w niżej podanym składzie:

KOMISJA NOMINACYJNA: Walenty Felcyn, Leon Kozłowski, L. A. Kupferwasser, Ludwik Zubel i W. Leon Zalewski.

KOMISJA WNIOSKÓW: Mieczysław Kowalski, Stanisław Śmietana, dr. Edward Nowicki, Jan Z. Dodatko i Aleksandra Szczepanik.

KOMISJA FINANSOWA: Zdzisław Albrecht, William Cepek, L. Tanalski, Jadwiga Gniazdowska, Henryk Liwacz, Jan Wojciechowski, Władysław Chybowski, Zygmunt Karczewski, Leon Kozłowski, S. F. Urbaniak, Lucjan Nowiński.

KOMISJA STATUTOWA: Zygmunt Łopacki, Władysław Stańczuk, Bolesław Urbanowski.

Skarbnik Zarządu Głównego, Stefan Łodzieski, złożył sprawozdanie finansowe z którego wynika, iż obrót Komitetu Narodowego za rok ostatni wyniósł $31,081. Pozostałość w kasie wyniosła $2,200. Pani Janina Węgrzynkowa zrzekła się zwrotu pożyczki, udzielonej Komitetowi Narodowemu w sumie $1,500 tak, że w chwili obecnej Komitet nie posiada żadnych długów. W zbiórce, związanej z nadzwyczajną akcją finansową, przeprowadzonej przez Zarząd Główny dla uczczenia pamięci zmarłego prezesa Węgrzynka, wyróżnili się przez zebranie największych sum pp. Szczepanik i Myczek (obaj z Detroit).

Izba przyjęła sprawozdanie skarbnika z uznaniem i uchwaliła jednogłośnie złożyć pani Węgrzynkowej podziękowanie za jej piękne stanowisko w stosunku do potrzeb Komitetu Narodowego.

Obszerne uwagi o działalności Komitetu Narodowego w ubiegłym roku i wskazania na przyszłość — wygłosił prezes W. Cytacki.

"Komitet Narodowy A.P.P. — mówił p. Cytacki — uważa, że najważniejszem zadaniem w obecnym okresie dziejowym jest ocalenie Kultury Zachodniej, do której należy Ameryka i Polska, przed zagładą i zapewnienie jej triumfu na świecie, co wymaga.

a) potęgi i bezpieczeństwa Ameryki i objęcia przez nią przodującej roli w organizowaniu narodów Wspólnoty Zachodniej (Western Commonwealth);

b) odbudowy niepodległego i potężnego Państwa Polskiego w granicach niepomniejszonych na wschodzie, a rozszerzonych na zachodzie, gdyż bez odbudowy takiej Polski najważniejszy na całym globie wielki rejon strategiczny: Międzymorze Bałtycko-Czarnomorskie stanie się bazą Rosji, zagrażającą bezpieczeństwu i istnieniu Stanów Zjednoczonych;

c) związanie węzłami sojuszu politycznego wszystkich narodów, które są połączone historyczną wspólnotą ideałów, a więc narodów, które swój ustrój wewnętrzny opierały w dziejach na pierwszeństwie prawa przed siłą.

Taki jest miernik wartości politycznej, jaki Komitet Narodowy A.P.P. przykłada do czynów, umiejąc dzięki temu odpowiedzieć, które z nich są dobre, a które z nich są złe.

A jeśli idzie o program zasadniczy Komitetu Narodowego, to ten jest jasny i prosty. Polega na tym, by Polonia Amerykańska stała się czynnikiem, współdziałającym w formowaniu polityki międzynarodowej Stanów Zjednoczonych.

Polonia Amerykańska może współdziałać w sprawie kierunku polityki zagranicznej St. Zjednoczonych przez szerzenie własnych poglądów w całem społeczeństwie amerykańskim i domagając się od wybranych przedstawicieli, aby, prowadzili politykę, jaką uważamy za słuszną i oddając w wyborach głosy na tych kandydatów, którzy godzą się na zasady, uważane przez nas za najlepiej zabezpieczające interesy Ameryki, Polski i całej kultury chrześcijańskiej.

Odczytane zostały sprawozdania z działalności Zarządu Głównego za rok ubiegły, a mianowicie sprawozda-

nie polityczne i organizacyjne (pełny ich tekst podany wyżej).

W imieniu Komisji Rewizyjnej p. Leon Kozłowski złożył wyczerpujące sprawozdanie. Książki i zapisy znaleziono w całkowitym porządku, długów żadnych organizacja nie ma, przeciwnie, posiada przeszło 2,000 dol. na nowy okres budżetowy, a książki są prowadzone starannie i przejrzyście.

Po wyczerpującej dyskusji sprawozdania Zarządu Głównego zostały przyjęte do wiadomości, przyczem ustępującemu zarządowi uchwalono jednogłośnie votum zaufania.

Ranną sesję zjazdu w dniu 24 listopada rozpoczęły treściwe sprawozdania z działalności okręgów i oddziałów Komitetu Narodowego. Sprawozdania złożyli:

Za Okręg I-szy Detroit — A. Recław, za Okręg II-gi Springfield, Mass., — A. Medeski, za Okręg IV-ty New York City — W. L. Zaleski, za Okręg V-ty New Jersey — K. Karczewski, za Okręg VI-ty Philadelphia, Pa. — B. Urbanowski, za Okręg VII-my Providence, R. I. — W. Cepek.

Za Oddziały: Nr. 1 Detroit W. Stańczuk, Nr. 2 Detroit, J. Dodatko, Nr. 4 Hamtramck A. Bieliński, Nr. 14 Hamtramck L. Zubel, Nr. 15 Detroit J. Kwiatkowski, Nr. 17 Detroit L. Tanalski, Nr. 22 Detroit T. Kurdak, Nr. 18 Springfield, Mass. A. Medecki, za oddziały w Amsterdam, Schenectady i okolicy H. Liwacz, twierdząc, że są one bardzo czynne i dziwi się dlaczego nie wysłały delegatów, Oddział Nr. 3 New York City H. Liwacz, Nr. 12 New York (Harlem) W. Chybowski, Nr. 25 So. Brooklyn F. Klimecki, Nr. 39 Yonkers, N.Y. W. Chybowski, za chorego delegata z Yonkers, Nr. 43 Brooklyn, Greenpoint za nieobecnego delegata W. Chybowski, Nr. 77 Bronx, N.Y. G. Braynack, Nr. 78 East New York W. Chybowski, Nr. 5 Passaic, N.J. W. Galiński, Nr. 9 Jersey City H. Witosławski, Nr. 24 Cliffside, N. J. L. Kozłowski, Nr. 56 Elizabeth, N. J. F. Dynda, Nr. 8 Philadelphia, Pa. T. Nowicki, Nr. 10 Camden, N.J. B. Urbanowski za chorego delegata, Nr. 26 Chester, Pa. również B. Urbanowski, Nr. 45 Trenton, N. J. S. F. Urbaniak, Nr. 46 Baltimore, Md. F. Gregorek, Nr. 35 i 36 New Bedford, Mass. St. Śmietana, Nr. 53 Pawtucket, R. I. J. Pułaski, Nr. 13, Chicago, Ill. L. A. Kupferwasser, Nr. 6 Cleveland, O. J. Chojnacki, Nr. 16, Gary, Ind. dr. E. Nowicki, Nr. 23, Buffalo, N. Y. Zofja Schoen, Nr. 58 Niagara Falls, N.Y. Z. Łopacki i Nr. 59 Rochester, N. Y. E. Lorentz.

Sprawozdania wykazały, iż rozwój organizacji stale postępuje naprzód. Niektóre okręgi i oddziały wykazały niezwykle ofiarną i energiczną akcję w obronie praw Polski. Inne, słabe początkowo, wzmocniły się w ciągu ubiegłego roku. Wszyscy mówcy stwierdzali konieczność istnienia organizacji i możliwości jej dalszego rozwoju. Z wielu stron podkreślano lojalną i pożyteczną współpracę z Kongresem Polonji.

Przystąpiono do sprawozdań komisji. W imieniu Komisji Finansowej referował jej wnioski przewodniczący, Z. Albrecht (Chicago). Komisja zaleca zjazdowi utrzymanie budżetu Komitetu Narodowego na rok 1946 w ramach budżetu na rok obecny, który wynosił $38,000. Podatek statutowy (25 cent. miesięcznie od członka) postanowiono utrzymać bez zmiany. Również postanowiono utrzymać "daninę oddziałową" w wysokości, przyjętej na poprzednim zjeździe w New Yorku. Komisja wyjaśniła, że danina ta nie jest podatkiem od członków, lecz sumą, którą oddział winiem zebrać w ciągu roku z różnego rodzaju imprez i wpłacić do Zarządu Głównego. Zalecono, by te oddziały, które w roku bieżącym nie wpłaciły przypadających na nie sum, z tytułu tej daniny, przesłały jaknajprędzej swe zaległości do Zarządu Głównego i przystąpiły do uregulowania "daniny" za rok 1946. Wreszcie, celem wydatnego zwiększenia możności pracy politycznej Komitetu Narodowego A.P.P. ustanawia się "Fundusz Obrony Praw Polski" zbierany za pomocą kuponów od członków oddziałów i najszerszych warstw społeczeństwa polskiego.

Wszystkie powyższe wnioski izba przyjęła jednogłośnie.

W imieniu Komisji Statutowej wnioski jej referował W. Stańczuk (Detroit). Przyjęto szereg poprawek do statutu, między innemi przepis, że prezesi oddziałów mają prawo brać udział w posiedzeniach zarządu okręgu na prawach delegatów, a także, że w walnym zjeździe delegatów biorą udział: wszyscy członkowie Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej, prezesi okręgów i oddziałów lub ich zastępcy (wice-prezesi) oraz delegaci, wybrani przez oddziały i okręgi.

Wszystkie wnioski Komisji Statutowej zostały przyjęte przez izbę.

Przewodniczący komisji Kolportażowo-Wydawniczej, J. Wolwowicz (Jersey City) złożył szczegółowe sprawozdanie z akcji wydawniczej Komitetu Narodowego.

W okresie sprawozdawczym t.j. od III do IV-go Walnego Zjazdu wyszły z druku 4-y nowe broszury, mianowicie:

"Prawda O Konstytucji Kwietniowej" I. Matuszewskiego (nakład 5000 egzemplarzy), "Bitwa O Warszawę" S. Strzetelskiego (nakład 4150 egzemplarzy), Great Britain's Obligations Towards Poland" I. Matuszewskiego (nakład 10,000 egzemplarzy) oraz "Golgotha Road" M. Wańkowicza, (nakład 10,000 egzemplarzy).

Ponadto, wobec wyczerpania czterech poprzednich nakładów, broszura "Death at Katyn" była drukowana w piątym nakładzie w ilości 5000 egzemplarzy.

Ogółem w ciągu 3-letniej działalności wydawniczej, do 4-go Walnego Zjazdu w Detroit, Mich., Komitet Narodowy wydał 16 broszur o różnej ilości nakładów, w tem 9 broszur w języku angielskim.

Następujące zestawienie obejmuje wszystkie wydawnictwa broszurowe Komitetu, w kolejności chronologicznej:

1. "Apel do Prezydenta Roosevelta"	10,000 egz.
2. "O Co Walczymy"	5,000 egz.
3. "Granice Zachodnie"	7,500 egz.
4. "What Poland Wants"	33,000 egz.
5. "Poland, Russia and Great Britain"	31,800 egz.
6. "Poland"	30,000 egz.
7. "Will Stalin Dictate An Eastern Munich"	30,000 egz.
8. "Poland, Russia and Our Honor"	10,000 egz.
9. "Death At Katyn"	25,000 egz.
10. "Dzieje Rodziny Korzeniewskich"	10,000 egz.
11. "Od Apelu do Kongresu" — Zbiór Dokumentów	3,000 egz.

12.	"Memorjał do C. Hull'a"	3,000 egz.
13.	"Prawda o Konstytucji Kwietniowej"	5,000 egz.
14.	"Bitwa o Warszawę"	4,150 egz.
15.	"Great Britain's Obligations Towards Poland"	10,000 egz.
16.	"Golgotha Road"	10,000 egz.
	Ogółem	227,450 egz.

W dziedzinie kolportażu broszur okres sprawozdawczy zaznaczył się bardzo nierównomierną pracą w poszczególnych terenach.

Najlepsze rezultaty w 1945 roku wykazał Okręg V-y New Jersey, w którym bardzo wydatnie pracował okręgowy Komitet Kolportażowy. Dobre wyniki wykazał również Okręg I-y, Detroit, Mich., który w zakresie kolportażu broszur położył dotychczas największe zasługi.

Okręgi 4-ty, New York i 6-y, Pennsylvania nie przejawiały większej działalności kolportażowej, w okręgach zaś 2-m, Mass., 3-m, New York i 7-m, Mass. niema jeszcze Komitetów Kolportażowych, co powino stanowić jedno z pierwszych zadań, jakie okręgi te miałyby do spełnienia.

Ogółem, w ciągu trzechletniej działalności, Komitet Narodowy rozpowszechnił niespełna 185,000 egz. broszur, własnego nakładu.

W ciągu rocznej działalności od III Zjazdu w New Yorku w październiku 1944 r. wyszły z druku 3 podwójne i 7 pojedyńczych numerów organu prasowego Komitetu Narodowego — Biuletynu Organizacyjnego — o łącznej ilości 272 stron.

W związku z potrzebą szerszego obsługiwania ośrodków emigracyjnych polskich poza granicami Stanów Zjednoczonych znacznie został zwiększony nakład Biuletynu Organizacyjnego.

Oceniając niezwykle pozytywnie akcję kolportażową i wydawniczą Komitetu Narodowego A.P.P., komisja przyjęła następujące zalecenia dla uchwalenia przez Walny Zjazd:

1. Walny Zjazd wzywa Okręgi i Oddziały, które zalegają z wpłatami za broszury o jaknajszybsze uregulowanie zaległych należności.

2. Walny Zjazd zwraca się z wezwaniem do Okręgów, które nie powołały jeszcze do życia Okręgowych Komisji Kolportażowych o jaknajszybsze utworzenie Komisji Kolportażowych, których wyłącznem zadaniem jest rozpowszechnianie broszur, głoszących prawdę o Polsce.

3. Wobec nierównomiernego rozpowszechniania broszur Komitetu Narodowego przez Okręgi i Oddziały, Walny Zjazd wzywa te Okręgi i Oddziały, które dotychczas nie zajęły się w dostatecznym stopniu kolportażem broszur:

"What Poland Wants"
"Poland, Russia and Great Britain"
"Death at Katyn"
"Great Britain's Obligations Towards Poland"

aby przystąpiły do szerokiego kolportażu wymienionych broszur.

Sprawozdanie Komisji wraz z jej wnioskami izba przyjęła i zatwierdziła, przyczem na wniosek p. Chybowskiego (New York) przyjęto zalecenie, by sprawozdanie powyższe zostało wydrukowane i rozesłane wszystkim Okręgom, Oddziałom oraz delegatom na Zjazd.

W dyskusji, bardzo ożywionej i prowadzonej na wysokim poziomie, nad planami dalszej pracy Komitetu Narodowego i wolnemi wnioskami zabierali głos: W. Chybowski (N. Y.), J. Dodatko (Detroit), E. Lorentz (Rochester), L. Kozłowski (Union City, N. J.), B. Urbanowski (Philadelphia, Pa.), F. Gregorek (Baltimore, Md.), S. Śmietana, (New Bedford, Mass.), Lucjan Nowiński (Bayonne, N. J.), Eleonora Szczawińska (New York), Henryk Liwacz (NYC) William Cepek (Providence, R. I.), A. Wójcicki (N.Y.C.), W. Galiński (Pasaic, N. J.), Zdz. Albrecht (Chicago, Ill.), dr. E. Nowicki, (Gary, Ind.), Dr. Dynda, (Elizabeth, N. J.), Fr. Klimecki (So. Brooklyn, N. Y.).

Przewodniczący Komisji Nominacyjnej p. Zubel (w zastępstwie chorego p. Felcyna) przedstawił wynik dwudniowych narad Komisji nad składem nowego Zarządu Głównego. Skład Zarządu Głównego, wybranego jednomyślnie przez aklamację, podajemy na str. 1 Biuletynu. Nowoobranemu prezesowi, Franciszkowi Januszewskiemu, izba zgotowała spontaniczną manifestację, darząc go długotrwałemi oklaskami.

Na zakończenie sesji rannej na wniosek Leona Kozłowskiego, Izba złożyła serdeczne podziękowanie ustępującemu zarządowi. Oklaskami dziękowano prezesowi W. Cytackiemu, który mimo odległości od siedziby głównego biura, często dojeżdżał i prowadził sprawy i skarbnikowi Łodzieskiemu za wielką ofiarność finansową i prowadzenie kasy. Szczere oklaski otrzymała sekretarka generalna Janina Godlewska, która mimo nawału zajęć w Nowym Świecie, poświęcała prawie każdy wieczór olbrzymiej pracy nad księgowością i prowadzeniem urzędu sekretarki Komitetu Narodowego. Jak stwierdza przewodniczący Komisji Rewizyjnej p. Kozłowski, nigdy jeszcze księgi, buchalterja i kartoteki nie były w tak wzorowym porządku, jak za urzędowania p. J. Godlewskiej.

Szczere słowa uznania skierowano również do wydawczyni „Nowego Świata" p. Janiny Węgrzynkowej za wielką ofiarność i zrozumienie prac i rzeczywistej potrzeby istnienia Komitetu Narodowego.

Dnia 24 listopada wieczorem odbyła się w Hotelu Book-Cadillac uroczysta sesja z udziałem licznych gości. Przybyło około 400 osób z miasta Detroit i wielu innych osiedli. Sesję otworzył przewodniczący H. Kogut, poczem po odegraniu hymnów narodowych amerykańskiego i polskiego jedno-minutową ciszą oddano hołd męczennikom i poległym za świętą sprawę wolności. Przewodniczący przedstawił licznych honorowych gości m.i. prezesa Wydziału Kongresu na stan Michigan sędziego T. Machrowicza oraz b. kongresmana Jana Sosnowskiego z Detroit, Mich.

Programowe polityczne przemówienie wygłosił nowowybrany prezes Komitetu Narodowego p. Franciszek Januszewski. Podajemy je na innem miejscu Biuletynu.

Silnie podkreślił ważność pracy Komitetu Narodowego sędzia Machrowicz. Znając ważność poczynań tej organizacji, uważa, że członkowie Komitetu Narodowego wnoszą wielkie wartości w prace Kongresu Polonji Amerykańskiej. Uważa, że jest koniecznem organizowanie w ramach K.N.A.P.P. młodzieży oraz mas robotniczych.

Kongresman Sosnowski twierdzi z wielkim naciskiem, że nigdy nie może zapomnieć dnia 17-go września, 1939

roku gdy Rosja uderzyła w plecy wojska polskie broniące się przed szaloną siłą niemiecką. Pamiętajmy, że Rosja weszła w granice Polski, nie jako przyjaciel i sojusznik, lecz jako odwieczny wróg i niszczyciel. Rosja i jej komunizm jest nietylko dziś największem niebezpieczeństwem Europy, lecz również, mimo pozorów, największym i śmiertelnym wrogiem Ameryki. I to musimy pamiętać zawsze.

Przewodniczący Komisji Wniosków i Rezolucji, mec. Mieczysław Kowalski (Rochester, N. Y.) odczytuje proponowane przez komisje telegramy do Prezydenta Trumana, Prezydenta Raczkiewicza oraz odezwę do Kongresu Stanów Zjednoczonych. Izba jednogłośnie przyjmuje te wnioski, których pełny tekst umieszczony jest na str. 2 Biuletynu.

Pod wrażeniem silnych słów rezolucji, świeżo uchwalonej, zebrani przystąpili do uroczystości wbijania gwoździ w mapę Polski, sporządzoną przez p. L. A. Kupferwassera (Chicago), który jednocześnie był mistrzem tej ceremonji. Każdy, wbijający gwóźdź w mapę, wpisywał się do pamiątkowej księgi, składając daninę na rzecz walki o obronę praw Polski. Poniżej podajemy listę ofiarodawców wraz ze złożonemi przez nich sumami.

Na zakończenie przewodniczący prosił o przemówienie Jana Pargiełłę, który świeżo po czteroletnim pobycie w armji polskiej i amerykańskiej powrócił z Niemiec, zwiedziwszy cały szereg obozów polskich tak wojskowych jak b. jeńców z Polski z pod władz sowieckich.

Odśpiewaniem "Roty" Konopnickiej zakończono IV Walny Zjazd Delegatów Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia.

Wykaz Donacji Zjazdowych

LISTA OFIAR ZŁOŻONYCH LUB ZADEKLAROWANYCH NA IV-YM ZJEŹDZIE KOMITETU NARODOWEGO A. P. P.

J. Węgrzynkowa, New York	$1,500.00
F. Januszewski, Prezes. K.N.A.P.P., Detroit, Mich.	500.00
W. Cytacki, Wiceprezes K.N.A.P.P., Detroit, Mich.	100.00
S. Łodzieski, Skarbnik, K.N.A.P.P., Lakewood, O.	100.00
J. B. Sosnowski, b. Kongresman U.S., Detroit, Mich.	100.00
T. Machrowicz, Prezes Wyd. Stan. Kongresu P. A., Detroit, Mich.	25.00
L. Kozłowski, Wiceprezes K.N.A.P.P. Union City, N.J.	50.00
J. Godlewska, Sekr. Gen. K.N.A.P.P., New York, N. Y.	50.00
W. Cepek, Dyrektor K.N.A.P.P., Providence, R. I.	50.00
Z. Schoen, Dyrektor K.N.A.P.P., Buffalo, N.Y.	25.00
E. Gulmantowicz-Szczawińska, Dyr. K.N.A.P.P., N.Y.	25.00
Dr. E. Nowicki, Dyrektor K.N.A.P.P., Gary, Ind.	25.00
S. M. Łopacki, Dyrektor K.N.A.P.P., Niagara Falls, N. Y.	25.00
S. Śmietana, Dyrektor K.N.A.P.P. New Bedford, Mass.	25.00
F. Gregorek, Dyrektor K.N.A.P.P., Baltimore, Md.	10.00
L. Nowiński, Członek Komisji Rew. K.N.A.P.P. Bayonne, N. J.	100.00
S. F. Urbaniak, Członek Komisji Rew. K.N.A.P.P. Trenton, N. J.	25.00
K. Karczewski, Członek Komisji Rew. K.N.A.P.P. Jersey City, N. J.	20.00
Okręg I-szy K.N.A.P.P., Detroit, Mich.	200.00
Okręg IV-ty, K.N.A.P.P., New York, N. Y.	150.00
Okręg V-ty, K.N.A.P.P., New Jersey	100.00
Oddział 2-go K.N.A.P.P., Detroit, Mich	50.00
Oddział 3-ci K.N.A.P.P., New York, N. Y.	100.00
Oddział 4-ty K.N.A.P.P., Hamtramck, Mich.	60.00
Oddział 5-ty K.N.A.P.P., Passaic, N. J.	50.00
Oddział 8-my K.N.A.P.P., Philadelphia, Pa.	25.00
Oddział 9-ty, K.N.A.P.P., Jersey City, N. J.	100.00
Oddział 12-ty K.N.A.P.P., New York (Harlem)	25.00
Oddział 13-ty, K. N.A.P.P., Chicago, Ill.	100.00
Oddział 14-ty, K.N.A.P.P., Hamtramck, Mich.	50.00
Oddział 15-ty K.N.A.P.P., Detroit, Mich.	100.00
Oddział 17-ty K.N.A.P.P., Detroit, Mich.	100.00
Oddział 22-go K.N.A.P.P., Detroit, Mich	25.00
Oddział 24-ty, K.N.A.P.P., Cliffside, N. J.	25.00
Oddział 25-ty, K.N.A.P.P. So. Brooklyn, N. Y.	100.00
Oddział 56-ty, K.N.A.P.P., Elizabeth, N. J.	50.00
Oddział 59-ty, K.N.A.P., Rochester, N. Y.	25.00
Oddział 77-ty, K.N.A.P.P., Bronx, N. Y.	5.00
Organizacje Polskie w Blackstone Valley, R.I.	160.00
Z. S. Albrecht, Chicago, Ill.	100.00
E. Cukrowski, Detroit, Mich.	100.00
J. Mas, Detroit, Mich.	100.00
M. Zukowski, Detroit, Mich.	100.00
W. Chybowski, Brooklyn, N. Y.	50.00
J. Karasewicz, Detroit, Mich.	50.00
Dr. i Pani B. T. Kogut, Detroit, Mich.	30.00
W. i C. Stańczukowie, Detroit, Mich.	25.00
W. Myczek, Detroit, Mich.	25.00
J. Ostrowski, Detroit, Mich.	25.00
K. Dąmbski, New York, N. Y.	25.00
Zofia Czech, Buffalo, N. Y.	25.00
J. Hrobota, Gary, Ind.	25.00
W. Kobylański, Gary, Ind.	25.00
J. Korzeniewski, Gary, Ind.	25.00
B. Sielski, Detroit, Mich.	25.00
M. Erhardt z żoną, Detroit, Mich.	25.00
J. Pawłowska, Detroit, Mich.	25.00
J. Pawłowska, Detroit, Mich.	25.00
H. Pawłowska, Detroit, Mich.	25.00
A. Kobyliński, Detroit, Mich.	25.00
A. Stawiarski, Detroit, Mich.	25.00
T. Nowicki, Philadelphia, Pa.	20.00
M. i J. Gniazdowscy, Niagara Falls, N. Y.	20.00
H. Witosławski, Jersey City, N. J.	20.00

H. i S. Kogutowie, Detroit, Mich.	20.00
J. Zawadzki, Detroit, Mich.	15.00
J. Kwiatkowski, Detroit, Mich.	15.00
S. Wójcik, Detroit, Mich.	15.00
J. Malski, Detroit, Mich.	15.00
J. Wolwowicz, Jersey City, N. J.	15.00
J. F. Jachna, Detroit, Mich.	10.00
A. F. Szczepański, Detroit, Mich.	10.00
J. Brzuchowski, Detroit, Mich.	10.00
W. Niwińska, Detroit, Mich.	10.00
L. Tanalski, Center Line, Mich.	10.00
H. Tanalska, Center Line, Mich.,	10.00
L. Dźwigalski, Base Line, Mich.	10.00
Ed. Talk, Detroit, Mich.	10.00
A. Stępkowicz, Detroit, Mich.	10.00
J. i H. Lebiodowie, Detroit, Mich.	10.00
A. Wadowski, Dearborn, Mich.	10.00
M. Nawrocki, Detroit, Mich.	10.00
A. Radosz, Detroit, Mich.	10.00
Felicja Dodatko, Detroit, Mich.	10.00
F. Klimecki, Brooklyn, N. Y.	10.00
F. Dynda, Linden, N. J.	10.00
G. Braynack, Bronx, N. Y.	10.00
A. i M. Kudlinscy, Detroit, Mich.	10.00
S. i M. Mika, Detroit, Mich.	10.00
J. Zaleski, Detroit, Mich.	10.00
J. Żurkowski, Detroit, Mich.	10.00
W. Zurawicz, Detroit, Mich.	10.00
Aleksandra Szczepanik, Detroit, Mich.	10.00
Stanisław Bonkowski, Detroit, Mich.	10.00
St. i Anna Miarka, Hamtramck, Mich.	10.00
H. i Zuzanna Siepak, Detroit, Mich.	10.00
A. B. Bieliński, Hamtramck, Mich.	10.00
Jan i Adela Wlezień, Hamtramck, Mich.	10.00
A. Sandecka, Detroit, Mich.	10.00
Emilja Ditner, Detroit, Mich.	10.00
Dr. R. Sądowski, Detroit, Mich.	10.00
M. J. Zygal, Detroit, Mich.	10.00
L. Kowal, Detroit, Mich.	10.00
W. Jarzembski, Detroit, Mich.	10.00
S. Bielski, Detroit, Mich.	10.00
J. Zubel, Detroit, Mich.	10.00
Arthur i Helena Recław, Detroit, Mich.	10.00
P. Dwornicki, Detroit, Mich.	10.00
H. Ząbkowa, New York, N. Y.	10.00
F. Tomaszewscy, Detroit, Mich.	10.00
W. S. Tuchewicz, Detroit, Mich.	10.00
R. Dyner, Brooklyn, N. Y.	10.00
T. Panek, Pawtucket, R. I.	5.00
L. A. Kupferwasser, Chicago, Ill.	5.00
A. Szumal, Detroit, Mich.	5.00
Fr. A. Jugaszek, Detroit, Mich.	5.00
K. Dziemianowicz, Detroit, Mich.	5.00
W. Kochan, Detroit, Mich.	5.00
H. Łabunska, Detroit, Mich.	5.00
D. A. Zyglewicz, Detroit, Mich.	5.00
L. Dende, Detroit, Mich.	5.00
A. Kwiatkowski, Detroit, Mich.	5.00
C. Łukaszkiewicz, Chicago, Ill.	5.00
S. Gorniak, Detroit, Mich.	5.00
A. Dąbrowiecka, Hamtramck, Mich.	5.00
A. Żukowski, Detroit, Mich.	5.00
T. Kurdach, Detroit, Mich.	5.00
M. Matuszewska, Detroit, Mich.	5.00
H. Lazke, Detroit, Mich.	5.00
J. Marcinkowska, Detroit, Mich.	5.00
Julja Karcz, Detroit, Mich.	5.00
J. Kwiatkowski, Detroit, Mich.	5.00
J. Wojciechowski, Detroit, Mich.	5.00
A. Nowakowski, Hamtramck, Mich.	5.00
W. Galiński, Passaic, N. J.	5.00
	$5,960.00

Wszędzie Ci Sami

Komuniści są wszędzie wrogami Polski i Ameryki. Muszą nimi być, albowiem są śmiertelnymi wrogami Kultury Zachodniej i wszystkiego co ta Kultura reprezentuje.

Oto co pisze por. Porczyński, były więzień Oświęcimia i Buchenwaldu, o zachowaniu komunistów, więźniów w obozach koncentracyjnych niemieckich w stosunku do Polaków: (przedrukowujemy za "Dziennikiem Polskim" z dnia 28 listopada 1945 r.)

Oskarżam niemieckiego więźnia politycznego jako zbrodniarza stojącego w równym szeregu z innymi. Oskarżam tym bardziej, że wielu z nich współpracuje dziś z władzami okupacyjnemi, uchodząc za element antyhitlerowski — demokratyczny....

Każdy obóz otrzymał oprawę z zewnątrz z Gestapo. Wewnątrz życiem obozu kierowali więźniowie niemieccy, według dyrektyw otrzymywanych z góry. Będąc narzędziem wykonawczym, dopuszczali się licznych morderstw, które popełniali z niesłychanym sadyzmem na swych współtowarzyszach niedoli innych narodowości, za cenę wygodniejszego życia, pełnej miski jadła, czy perspektywy otrzymania wolności za dobre wykonywanie poleceń.

Specjalne oblicze miał obóz w Buchenwald. Tam również wszystkie kierownicze stanowiska zajmowali więźniowie niemieccy z tą różnicą, że nie bratali się z kryminalistami. Znalazł się tam cały sztab komunistyczny z Tylmanem na czele. Ale i w tym obozie, polityczny więzień niemiecki okrył się hańbą.

Obóz miał pewną autonomję t.j. zdany był na wewnątrz całkowicie na więźniów. Korzystając z tego, niemieccy komuniści, utworzyli konspiracyjny międzynarodowy komitet, zatrzymując kierownictwo. Członkowie komitelu międzynarodowego stali na czele grupy narodowości, którą reprezentowali. Zadaniem ich było popularyzowanie idei komunistycznej wśród swoich, **likwidowanie elementów niekomunistycznych,** które i tutaj miały nazwę reakcji. Również w zakres ich pracy wchodziła inwigilacja przychodzących transportów, przy pomocy zakonspirowanych agentów, którzy wyławiali "faszystów" i "swoich ludzi". Pierwszych — by ich z miejsca zlikwidować, drugich — by ich przyjąć do swego grona. Specjalnie faworyzowano Rosjan i tolerowano wszystkie ich zbrodnie. Przypomnę wypadek kiedy w wigilję Bożego Narodzenia, by zamącić spokój świętej wieczerzy, wtargnęła ich tłuszcza do bloku polskiego nr. 32 i porwawszy pierwszego z brzegu naszego kolegę, zamordowała go w bestjalski sposób. Komunistyczne władze obozu pozwalały im na to.

Wiadomo — niszczono polskich faszystów. Dziwna rzecz — działo się to wszystko pod okiem Gestapo. Wewnątrz obozu szalał zwyrodniały terror komunistyczny. Władzy S.S. to nie przeszkadzało — więźniowie byli i tak przeznaczeni na wyniszczenie — a cel był osiągnięty. Niemiecki komunista mordował swych towarzyszy na tle rzekomo politycznym. Morderstwa dokonywano cicho w szpitalu śmiertelnymi zastrzykami, lub wysyłaniem do „Komend", gdzie zabijano nadludzką pracą.

Transporty inteligencji polskiej z reguły były skazywane na zagładę i wysyłane do najcięższych prac. Wspomnę tylko o kilku — jeden w jesieni 1944 r. składał się z 300 oficerów jeńców wojennych. Uwięzieni w Kolnie za akcję sabotażową zostali odesłani do Buchenwaldu. Początkowo trzymano ich w namiotach na gołej ziemi, w błocie. Po zanotowaniu tyfusu chorzy zginęli w szpitalu doświadczalnym po otrzymaniu śmiertelnych zastrzyków; pozostałych wywieziono do najcięższych robót. Podobny los spotkał transport Polaków z Francji, wybitnych działaczy społecznych i politycznych, między którymi znajdowali się: Piotr Kalinowski, profesor Sorbony Zalewski, b. dyr. P.Z.L. inż. Rumbowicz i wielu innych. Również przeznaczono zgóry na zniszczenie kilkudziesięciu Polaków, wyewakuowanych z całym Baubiurem z Oświęcimia.

Przykro mi o tem pisać ale niestety we wspomnianym międzynarodowym komitecie mieliśmy i my swych przedstawicieli, którzy jako komuniści, współpracując z Niemcami, są współwinni za wszystkie ich zbrodnie.

Dziś są oni wiernymi służalcami marjonetkowego rządu warszawskiego. Do czołowych należeli: tow. Mikołajczyk (prezes zakonspirowanego P.P.R. w Buchenwaldzie), tow. Witek — kierownik ideowo-wychowawczy, tow. Cichocki, tow. Milewicz i inni.

Wracając do roli niemieckiego więźnia-komunisty, wspomnę o końcowej fazie ich działalności w Buchenwaldzie.

Ci, którzy mieli zbyt ciężkie grzechy, momentalnie zniknęli, gdyż byli poszukiwani przez amerykańskie biuro badań zbrodni wojennych. Reszta na pożegnanie urządziła akademję pod hasłem "Zuruck nach Heimat".

"Heimat" przedstawiała olbrzymia mapa III Rzeszy z przed 1939 r. Widać, że żaden z tych nacjonalistów komunistycznych nie zrezygnował choćby ze skrawka swego Vaterlandu, który w tym czasie de facto był podzielony na strefy okupacyjne i mocno umniejszony.

A oto fragment rozmowy z wodzem komunistów na Westfalję tow. Lange, (może brat albo kuzyn ambasadora, przysłanego przez reżim warszawski) który jeszcze wyraźniej zobrazuje oblicze komunisty niemieckiego. Otóż z optymizmem stwierdził on, że nadchodzi już bliski okręs międzynarodowej rewolucji i panowania komunizmu na świecie. "My Niemcy" odegramy w tym przewrocie główną rolę, co w konsekwencji doprowadzi do tego, że staniemy na czele "Nowego świata".

Innemi słowy nie udało się Hitlerowi — nam się to uda. Deutschland uber alles.

Jakżeż inne jest nastawienie naszych przybierutów i podosóbek, komunistów z łaski Stalina.

Listy z Washingtonu

listopad-grudzień 1945 r.

JESIENNY sezon polityczny Waszyngtonu stał pod znakiem wydarzeń, które zaliczyć należy do bezpośrednich skutków zakończenia wojny, a mianowicie:

1. Zagadnienia pomocy dla zrujnowanych przez wojnę państw europejskich, czyli uchwalenie kredytów na dalszą akcję UNRRA'y;
2. Sytuacji w przemyśle i na rynku pracy, wywołanej spadkiem efektywnych zarobków robotniczych i wysuniętem w związku z tem żądaniem podwyżki płac;
3. Dalszego pogorszenia się stosunków świata demokratycznego z Rosją Sowiecką, wywołanego zrzuceniem maski przez Sowiety i jawnym przystąpieniem do skonsolidowania i powiększenia imperjum, pozyskanego siłą i podstępem w czasie wojny. Na tle jawnie wrogiej dla świata zachodnich demokracji polityki sowieckiej, opinja publiczna amerykańska przyglądać się zaczęła baczniej działaniom komunistów amerykańskich. Równocześnie zaś przedmiotem rozgrywki politycznej w skali wewnętrzno-amerykańskiej i międzynarodowej stała się bomba atomowa, a raczej tajemnica jej fabrykacji. W tym samym czasie — jako zagadnienie już raczej drugorzędne — zastanawiano się nad możliwością ożywienia współpracy międzynarodowej w Organizacji Zjednoczonych Narodów (U.N.O.), pilnie nadsłuchując wiadomości o chorobie, śmierci, czy wycofaniu się z życia politycznego — dobrowolnego, czy pod przymusem — Stalina.

Postarajmy się pokrótce przejrzeć niektóre ważniejsze szczegóły wszystkich tych zaprzątających polityczny Waszyngton zagadnień.

I.

ZARZĄD UNRRA'y wystąpił do Kongresu z wnioskami o dalsze kredyty pieniężne, przekraczające w łącznej wysokości miljard dolarów. Pół miljarda dolarów miało być przeznaczone na wzmożenie pomocy dla krajów europejskich w roku bieżącym, a blisko 1,3 miljardów dolarów miało stanowić budżet udziału amerykańskiego w wydatkach UNRRA na rok przyszły.

Sprawa polska z okazji debaty nad działalnością UNRRA'y stała na pierwszym planie dwudniowych obrad Izby Reprezentantów, a następnie — Senatu. Krytyka działalności UNRRA'y sięgnęła bardzo głęboko. Krytykowano nietylko niedołęstwo organizacyjne, nietylko błędny dobór pracowników pod względem ich kwalifikacji fachowych, ale nadewszystko zwracano uwagę na podejrzane manewry niektórych urzędników UNRRA'y, którzy zdają się za bardzo kierować swoimi pro-sowieckiemi sympatjami i wolą swoich sowieckich szefów. Najważniejsza jednak ze spraw, poruszonych w związku z obszerną dyskusją nad sprawami UNRRA'y było zagadnienie uzyskania możliwości skontrolowania do kogo docierają produkty, kupowane za pieniądze amerykańskie, a rozdzielane w krajach, znajdujących się pod okupacją sowiecką. Nawet najbardziej zapaleni zwolennicy administracji amerykańskiej i b. gubernatora Herberta H. Lehmana, stojącego, jak wiadomo, na czele UNRRA'y nie przeczyli, że naskutek zamknięcia "żelaznej kurtyny", oddzielającej okupowane przez Armję Czerwoną tereny europejskie od reszty świata — o rozdawnictwie sprowadzanych przez UNRRA'ę artykułów nie wiadomo nic. A raczej wiadomo tylko, że NIE odbywa się ono w zgodzie z przepisami, zakazującemi używania pomocy, płynącej z UNRRA'y dla celów politycznych. W dyskusji, w której odwagą wystąpień w obronie uciśnionych narodów Polski i Jugosławji odznaczyli się przedewszystkiem Kongresmeni: Clarence J. Brown (Rep. Ohio), Jessie Sumners (Rep., Illinois), Michael J. Bradley (Dem., Pennsylvania), Everett M. Dirksen (Rep., Illinois), Richard B. Wigglesworth (Rep. Massachusetts) i inni — zabrakło niestety Kongresmenów pochodzenia polskiego, z wyjątkiem Kongresmana Alvina E. O'Końskiego (Rep., Wisconsin), który wystąpił z mocą i odwagą, charakteryzującą wszystkie jego wystąpienia publiczne.

Godnem zastanowienia jest stanowisko Kongresmenów Tomasza S. Gordona (Dem., Illinois) i Józefa F. Rytera (Dem., Connecticut). Obaj ci Kongresmani byli w Polsce w misji oficjalnej i zadaniem ich było m.in. zbadanie własnie działalności UNRRA'y. Po powrocie z Polski obaj Kongresmeni oddali znakomitą usługę sprawie polskiej przez odważne i szczere powiedzenie prawdy o tem, co się w Polsce dzieje. W szeregu wywiadów prasowych i przemówień obaj Kongresmeni wykazali, że Polska, w niewoli sowieckiej, przymusowo sowietyzowana, gnębiona, grabiona i oddana w ręce pozbawionych wszelkich skrupułów agentów Kominternu, do których przyłączyło się kilku awanturniczych i rozpieranych przez ambicję osobistą polityków "londyńskich" — staje się właściwie — o ile już się nie stała — prowincją sowiecką, wystawioną na łup zwycięskich mołojców Armji Czerwonej.

Kiedy jednak przyszła kolej na publiczne powiedzenie tego wszystkiego z trybuny Izby Reprezentantów — obaj Kongresmeni polskiego pochodzenia zamilkli. Nie zjawili się na trybunie, mimo, iż "Congressional Record" z obu dni obrad rejestruje ich obecność na sali. Paradoksalność sytuacji uwypukli się bardziej jeszcze, kiedy wziąć uwagę, że jeden z członków Izby, Kongresman Wigglesworth, zniecierpliwiony najwidoczniej uporczywem milczeniem obu członków misji specjalnej do Polski — odczytał z trybuny większą część mowy Kongresmana Gordona, wygłoszonej w Detroit, Mich, dnia 11 października r.b. na zgromadzeniu publicznem, zwołanem przez Michigański Wydział Stanowy Kongresu Polonji Amerykańskiej.

Sprawiedliwość nakazuje jednak przyznać, iż Kongresmani Gordon i Ryter mają wielką zasługę dla Polski dzięki załatwieniu przez nich odwołania z Polski szefa misji UNRRA'y do Polski, sowieckiego obywatela Michała Mienszykowa. Ich zabiegom zawdzięczać można odwołanie go i mianowanie na jego miejsce Kanadyjczyka. Tem nie mniej milczenie obu w czasie tak ważnej debaty wywołało w kołach politycznych wiele komentarzy na temat siły nacisku "maszyny demokratycznej".

W czasie dyskusji nad sprawą przyznania dla UNR-

RA'y dalszych funduszów, Izba Reprezentantów postawiona była w trudniej — trzeba uznać — sytuacji. Kongresman Brown z Ohio zgłosił poprawkę, przewidującą, iż pomoc UNRRA'y może być niesiona tylko w takich krajach, do których dopuszczeni będą dziennikarze amerykańscy, którym zapewni się swobodę raportowania do swych pism o tem w jakich warunkach UNRRA w danych krajach pracuje i komu pomoc niesie.

Izba Reprezentantów poprawkę w głosowaniu przyjęła, ale Senat ją potem odrzucił. Jednak i Izba przyjęła ją z ciężkiem sercem — jak to wyraźnie wynika z dokładnego zanalizowania dwudniowej dyskusji. Oto bowiem ogromna liczba Kongresmenów i Senatorów zapytywała: "jeżeli zgodziliśmy się na to, by Naród Polski i Jugosłowiański pozbawione zostały wolności, jeżeli zgodziliśmy się wskutek słabości naszej polityki na to, by te bohaterskie kraje sojusznicze oddać w jarzmo czerwonego faszyzmu sowieckiego — to czyż mamy obecnie prawo odmawiać tym zdradzonym przez nas narodom pomocy? Przecież, jeżeli nad krajami temi Sowiecka Rosja rozciągnęła ponurą kurtynę tajemnicy — to nie jest to winą tych narodów! Czy mamy je karać odmawianiem im pomocy za to, że to my oddaliśmy je pod rządy totalitarne, nie dopuszczające naszych reprezentantów prasowych?"

Argument zawarty w tych pytaniach przeważył i fundusze dla UNRRA'y zostały uchwalone bez zastrzeżenia, którem Kongresman Brown starał się opatrzyć ich użycie.

II.

POGARSZAJĄCA się sytuacja strajkowa może — oprócz reperkusji gospodarczych w postaci wzrostu cen, dalszej dewaluacji dolara i t.p. — mieć również poważny wpływ na sytuację wewnętrzno-polityczną. Prezydent Truman, popierany dotąd przez unje robotnicze wogóle, a związek C.I.O. w szczególności, naraził sobie łaski niektórych potężnych przywódców unijnych. Rząd amerykański, a Prezydent Truman w szczególności, w całym szeregu wypadków nie zajął takiego stanowiska, jakiego oczekiwali przywódcy unijni. Okres "miodowych miesięcy" pomiędzy administracją Truman'owską i unjami — jak się wydaje — zbliża się ku końcowi — a fakt ten może odbić się poważnie zarówno na wynikach wyborów Kongresowych w roku 1946, jak i na wyborach prezydenckich w roku 1948-ym. Wielka walka o płace i ceny rozpocznie się w Waszyngtonie, na Kapitolu, po Nowym Roku. Kongresmani i Senatorowie, dbający o głosy robotnicze, a równocześnie popierający administrację rządową — znajdą się w ciężkiem położeniu.

III.

W DZIEDZINIE współpracy międzynarodowej linja polityczna Prezydenta Roosevelt'a, wydawać zaczęła dla Ameryki jaknajgorsze rezultaty. Na Kapitolu nie kryje się już zupełnie, że odstępstwo od zasad amerykańskich, proklamowanych uroczyście w Karcie Atlantyckiej i konsekwentne ustępowanie Rosji Sowieckiej na każdym polu w imię "odkładania na później trudnych zagadnień" — mścić się zaczęło już w pierwszych tygodniach po zakończeniu wojny, w której Rosja Sowiecka stała się partnerem obozu demokratycznego nie z woli własnej, ale z woli Hitlera...., który ją zaatakował właśnie wtedy, gdy robiła wszystko, co w jej mocy, aby w sprzysiężeniu z Hitlerem działać na zgubę państw demokratycznych.

Równolegle ze wzmożoną ofensywą imperjalistyczną Rosji w Europie i w Azji — przedmiotem szczególnego zaniepokojenia patrjotycznych kół politycznych w Waszyngtonie jest podjęta równocześnie ofensywa czynników komunistycznych w tym kraju. Obok aktywności Partji Komunistycznej, która na rozkaz z Moskwy porzuciła wojenną politykę popierania rządu amerykańskiego, bardziej czynnie działać zaczęły poukrywane w aparacie rządowym komórki agentów, względnie sympatyków komunistycznych. Rewelacje gen. Hurley'a, b. ambasadora amerykańskiego w Chinach,, podziałały jak prawdziwy kij włożony w mrowisko. Równocześnie na terenie Kongresu ujawniła się w szeregu działań wyraźnie pro-komunistyczna grupa, której nazwiska członków należy dla pamięci wynotować, bo z działalnością ich spotkamy się napewno i w sprawie polskiej. W Senacie do tej skrajnie pro-sowieckiej grupy zaliczani są Senatorowie: T. Connally (Dem. Texas), wsławiony wręcz bezwstydnie "appeaserskiemi" wystąpieniami w czasie mowy Sen. Wheeler'a, który wystąpił dn. 27 listopada r.b. z odważną mową w obronie Polski, Jugosławji i Państw Bałtyckich, dalej — Sen. J. F. Guffey (Dem. Pennsylvania), Sen. W. G. Magnusson (Dem., Washington), Sen. C. Pepper (Dem., Florida), Sen. J. M. Tunnell (Dem., Delaware), Kongresmani: Emanuel Celler (Dem., Washington), Helen Gahagan Douglas (Dem., California), Ned R. Healy (Dem., California), Vito Marcantonio (Am. Labor, New York), Ellis E. Patterson (Dem., California), A. J. Sabath (Dem., Illinois), Charles R. Savage (Dem. Washington).

Nie ulega wątpliwości, że na podstawie działalności tych członków Kongresu, nie powinien na nich paść nigdy i w żadnych wyborach ani jeden głos uświadomionego obywatela amerykańskiego pochodzenia polskiego.

●

BROSZURA

„Prawda o Konstytucji Kwietniowej" pióra Ignacego Matuszewskiego jest do nabycia w Centrali, Okręgach i Oddziałach Komitetu Narodowego.

Cena 25c

Broszura Matuszewskiego powinna znaleść się w rękach tych wszystkich, którzy chcą zapoznać się z Konstytucją Polską lub pogłębić o niej swe wiadomości i tych, którzy chcą wiedzieć, dlaczego Konstytucja jest przedmiotem ataków wrogów Polski i ich gry, zmierzającej do zniszczenia prawnego bytu Państwa Polskiego.

FAKTY I DOKUMENTY

PROTEST RZĄDU POLSKIEGO W LONDYNIE

przeciw umniejszaniu ofiar poniesionych przez Polskę.

Przedstawiciele Rządu Polskiego premjera Arciszewskiego złożyli w stolicach krajów, w których są akredytowani, następującą notę protestacyjną przeciwko pominięciu w akcie oskarżenia procesu w Norymberdze ofiar, które poniosła Polska w walce swej z Niemcami.

W ZWIĄZKU z procesem głównych niemieckich przestępców wojennych w Norymberdze, przygotowany został dnia 6-go października, 1945 r., w Berlinie akt oskarżenia przeciwko pierwszym 24 oskarżonym. Akt ten, podpisany przez przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Francji, Wielkiej Brytanji i Związku Sowieckich Republik Radzieckich, podany został do publicznej wiadomości dnia 18 października, br.

Część druga aktu oskarżenia zawiera zarzuty i zbrodnie przeciwko pokojowi. W załączniku do tej części (Zał. C) wyszczególnione są umowy międzynarodowe złamane przez Niemcy. Wśród tych umów, podany jest również traktat Wersalski, przyczem, jako wypadki naruszenia Traktatu wymieniono: zajęcie Nadrenji, aneksję Austrji, włączenie do Rzeszy Kłajpedy, Gdańska, oraz Czech i Moraw.

Nie znajdujemy natomiast najmniejszej wzmianki tam o naruszeniu Traktatu przez włączenie terytorjum Polski do Rzeszy. A przecież jest rzeczą znaną, że Niemcy w czasię wojny włączyły do Rzeszy terytorja polskie, dochodzące prawie do Warszawy.

Część trzecia aktu oskarżenia traktuje o zbrodniach wojennych. Dotyczy ona czynów dokonanych we wszystkich państwach okupowanych przez Niemcy, na morzach oraz w samej Rzeszy niemieckiej. Zarzuty ujęte są w oddzielnych podrozdziałach, według rodzaju czynu przestępczego.

Podrozdział A., poświęcony jest wypadkom morderstwa i złego traktowania ludności cywilnej. W części szczegółowej tego podrozdziału podane są tytułem przykładów przestępstwa dokonane we "Wschodnich Państwach." Wymienione tam są liczne zbrodnie z zaznaczeniem, że popełnione zostały w Rosji Sowieckiej, na Ukrainie Sowieckiej, na Litwie Sowieckiej, na Łotwie Sowieckiej, w Czechosłowacji, Grecji i Jugosławji.

Natomiast nie znajdujemy wypadków zbrodni podanych jako dokonanych w Polsce. Wprawdzie podano pewną ilość wypadków dokonanych w niektórych miastach wschodniej Polski, jak n.p. we Lwowie i Równie lub Lidzie, jednakże bez zaznaczenia, że popełniono je na terytorjum polskim, tak, że czytelnik na zasadzie aktu oskarżenia nie może się zorientować w jakim kraju leży miejsce dokonania tych zbrodni.

I to tym bardziej, że n.p. mówiąc o zbrodniach w mieście i okolicy Lwowa, podano wprowadzające w błąd twierdzenie, "że zamordowano tam około 700,000 obywateli sowieckich, włącznie z 70 wybitnymi uczonymi.

O zamordowanych obywatelach polskich nie ma słowa. A wiadomo, że wszyscy ci uczeni byli Polakami i przeważająca większość ofiar również była narodowości polskiej. Cytując zbrodnie dokonywane w obozach koncentracyjnych, wymieniono dwa miasta: Majdanek i Oświęcim, pierwsze położone w środkowej Polsce, drugie w zachodniej Polsce.

O Majdanku zaznaczono, że zginęło tam około 1,500,000 ludzi, i że byli to obywatele polscy, sowieccy, amerykańscy, brytyjscy, czechosłowaccy, francuscy i inni. O Oświęciumiu, że zginęło tam około 4,000,000 ludzi wyżej wymienionych narodowości.

Nazwę miasta Oświęcimia podano w brzmieniu nadadanym mu przez Niemców t.j. jako Auschwitz, co tymbardziej wprowadza w błąd co do kraju jego położenia. Podkreślić należy, że w Polsce poza tymi dwoma obozami koncentracyjnymi znajdowało się przeszło 100 innych obozów koncentracyjnych, gdzie, podobnie jak w Majdanku i Oświęcimiu, dokonywana była na narodzie polskim zbrodnia "genecide."

Wydaje się, że poczucie prawdy i potrzeba ustalenia miejsca zbrodni, wymagały mniej ukrytego przedstawienia zbrodni niemieckich w Polsce.

Podrozdział B. traktuje o deportacjach ludności. W części szczegółowej, dotyczącej "Państw Wschodnich" podano, że wywieziono na roboty przymusowe z Rosji Sowieckiej 4,000,000 obywateli sowieckich, z Czechosłowacji — 750 obywateli czechosłowackich, a z Zagrzebia (Jugosławja) — dziesiątki tysięcy Słoweńców.

Wśród tych przykładów nie ma choćby słowa o deportacjach ludności z Polski, skąd w czasie od września 1939 roku do końca wojny, miljony ludzi zostało deportowanych zarówno na zachód jak i na wschód. W tym okresie również miljony ludzi zostało wysiedlonych z ich miejsc zamieszkania i pozostawionych bez środków do życia.

Wielu z pośród nich zginęło od chłodu i głodu. O tych popełnionych zbrodniach w ciągu pięciu lat w Polsce, akt oskarżenia nic nie wspomina.

Podrozdział C., poświęcony jest złemu traktowaniu jeńców wojennych. Wśród przykładów złego traktowania jeńców wojennych wymieniono, "że we wrześniu 1941 roku 11,000 oficerów polskich znajdujących się w niewoli, zostało zabitych w lesie katyńskim, koło Smoleńska."

Wzmianka ta zdaje się być nie dosyć dokładna. Zwłaszcza nie jest podane czyji to byli jeńcy wojenni.

Podrozdział E., dotyczy grabieży własności publicznej i prywatnej. Podobnie jak w podrozdziale A., wyszczególniono tu wypadki dokonane w "Państwach Wschodnich" i wymieniono liczne grabieże i zniszczenia pomników, kościołów, zabytków naukowych, bibljotek i innego mienia kul-

turalnego oraz prywatnego w Rosji Sowieckiej i Karelji Sowieckiej, w Estonji, na Litwie, na Łotwie, oraz w Czechosłowacji.

Polskę wśród podanych przykładów pominięto milczeniem mimo, że był to kraj, który był najdłużej i najbardziej systematycznie niszczony kulturalnie i gospodarczo przez Niemców.

Powyższe przykłady, zaczerpnięte z aktu oskarżenia, które możnaby jeszcze pomnożyć przykładami innych jego rozdziałów (n.p.) dotyczących rozstrzeliwania zakładników), zbrodniczego niszczenia miast i wsi, pracy przymusowej, germanizacji itp.), wskazują, że w przedstawieniu zbrodni niemieckich, Polska została wyraźnie pominięta.

Polska ma smutny przywilej, że w czasie tej wojny poniosła w stosunku do liczby swoich mieszkańców i swych zasobów, największe straty i ofiary. W tych warunkach pominięcie w akcie oskarżenia, który jest nie tylko dokumentem sądowym, ale w pierwszym rzędzie również i politycznym, wypadków zbrodni wojennych, dokonanych w Polsce, jest aktem, który wywołać musi jak najdalej idące zastrzeżenia.

Sposób potraktowania w akcie oskarżenia zbrodni wojennych, popełnionych w Polsce przez Niemców, zrozumiany będzie powszechnie, jako chęć zlekceważenie i pomniejszenia ofiar poniesionych przez Naród Polski w ciągu wojny.

Przeciwko takiemu umniejszaniu przez wyżej wspomniane cztery narody zjednoczone w urzędowym dokumencie, skierowanym do Międzynarodowego Trybunału Wojskowego w Norymberdze, ofiar Narodu Polskiego, **Rząd polski zakłada protest.**

●

LOS GENERAŁA OKULICKIEGO,

ostatniego dowódcy Polskiej Podziemnej Armji Krajowej.

Prasę amerykańską obiegła wstrząsająca wiadomość o losie gen. Okulickiego, ostatniego dowódcy polskiej Armji Krajowej (A.K.). Pamiętamy, iż był on zdradliwie wciągnięty przez Sowiety w zasadzkę i razem z 15-oma członkami Rządu Polskiego w Warszawie aresztowany, wywieziony i skazany w Moskwie na więzienie przez sąd sowiecki. Cała Polonja Amerykańska, a Komitet Narodowy A.P.P. w szczególności, wielokrotnie protestowały przeciwko temu bezprawiu, żądając oswobodzenia najbardziej zasłużonych Polaków, walczących w Polsce przez 5 lat z Niemcami. Obecnie dowiadujemy się, iż żona Generała, pani Władysława Okulicka, przebywająca w Palestynie, wysłała list do Prezesa Kongresu Polonji, p. Karola Rozmarka, przedstawiając mu fakt, iż od 5 miesięcy nie może się ona porozumieć ze swym mężem, przesłać mu paczki i dowiedzieć się, co się z nim dzieje. Jest to znowu jeden z dowodów zbrodni Sowietów, urągających najbardziej prymitywnym podstawom moralności i ludzkości.

Głos pani Okulickiej, której składamy wyrazy głębokiej czci i z którą serdecznie współczujemy w jej nieszczęściu, nie powinien przebrzmieć bez echa. Wstrząsnąć on musi sumieniem ludzi i świata i raz jeszcze wykazać gdzie, po zniszczeniu Hitlera, pozostało zarzewie niesprawiedliwości, terroru i despotyzmu. Los 16-tu przywódców polskiego ruchu podziemnego winien otworzyć oczy ślepym i wskazać na winowajców zła, które płynie z Moskwy na świat cały.

Polonja Amerykańska nie przestanie domagać się uwolnienia najlepszych synów ziemi polskiej, z wice-premjerem Jankowskim i gen. Okulickim na czele.

●

SYTUACJA W POLSCE

Wieś polska w obliczu ruiny

WOBEC ruiny i niesłychanego upadku, w jakim znajdują się miasta i przemysł polski, główną nadzieję stanowi rozwój rolnictwa polskiego, które na większości naszych ziem wyszło obronną ręką zpod okupacji niemieckiej — w stanie zupełnie dobrym. Niemcy w swoim interesie dbali o rolnictwo, zaopatrując je w sztuczne nawozy selekcyjne dla pierwszej jakości zbóż. Przydział reproduktorów był także bardzo duży. Tymczasem sowieckie reformy odbijają się najdotkliwiej właśnie na rolnictwie. Bezrozumnie przeprowadzona „reforma rolna" sparaliżowała cały dotychczasowy system gospodarki, a nowy system nie funkcjonuje.

Jakże zresztą może funkcjonować, jeżeli równocześnie zabrano dla potrzeb wojska i do Rosji 70% koni, sprzężaju, bydła i 50-70% trzody chlewnej? Brak koni jest tak katastrofalny, że np. cały powiat mławski liczy ogółem 62 konie. Toteż i cena konia wzrosła do 50,000-70,000 zł., lecz i za taką sumę konia nie można dostać. Wzamian zabranych koni Rosja przyrzekła dać swoje traktory. Zawarto „traktat o traktorach" — Rosja miała dać natychmiast 2,000 — później znowu 2,000 traktorów. Ustanowienio „stacje traktorowe" i wielki urząd „P.U.S.". Rezultat: Zebrano z całej Polski — z majątków 1,200 traktorów—a Rosja dała swoich aż....250. O nawozach sztucznych — ani słychu, no, a naturalnie skąd — jak nie ma bydła? Mościce i Chorzów zniszczyli częściowo Niemcy — dokończyli bolszewicy.

Nawet w sensie nadania ziemi bezrolnym czy małorolnym reforma zawiodła, gdyż w jej wyniku — wedle oficjalnych danych — ziemię otrzymało tylko 302,893 ludzi. Pierwszeństwo przydziału mieli jednak partyzanci z AL i PPR. Po nich dopiero mogła coś dostać służba folwarczna, małorolni, bezrolni, robotnicy rolni i miejscy. Przydział ziemi odbywał się pod przymusem, pod groźbą kary. W wielu wypadkach chłopi szukali właścicieli, chcąc zapłacić im za działki — czy to zaraz, czy po wojnie — w dolarach.

Pomoc rządowa albo minimalna — albo żadna. Zwalono ją zresztą na samopomoc chłopską: radźcie sobie sami. Wydano dekret o „wspólnej pomocy żniwnej i pracy rolnej". W myśl tego dekretu, kto ma konie lub narzędzia — musi je pożyczać gromadzie. Krok to w kierunku kolektywizacji. Od „państwa" słyszy się tylko obietnice i sprzeczne zapowiedzi. Tak w czasie żniw — w jednym dniu „rząd" obiecał z łaski armji sowieckiej postawić do pracy 2,000 żniwiarek, 2,000 traktorów i 2,000 koni. Ale 3 dni przed-

tem „okazało się”, że te traktory i żniwiarki są już na miejscu, a armja sowiecka obiecuje znowu dać 30.000 koni.... oczywiście kradzionych dla kolektywizacji. Ale gdyby je dała, byłoby jeszcze pół biedy!

Na „piastowskie” zapędy Bieruta odpowiedział cynicznie pewien sowiecki pułkownik: „Za Bolesława Krzywoustego nie było na Pomorzu ani maszyn ani bydła. Jakie Pomorze miał Krzywousty — takie wam oddajemy”.

Wprowadzono nowy plan „usunięcia handlu”, t.zw. system „premji rolnych.” Ma on polegać na tem, że zamiast kupować — chłop będzie otrzymywał od „państwa” wszystkie swe główne potrzeby jak: tkaniny, żelazo, garnki, narzędzia, gwoździe itp., do wysokości 25-30% ceny dostarczonego przez chłopa kontyngentu płodów. Zadanie to powierzono głównej spółdzielni „Społem”, która otrzymuje na ten cel kredyt od „rządu” w sumie 100.000.000 zł., za co będzie zakupywała potrzebne wytwory z fabryk śląskich i łódzkich.

Cel jak widać jest jasny: „dobrodzieje” chcą tem lepiej ujarzmić chłopów. Byłoby jeszcze pół biedy, gdyby ich naprawdę zaopatrzyli. Niestety zaś wieś wie tylko tyle, że ma dostarczyć kontygenty — za „bierutki”. Wobec oporu wsi oraz samowolnych rekwizycji wojskowych — wprowadzono odpowiedzialność zbiorową wsi za kontygenty.

Komitet Bieruta mówi także o tworzeniu zapasów zboża. Lecz i tu przygotowania idą źle, a trudności są olbrzymie, bo większość magazynów i elewatorów leży w gruzach. Ocalały tylko spichrze w Górze Kalwarji, Pruszkowie, Grodzisku, Rzeszowie i Lublinie. Stoją one prawie puste, bo i ta akcja — to także „przelewanie z pustego w próżne”, ponieważ lwia część zapasów zboża idzie na potrzeby armji sowieckiej, która czasem czyni „prezenty” z kradzionego zboża, ale tylko na zasiewy, bo to może się opłaci.

Choć zasiewy zeszłoroczne były dobre — mniejszy urodzaj oraz zniszczenia wojenne zredukowały zbiory tegoroczne nieraz do 80%.

Sytuację wsi pogarsza wreszcie rosnące rozwarcie „nożyc cen” oraz utrata zarobków dworskich. Gdy przed wojną chłop miał parę butów za 100 kg. żyta, dziś musi sprzedać na to 400 kg. Ten sam stosunek dla innych artykułów.

Najbardziej jednak zastraszający jest niski stan nowych zasiewów. Nie dosięgnie on nawet połowy obszaru uprawnego. Jako rekord prasa wymienia powiat płocki, który osiągnął 40% obsiewu zboża i kartofli.

Cały system obecnej gospodarki jest powszechnie znienawidzony: Po wsiach — ponieważ nadmiernie rozdrobnił własność, udaremnił gospodarkę, zabił wszystkie te rodzaje specjalnych hodowli, które pomimo wojny stale dotąd prosperowały; po miastach — z powodu ich ogłodzenia.

Nawet oficerowie sowieccy krytykują otwarcie „polską reformę rolną”, podnosząc, że „w tym stanie rzeczy trzeba przejść do kolektywizacji” — jak gdyby to doprawdy mogło dać jakąś poprawę. Mimo to słychać już pewne — narazie bardzo ostrożne i ogólnikowe — zapowiedzi kolektywizacji. Tak np. organ PPR „Gazeta Kielecka” oświadczyła w lipcu: „Nie należy atakować własności prywatnej — bo to by osłabiło siłę naszej jedności — dopóki przeprowadzenie naszego programu uznane zostanie przez inne stronnictwa”.

Ogarniając całość sytuacji Kraju nie dość powtórzyć słowa członka Kongresu Amerykańskiego, Gordona, który objechawszy Polskę w sierpniu powiedział po powrocie: „Polska jest prowincją sowiecką”.

Otuchy — jak stwierdzają wiadomości z Kraju — dodaje postawa ogromnej większości społeczeństwa polskiego. Trwa ono niewzruszenie na szczerze polskiem stanowisku. Nie uznaje „rządu” Bieruta ani „nowych granic” ani całego „systemu”. Nie traci ducha, wierząc, że walka musi w końcu przynieść zwycięstwo. Lud w kościołach śpiewając „Boże Coś Polskę” kończy zawsze słowami: „Ojczyznę, Wolność racz nam w r ó c i ć Panie”! — wbrew ukazowi, by śpiewać „pobłogosław”. Taka jest postawa wsi polskiej.

Janosta

KRÓTKI WZROK PANA MIKOŁAJCZYKA

Dziennik Polski w Londynie z dn. 26 października rb. przyniósł następującą wiadomość z Malmoe (Szwecja):

“Dnia 20 bm. odpłynął na statku“Kronprincessan Ingrid” nowy transport kilkuset polskich repatrjantów. Przy wejściu z portu wyskoczyło za burtę sześciu młodych Polaków, w tem jeden 14-letni sierota. Zostali oni uratowani przez łódź straży celnej i oświadczyli podczas przesłuchania przez policję, że nie chcą wracać do Kraju”.

O tym samym transporcie pismo p. Mikołajczyka w Londynie “Kurjer Polski” ma do doniesienia tylko tyle: (nr. 12-ty, 21 listopada rb.)

“Do Gdyni przybył norweski statek “Kronprincessan Ingrid” z repatrjantami ze Szwecji w liczbie 217 kobiet i 110 mężczyzn.”

Ofiar swojej zdrady p. Mikołajczyk nie raczy nawet dostrzec.

“NIEPODLEGŁY” P. MIKOŁAJCZYK

P. Mikołajczyk twierdzi stale, że jest vice-premjerem niepodległej Polski i najlepszym dowodem, że Polska jest niepodległa, jest — zdaniem p. Mikołajczyka — fakt, że on jest właśnie vice-premjerem. Obaczymy tedy co ten „niepodległy” vice-premjer „niepodległego” państwa pisze w swoim „niepodległem” piśmie “Kurjer Polski”, wydawanem w Londynie.

Oto jak organ p. Mikołajczyka ocenia sytuację w Chinach:

“Naród chiński cierpiał przez długie lata na skutek wojny domowej, prowadzonej przez klikę Kuomintangu, otaczającą Czang-Kaj-Szeka.... Po kapitulacji Japonji wydawało się na chwilę, że tyloletnie cierpienia wojenne ustaną również dla umęczonego Narodu Chińskiego. Okazało się inaczej. Kliki, które żyją z wyzysku mas i z wojen nie rezygnują dobrowolnie.... zjawisko to dało się zaobserwo-

wać w szczególnie jaskrawej formie w Chinach. Kliki reakcyjne Czungkingu zadrżały na samą myśl, że potężna Armja Ludowa Yenanu.... mogłaby mieć wpływ na sprawę szerokich reform społecznych w całych Chinach.... Czang-Kaj-Szek, mający wydatne poparcie wojskowe Stanów Zjednoczonych jest zdecydowany stłumić masowy ruch wyzwoleńczy w Chinach, prowadzony przez Rząd Ludowy Yenanu....

....Chińska armja komunistyczna jest jedynem wojskiem w Chinach, cieszącem się poparciem mas chłopskich, a to dzięki reformie rolnej, którą przeprowadził przywódca komunistyczny Mao Tse Tung...

....Mao Tse Tung i naczelny dowódca wojsk komunistycznych Czu Teh są uwielbiani przez naród....

....Zezwolić na rozgromienie tej armji w wojnie domowej byłoby tak samo niebezpieczne, jak było ujarzmienie Hiszpanji republikańskiej."

A oto co pisze organ p. Mikołajczyka o sytuacji we Francji:

"Komuniści, jako najsilniejsze stronnictwo w parlamencie mieli prawo oczekiwać poważnego udziału w rządzie. Szło im przedewszystkiem o to, aby jedno z trzech najważniejszych ministerstw spraw zagranicznych, wojskowych i wewnętrznych — zostało powierzone przedstawicielowi ich stronnictwa. Wbrew logice i zasadom demokratycznym stało się inaczej: gen. de Gaulle nie zgodził się na to, aby przedstawiciel najsilniejszego stronnictwa mógł współdecydować w najważniejszych sprawach państwowych....

Innemi słowy gen. de Gaulle pragnie być wolnym i bez bliskiej kontroli w uprawianiu swojej polityki zagranicznej, inspirowanej przez trusty, kartele i kliki reakcyjne....

Polityczna gra partji p. Bluma (socjalistów — przp. nasz), która nie dopuściła do utworzenia jednolitego frontu klasy robotniczej przy wyborach we Francji dała reakcji możność przegrupowania się".

O konferencji Prezydenta Trumana z pp. Attlee i Kingiem organ p. Mikołajczyka wyraża się lekceważąco jak następuje:

"Spotkanie premjerów Wielkiej Brytanji i Kanady z Prezydentem Trumanem w Waszyngtonie wykazało az nadto, że wszystkie konferencje, na których omawiane są losy świata bez udziału Związku Sowieckiego, nie mają szans powodzenia i nie dają oczekiwanych rezultatów."

Cytaty powyższe wskazują, że "niepodległość" p. Mikołajczyka na tem polega, aby nie mieć własnego, polskiego stanowiska w żadnej ze spraw międzynarodowych. Czy chodzi o Chiny, czy o Francję, czy o stosunki anglo-amerykańskie „niezależny" organ p. Mikołajczyka w Londynie powtarza tylko sowieckie, moskiewskie hasła i oceny. Przeciw niepodległym Chinom, przeciw niezależnej Francji, przeciw Ameryce, przeciw Anglji.

P. Mikołajczyk i jego polityczni przyjaciele nie są wogóle politykami. Język polski ma na określenie takich panów inną nazwę: "wazeliniarze".

Sprzedawczycy, łajdaki, tchórze.

DISPLACED PERSONS

Korespondencja i Paczki Dla Polaków w Obozach „Displaced Persons".

Zabiegi Polonji Amerykańskiej o otworzenie korespondencji z Polakami w obozach "Displaced Persons" w zonie amerykańskiej uwieńczone zostały częściowem powodzeniem. Wydane zostało zarządzenie, mocą którego Polacy z obozów w strefie amerykańskiej będą mieli prawo pisać do swoich krewnych i znajomych w Ameryce na specjalnie w tym celu rozdanych kartach. Kto w Ameryce otrzyma tego rodzaju kartę — ten będzie mógł, za jej okazaniem, wysyłać listy i paczki do Polaków w obozach.

Rozwiązanie to uważamy tylko częściowo za zadawalające, ponieważ procedura jest niezmiernie skomplikowana a bardzo wiele osób w obozach nie wie, gdzie i jak odszukać swoich bliskich, znajomych, czy życzliwych w Ameryce. Prócz tego rozporządzenie urzędowe, które cytujemy w końcu tego artykułu, nie przewidziało wysyłki pism polskich z Ameryki do obozów. Potrzeba zaś strawy duchowej jest tam, jak nam wiadomo z wielu sprawozdań — nie mniej nagląca, niż potrzeba pomocy materjalnej.

To też nie uważamy, aby zarządzenie początkujące korespondencję, było ostatecznem załatwieniem sprawy. O dalsze ułatwienia trzeba nadal zabiegać.

Otwarcie korespondencji z Polakami w obozach strefy Amerykańskiej jest pierwszym pozytywnym wynikiem starań Polonji o poprawienie losu Polaków, na który sobie nie zasłużyli. Wszyscy, którzy brali udział w staraniach o otwarcie tej korespondencji mają część zasługi w doprowadzeniu do zgody czynników oficjalnych na tę elementarną sprawiedliwość.

Komitet Narodowy A. P. P., obok Zarządu i Wydziału Kongresu prowadził w tym kierunku wytężoną akcję. Poniżej podajemy do wiadomości wymianę korespondencji pomiędzy prezesem Cytackim i senatorem Vandenbergiem w tej sprawie oraz tekst rozporządzenia oficjalnego, w brzmieniu podanem przez Associated Press:

NATIONAL COMMITTEE
of
AMERICANS OF POLISH DESCENT, Inc.
105 East 22nd Street
New York 10, N. Y.

The Honorable A. H. Vandenberg
U. S. Senate
Washington, D. C.

Dear Sir:

We take the liberty of sending you herewith a copy of our telegram to Mr. Byrnes, Secretary of State.

We hope, that you — as a participant in the decisions shaping the U. S. foreign policy — will find an early opportunity to give your careful attention to the subject of our request addressed to Mr. Byrnes.

Respectfully yours,
W. Cytacki — President
J. Godlewska, Secretary.

Text Of The Telegram Sent To The Hon. James Byrnes, Secretary Of State By National Committee Of Americans Of Polish Descent On September 19, 1945.

THE HONORABLE JAMES BYRNES
SECRETARY OF STATE
C/O U. S. EMBASSY
LONDON, ENGLAND

On August 14, 1941, America, through the proclamation of the Atlantic Charter, declared that it desires "to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned," and in the same solemn declaration stated that it wishes "to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them."

At Yalta, February 13, 1945, upon the demand of Stalin, President Roosevelt obliged himself to recognize the Ribbentrop line, by this action giving to Russia almost half of Poland. This decision, made without the agreement or even the knowledge of the legal Polish Government with which the United States maintained well-established relations, violated the declaration of January 1, 1942, and made ineffective the alliance status hitherto existing between America and Poland.

In June, 1945, Harry Hopkins made a deal with Stalin, whereby agreement was given to the illegal trial in Moscow of the 16 leaders of the Polish underground 5-year struggle against the Germans — leaders who revealed themselves to the Soviet authorities on the advice of the British and American Governments.

At the same time Mr. Hopkins agreed to American recognition of a Polish Government composed of Soviet agents with the Soviet citizen Bierut as its head, and the addition of such quislings from among the emigres as Stalin should select.

On July 6, 1945, you, Mr. Secretary, accepting the existing state of affairs, thus withdrawing recognition of the only constitutional and legal Government of Poland and recognizing the Bierut regime.

These facts show that the Government of the United States shares the responsibility with the Soviets of treating their Polish Ally as an enemy. For morality does not allow and international law does not forsee the possibility of one ally depriving another ally of its territory and its sovereignty.

After taking their country from the Poles and after the destruction of the Polish State, to whose sacrifices victory is in large measure due, the Government of the United States is at present proceeding in a manner that will also deprive of their freedom those Poles who are not on territory under Soviet occupation.

While you, Mr. Secretary, are in conference in London, the fate of some 2,000,000 Poles in the American and British occupation zones of Germany, and of the Polish army, which for 6 years heroically fought the Axis powers, is being decided.

A policy of pressure toward the Poles in the "displaced persons" category has been instituted in the American zone. According to the press this consists of depriving these people of their liberty, of making it impossible for them to seek employment and change of location, of prohibiting correspondence with relatives in the United States and Britain, and also putting pressure on them to return to territory under Soviet occupation. This procedure cannot today be interpreted as dictated by the necessities of war.

The future of the Polish soldiers, who together with our American soldiers fought the decisive battles of Monte Cassino, Ancona, and Bologna in the Italian campaign; the future of the Polish aviators, who beside the British airmen won the Battle of Britain; the future of the Polish sailors, who, on September 1, 1939, were the first to fight on the sea — the future of all these men is to be decided. After taking upon themselves co-responsibility for depriving the Polish Army of its homeland, the British and American Governments cannot transform that army into Soviet prisoners. or thus should the monstrous proposal of transferring the command of the Polish troops in the West or nominees of Stalin be understood, since these men are to take those troops into Soviet-occupied territory, which means that they will be placed in concentration camps.

This being the situation, we turn to you with the very earnest appeal that you break with the Yalta tradition harmful to the interests of America. For at Yalta, not only was an ally abandoned, but along with it the Atlantic Charter, justice and honor. To offset the mistakes President Roosevelt made at Yalta, apparent now to all, we should not mistreat Polish deported and Polish soldiers but see to their welfare. We will not conceal those Yalta mistakes by mistreating the Poles in exile. Therefore we demand:

1. That the promise given by General Eisenhower be honorably observed by America, namely, that no one will be in any way compelled to return to a Poland occupied by the Soviets;

2. That postal communication with displaced persons be made possible immediately, that printed matter, parcels and money may be sent them from America;

3. That a decided stand be taken against surrendering Polish troops now under British Command to the Soviets or their agents; respect for allied flags is indeed the minimum of army honor;

4. That there be an immediate working out of means whereby Poles deprived of an independent homeland may be assured a free and decent life in free countries.

NATIONAL COMMITTEE OF AMERICANS OF POLISH DESCENT, INC.
Member of the Polish American Congress
105 E. 22nd Street, New York 10, N. Y.

W. CYTACKI, President, Detroit, Mich.
J. PIECH, Vice-President, Chicago, Ill.
P. FLAK, Vice-President, Springfield, Mass.
M. KOWALSKI, Vice-President, Rochester, N. Y.
S. LODZIESKI, Treasurer, Cleveland, Ohio
J. GODLEWSKA, Secretary, New York, N. Y.

UNITED STATES SENATE
Committee on Finance

October 13, 1945

Walter Cytacki, President
National Committee of Americans of Polish Descent, Inc.
105 East 22nd Street
New York 10, N. Y.

My dear Mr. Cytacki:

This will reply to your letter of October 6th, with its enclosure of a copy of your message to Secretary of State Byrnes at London.

It is an interesting coincidence that almost simultaneously with your message to London, I was addressing a letter to Acting Secretary of State Acheson upon precisely the same general subject — with particular reference to the disturbing reports that had come to me regarding the INVOLUNTARY repatriation of Poles from the American zone in Germany "to relieve the food shortage" at the latter point. Your message was dated September 19th and mine was dated September 22nd. This is the best possible proof of how deeply I share your feelings. I shall never cease to feel that the Republic of Poland has been outraged; and I shall never cease to enlist among those who seek belated justice to her.

I emphatically agree that the American government has a direct and unavoidable responsibility for what happens to displaced persons of Polish descent in the continental war zones. If we find it difficult to overtake errors already made, we should at least be vigilant against their continuation.

I enclose herewith a copy of another letter which I have addressed to the State Department. It will make plain to you the nature of my own previous correspondence with Acting Secretary Acheson; and you will note that it also picks up the appeal which your Committee made to Secretary Byrnes at London. It speaks for itself. We will see what the Secretary has to say in reply. You will note, among other things, that I have suggested that your own Committee might well be invited to make an inspection of the situation on the ground.

You may be very sure of my anxiety to follow up this matter in any way within my power.

With warm personal regards and best wishes,

Cordially and faithfully,

ARTHUR H. VANDENBERG

October 13, 1945.

Honorable James F. Byrnes
Secretary of State
Washington, D. C.

My dear Mr. Secretary:

Under date of September 19, 1945, the NATIONAL COMMITTEE OF AMERICANS OF POLISH DESCENT sent you a cablegram, at London, making four requests respecting the Poles in exile in the American and British occupied zones of Germany and in the Polish Army. These requests, briefly, were (1) That no Poles be involuntarily compelled to return to Poland; (2) that postal and parcel post communications from America with these displaced persons be made possible immediately; (3) that a stand be taken against the surrender of Polish troops, now under British command, to the Soviets or their agents; (4) that means be provided whereby "Poles deprived of an independent homeland may be assured a free and decent life in free countries."

I do not know what your response was to this message. But, purely by coincidence, I addressed a partially similar letter to Acting Secretary Acheson under date of September 22, 1945, particularly inquiring (1) whether the repatriation of these Poles is VOLUNTARY and (2) whether we take any responsibility for protecting these repatriates from reprisals and for their relief when they return to what seems to be their wholly decimated homeland.

The Acting Secretary very kindly replied under date of October 2, 1945 that (1) no Polish nationals are forced to return to Poland against their will; (2) that "IT IS NOT ANTICIPATED" that those who return will be subject to reprisals as their repatriation is earnestly desired by "their government" (which might be the cruelest kind of irony); (3) that UNRRA will expand its relief activities in Poland.

I do not need to reiterate to you the deep feelings of anguish and protest with which millions of Americans of Polish descent have witnessed the series of events, from Yalta down to date, which have seen heroic Poland serially deprived of the pledges of the Atlantic Charter — in return for as brave a contribution to the Allied victory as has been made by ANY people on this earth. I am sure you will agree, under these tragic circumstances, that the least our Government can do is to exercise supreme care that this exploitation does not continue under the auspices for which this Government is substantially responsible. I am sure you will agree that we must exhaust every recourse to protect the presumptions of good faith which this Government attaches to these decisions with which we are associated.

Is this responsibility discharged by a statement that "IT IS NOT ANTICIPATED" that the terms of this trust will not be violated? I do not think so. The underground news from Poland too frequently runs to the contrary — again underlining the critical importance of free American press reporting from Poland.

I have some appreciation of the difficulties which you confront in all of these matters which stem from Yalta; and I realize that the Polish problem is now integrated into the whole European conundrum. But some phases of it —touched upon in my letter of September 19th — are still within our control. The Polish Committee is demanding a "Congressional investigation." It occurs to me that it would be far better for you and the State Department to deal with the matter by direct contact. You have sent a representative to two of the Balkan States to make a special report to you respecting the conditions concerning which you require reassurance before we shall be satisfied that our inter-Allied agreements are being kept. May I respectfully but urgently suggest that a similar special

representative (in whom our own Polish-American citizens would particularly have confidence) be sent to Europe to report as promptly as possible upon these problems of repatriation not only in the American-German zone but also in Poland itself? It might be of added significance if a Committee of Polish-Americans could be invited to make such an inspection for itself.

With sentiments of greatest respect and with warm personal regards,

Cordially and faithfully,

Arthur H. Vandenberg

October 6, 1945

Honorable Arthur H. Vandenberg
U. S. Senate Chamber
Washington, D. C.
Dear Senator,

I am forwarding to you, Mr. Senator, a copy of a cablegram which I sent to Secretary of State Byrnes in my capacity as President of the National Committee of Americans of Polish Descent, Inc. As a resident of Detroit, I wish to bring to your attention the matter which was touched upon in this cablegram, which matter I feel requires your immediate consideration. Americans of Polish descent will be satisfied with nothing less than a complete Congressional investigation. The callous administration of the American authorities, which has cut off displaced persons from the outside world by forbidding all correspondence, thus preventing Americans from sending them financial aid and packages, is entirely unjustifiable.

Mr. Harrison's report fully confirmed the plight of Jewish displaced persons. Displaced persons of Polish Descent — completely passed over in the official report — are in a still worse position, for in addition to their mental torture and their material distress, there hangs over them the threat of being forced into Soviet slavery.

I turn to you in this matter, Mr. Senator, with an insistent and pressing appeal that you take the initiative in demanding an investigation. I turn to you, not only as a recognized friend of Poland and the Poles, but above all as an American, who must also bear, as we all must, the onus of the dishonor and disrepute which falls upon our nation as a result of the disregard by the American Administration of our traditional justice and fair play toward Hitler's most wronged victims.

Yours respectfully,

WALTER CYTACKI

October 18, 1945

The Honorable Arthur H. Vandenberg
U. S. Senate
Washington 25, D. C.
Dear Senator Vandenberg:

Your letter of October 13th crossed my letter of the 11th to you. This last letter of mine was written not as by the president of an organization but by one of the many Americans of Polish ancestry in Detroit who for years have appreciatively followed your efforts in defense of American ideals. I have no doubt whatever that the sentiments I expressed in that letter are shared by the vast majority of Americans of Polish descent living in the state of Michigan.

It is a source of great satisfaction to me that you have taken the initiative with the Department of State in the matter of displaced persons of Polish origin in the American occupation zone. As I infer from your letter, you tions, demanding a speedy inquiry, were sent to President procedure through direct and personal rather than through public intervention.

I quite understand your motives and wish to express my deep appreciation of the fine spirit prompting that initiative. Yet I must frankly confess that I have no faith whatever in the usefulness of secret conversations with the present Administration. It has long been manifest that such methods get nowhere. Only the probability of truth coming into the open will compel certain agencies in Washington to abandon practices that are as barbarous as they are un-American. Hence, in my opinion, the only hope of getting results lies in your making a motion for a Senate investigation of the position of the "liberated" Poles in the American zone. For that reason I again earnestly appeal to you to take the initiative in demanding a public investigation.

My attitude in this matter is completely in accord with the position taken by the highest representative body of Americans of Polish ancestry, that is, the American-Polish Congress, and with the resolutions approved by the Michigan Section of that Congress, copies of which resolutions, demanding a speedy inquiry, were sent to President Truman, to the United States Congress, and to you personally. In order to give immediate and even partial satisfaction to aroused public opinion, the following measures must be taken without delay: illegal quarantine must be removed; correspondence and communication with persons in the American zone must be made possible and opportunity to send packages and money to these persons must be opened; repatriation to territory under NKVD or Soviet rule must be stopped.

Without such a move as I have outlined there is no hope of lessening the existing intensity of feeling. You must keep in mind this fact, Mr. Senator, namely, that practically every third American family of Polish descent has a relative in the displaced persons camps in Germany, that this relative is kept under guard by American soldiers, that he is cut off from the world, that no one may write to him, for Mr. Hannegan does not permit it, and that it is not possible to give him any help, for our authorities make that impossible. Senator, we are not paying taxes for the purpose of financing moral torture of our Polish allies, who fought Germany from the beginning to the end; we are not financing a torture designed to please the beautiful eyes of Stalin. We protest the use of Hitlerian methods in the treatment of Hitler's victims.

In my opinion, a severance of the functions of the Legislative Body from those of the Executive will save the honor of that Legislative Body.

Again thanking you for your initiative on September 23rd and for your good letter to me, I beg to remain,

Yours respectfully,

WALTER CYTACKI

P. S. I am attaching a copy, along with an indication of its source, of a statement made by a British officer at Passau. Perhaps it may be of use to you.*

* Patrz „Biuletyn Organizacyjny" Nr. 36 p. 18-20.

UNITED STATES SENATE
Committee on Finance

October 26, 1945.

Walter Cytacki, President
National Committee of Americans of Polish Descent, Inc.
105 East 22nd Street
New York 10, New York

My dear Mr. Cytacki:

This will reply to your letter of October 18th with further reference to the Polish problem which we have been discussing.

I can understand your lack of faith "in the usefulness of secret conversations with the present Administration". My contacts in the present instance are NOT "secret". You are welcome to publish my letter. I shall publish the entire correspondence as soon as it is concluded. Like you, my desire is to GET RESULTS.

Since writing you on October 13th, I have a reply from the State Department in response to the questions which I submitted. I am very glad to give you herewith such information as thus far results.

One. Respecting the request that there be no involuntary repatriation of Poles from the American zone in Germany, Secretary Byrnes reiterates the statement made by Acting Secretary Acheson in his letter of October 2nd — namely, that **"it is not the policy of the United States Government to facilitate the involuntary repatriation of Poles." This is inconclusive and unsatisfactory.** Therefore, on yesterday I turned to our three leading Press Associations with a request to know what their DIRECT information on this subject is. The reply from the Associated Press says: "our dispatches from both American and British occupied zones have made it plain any Polish repatriation moves have been on voluntary basis entirely." The United Press replies: "53,000 Polish displaced persons have been returned from American zones since October 4th; approximately 200,000 Polish displaced persons still remain; return of Poles is voluntary; estimated 75% Polish nationals in American zones desire repatriation." The International News Service replies: "There have been persistent reports of involuntary repatriation but no documentary proof or verification has been received by us; these reports have not come from the American zone but mostly from London."

Your letter of October 18 encloses a July statement from Passau in which a British Officer testifies to certain INVOLUNTARY repatriations. This is the only evidence that I have upon the subject. I have asked the three Press Associations to make a further independent investigation and a report to the American people as well as to the Senate through me. Mr. Seymour Berkson, General Manager of the International News Service, is the only one who has directly replied to this suggestion. He says: "We believe it would be very appropriate to suggest that a special impartial and objective news report be made to the American people on this subject to present the truth or falsity of the various rumors and charges." I am urging the International News Service to proceed as suggested by Mr. Berkson. It would be necessary to collect some degree of accumulative evidence on this point in order to justify a request for a Congressional investigation. In the meantime, I have renewed my insistent inquiry to the Secretary of State making it plain that the previous replies of the State Department on this point are entirely unsatisfactory.

Two. In connection with the request that postal and parcel post communications with these displaced persons be made possible immediately, Secretary Byrnes replies as follows:

> **"It may be stated that the Department of State has every sympathy for the desire of many individuals in this country to communicate with friends and relatives in Germany. Many political, economic and military difficulties remain, however, to be surmounted before it will be possible to re-establish communication services. Active steps to this end are being taken and it is hoped that a public announcement of the resumption of communication services for displaced persons may soon become possible."**

These are the two main points stressed in your letter of October 18th.

There remain several questions, however, which I submitted to Secretary Byrnes in the letter of which you have a copy. For your further information, Secretary Byrnes says that **"the disposition of Polish troops now under British command rests obviously with the British Government; that it is not the policy of the British Government to repatriate Poles involuntarily."**

You will recall that I suggested an investigation of all these matters by a special envoy similar to the special envoy who has been sent to the Balkan States. The Secretary points out that "the situation of Poland is substantially different from that of the Balkan States" inasmuch as we are already getting direct reports from the American zone in Germany and "our diplomatic representative in Warsaw is in a position to report currently on conditions in Poland. He therefore concludes that "the appointment of a special representative is not required." I regret the Secretary's refusal of this suggestion even though it might result in nothing more than a duplication of existing information. I am writing him again upon this subject. Again I say this is not "secret". You are welcome to make use of any of this information. You may be very sure that I shall continue to make every practical effort in behalf of helpful action in respect to these immediately perplexing problems; and I enlist with you for keeps in behalf of "justice for Poland" in every useful effort available to us in this great cause.

With warm personal regards and best wishes,

Cordially and faithfully,

ARTHUR H. VANDENBERG

UNITED STATES SENATE
Committee of Finance

November 3, 1945

Walter Cytacki, President
National Committee of Americans of Polish Descent, Inc.
105 East 22nd Street
New York 10, N. Y.

My dear Mr. Cytacki:

Inasmuch as we have been corresponding regarding my efforts to protect against the involuntary repatriation of Poles in the American occupied zone of Germany, I want to be sure that you have seen the latest report which has come to me in connection with my investigation. You will recall that in my last letter I appealed to the three big news services to make an investigation in the American zone. The International News Service promptly complied with my request. It has already published the results. Perhaps you have already seen them. If not, you will be interested in the enclosed copy of the I.N.S. report.

This would seem to indicate that except in one possible instance (which is being investigated) there is no apparent evidence available to indicate any PRESENT involuntary repatriation. I hope this is so. In any event, I am very sure that our insistent inquiry (both here and in Germany) will result in extreme care by the State Department and by the Army that there will be no involuntary repatriation hereafter. I feel quite confident that this will be the result. But we must continue to be vigilant.

I do not consider the enclosed report to be either conclusive or final. But it certainly does NOT contribute to any presumption upon which we could hope to base a succesful appeal for a Congressional investigation. The Washington office of your Polish-American Congress has promised to give me a total brief upon any facts which it may be able to develop from its files to indicate specific "leads" which might invite further specific investigation. I am sure I do not need to add that you can depend upon it that I shall "keep to the trail" and that I shall continue to be helpful in any way I can.

With warm personal regards and best wishes,

Cordially and faithfully,

ARTHUR H. VANDENBERG

By Joseph Willicombe, Jr.
International News Service Correspondent

Frankfurt, Germany, Nov. 2 — (INS) — High officials of the American Military Government today denied repeated reports and charges that Polish citizens are being involuntarily repatriated from the U. S. zone in Germany to their homeland or sent into Soviet zone of occupation.

They admitted, however, that there were "unofficial reports" of at least one such instance. It is being investigated, they said, and proper measures will be taken if the facts are substantiated.

International News Service Correspondents in Berlin and in the Frankfurt-Wiesbaden area were assigned to make a first-hand investigation of the reports and to talk to officials concerned.

Brig. Gen. Mickelson, who is in charge of the displaced, stateless persons and refugee section of the military government, with headquarters in Frankfurt, regretted that under regulations he could not be quoted on the subect.

But at his headquarters it was learned that unofficial reports have been received to the effect that a small number of Poles were repatriated against their will from the Town of Giessen, south of Nurnberg.

Notice of this incident has been forwarded to the office of the Inspector-General of the United States Army. If it is substantiated, steps will be taken to protect the Poles involved and necessary measures will be effected to prevent a recurrence according to Gen. Mickelsen's Headquarters. HNA 75 Willecombe Frankfurt xxx Headquarters.

Belief was expresed that reports of involuntary repatriation may have originated with some Poles, who, already well on their way home at their own will, suddenly decided they would prefer to remain in the American zone.

Some such cases actually are on record, Army Officials declared, and they emphasized that Poles that return to the American Zone after having been shipped home at their own request will forfeit their "DP" (Displaced Persons) privileges and will be treated as the Germans are.

To refute the reports of mass expulsion, headquarters pointed out that between 150,000 and 180,000 Poles who have elected to remain in the United States Area throughout the winter will be fed by the American Army and made as comfortable as possible.

In Berlin, I.N.S. Correspondent Sam Waagenaar discussed the matter with Lt. Col. H. S. Messec who is in charge of the Displaced Persons Section in that area. He said flatly that no Poles have been compelled to return to their home country against their will.

Asked whether anything was known by him of involuntary repatriation, Col. Messec said:

"There is absolutely nothing to substantiate this report."

HNA76 Add Willicombe Frankfurt xxx Report."

Col. Messec said that a great point was made when interrogating Poles on repatriation to emphasize the exact situation. All were told that if they chose to remain in the American Zone, they still would have the privilege in the future of changing their minds and going back home if they wished to.

Col. Messec was most emphatic in declaring that the United States policy was one of voluntary repatriation only. If any involuntary cases occurred, he said, these must have happened in direct and complete violation of standing rules.

According to official figures in Berlin, 94,206 out of the 348,187 Poles in the United States Zone had been repatriated up to Sept. 30.

A sampling of preference among Poles in the Wuertemberg Area indicated that 80 per cent preferred repatriation, Waagenaar reported, but elsewhere the percentage was about 50-50.

Waagenaar reported, however, that while on a recent visit to Poland he met several repatriated Polish soldiers — not civilians — who claimed a whole regiment had been

sent back involuntarily after fighting in the Vosges Mountain Area of France.

These men said their whole group was loaded on a train and not informed of their destination until they were under way. Their story, however, lacks any official confirmation.

November 4, 1945

Honorable Arthur H. Vandenberg
U. S. Senate
Washington 25, D. C.

Dear Senator:

I am extremely grateful for your strong position taken on behalf of Polish displaced persons and I am fully convinced; that my feelings with respect to your position are those of millions of Americans of Polish descent.

It is with deep satisfaction that I learn your decision to publish the whole correspondence concerning the questions raised, for I think the only way to act now in any difficult matter is to act publicly. Otherwise the "secret committments" undertaken not only by the Government of U.S., but also personally by many U.S. agents will stop every reasonable and humanitarian step which can be taken for former victims of hitlerism if they are at the same time the present victims of stalinism.

Concerning the specific questions raised in your letter of October 26, I can supply you with the following information:

ad. 1. My impression is that the involuntary repatriation of Poles and other nationals from Russian dominated areas was not the rule, nevertheless it has been a frequent occurrence, and pressure in this direction is almost general. As correspondence with displaced person is forbidden and no representatives of the Polish free press were admitted from U.S. — it is possible to obtain limited evidence. We must suspect that this is the result of a deliberate policy to conceal the truth (which must be perfectly wekk known by Dept. of State).

Therefore I cannot give you much more evidence. I enclose, however, some facts which were published in the Polish papers in London. However, so far as I know, unconfirmed.

My suggestion is to advise International Press Service — which seems the only one agency willing to get the truth, to ask for reports from the Polish Red Cross, the Polish YMCA and interested Polish and British newspapermen in London, and then verify the information so obtained.

Ad 2. In connection with postal communication, I would like to make the following remarks about Mr. Byrnes reply as quoted by you:

"The Department of State has every sympathy for the desire of many individuals in this country to communicate with friends and relatives in Germany. Many political, economic and military difficulties remain, however, to be surmounted before it will be possible to re-establish communication services. Active steps to this end are being taken and it is hoped that a public announcement of the resumption of communication services for displaced persons may soon become possible".

I confess I am afraid that on this question, when the "political" difficulties are once more evoked, that in the State Dept. mind there is confusion between the question of reopening the postal service in **Germany for Germans** and the question of reopening a postal service **for displaced persons in the American zone.**

It is the moral right of American citizens to demand that a few post-offices shall be open to permit American citizens to communicate with their **allies**, who are now deprived of liberty by the ordinances of American authorities. Our request to open communication with Polish displaced persons cannot be put on the same level as the privilege of organizing postal service for Germans with U.S. money. First, because Germany has surrendered unconditionally and we have no responsibility whatever for easing German life. Second, because providing postal service in Germany for 60 million Germans is a very different business from providing it for some 300 thousands displaced persons. Third, because the reestablishment of general post service in Germany depends not only upon the U.S., but also upon Gr. Britain and the USSR., while the organization of mail service for displaced persons in our zone depends wholly upon us. Fourth, because the corresponding post-offices already exist and I am very sure we can send letters, parcels and money to the personnel of UNRRA in every camp for **displaced persons.** Fifth, because we **have** moral obligation for the people of Poland, who fought and suffered for our cause and our Victory and did not "unconditionally surrender" to anybody. Sixth, because simple humanitarian reasons teach us that to wait for the reestablishment of a postal service for the German people, who in the American zone are at home, is very different from being deprived of the possibility of any communication and of help from the world in the case of **displaced persons,** who were virtually in prison. I must here stress the fact that the Polish P.O.W. in **German Camps** had the opportunity to correspond and receive parcels, according to the Geneva Convention, but are deprived of this opportunity when taken into **American** custody.

Before concluding I take the liberty of once more making a few general remarks, which I feel certain reflect the conviction of others as well as myself.

All of the details brought above are merely fragments of an appeasement policy. And appeasement is nothing except satisfying our enemies by throwing to them the living body of our friends. That was Roosevelt's 1943-1945 policy. The results, as evidenced at Teheran, Yalta, and San Francisco, have been uttterly disastrous, for to strengthen our enemies through weakening our friends is a policy of weakening ourselves. If the mistakes made in the time of war are not corrected during the making of the peace — we remember, Senator, that you demanded their correction — we are headed sooner or later for catastrophe.

Hence the policy of appeasement must be abandoned. We must begin to strengthen our friends and cease strengthening our enemies. The policy with regard to displaced persons is only an illustration of how we are continuing to turn Poles, Lithuanians, Latvians, Estonians, Yugo-

slavs and Hungarians against America in order to strengthen Soviet propaganda with arguments against Western Democracy through our holding all the above named peoples incommunicado and not much better than prisoners.

However the actual abandonment of the appeasement policy must find expression in refusal to finance Soviet Russia. Action in this matter will show whether or not we really intend to correct the Teheran and Yalta blunders. For the purpose of the totalitarian Soviet organization is first, to attain world military supremacy; second, to destroy the existing order in countries reorganizing private property; third, to hold in subjection and exploit conquered peoples.

Therefore financing the Russian State, under whatever form or for whatever reasons, will always in the end be a case of our providing the Soviets with funds to carry out one of the three above mentioned purposes. Which amounts to our financing an armament race, a future war; and the greater the help we give, the greater the disaster we prepare for ourselves.

If the blunders of our past are to be corrected, the process must begin with the withholding of money and materials which in the hands of our enemies would make that correction impossible.

Respectfully yours,
Walter Cytacki

UNITED STATES SENATE
Committee on Finance

November 7, 1945

Walter Cytacki, President
National Committee of
Americans of Polish Descent, Inc.
105 East 22nd Street
New York 10, N. Y.

My dear Mr. Cytacki:

I enclose herewith another letter from Secretary of State Byrnes regarding the repatriation of Poles in the American zone of occupation in Germany.

The Secretary's statements **now** seem to be very definite in their reassurance. There seems to be nothing further that we can do about the matter at the moment — particularly in view of the report of the International News Service in response to my request for an investigation. But I want to keep in intimate touch with the whole situation. I wish you would have your people report to me whenever they think they have any facts which indicate a violation of the policy described by Secretary Byrnes.

I intend to refer to the Polish situation again in a speech on the Floor of the Senate which I am expecting to make next week.

With warm personal regards and best wishes,

Cordially and faithfully,
Arthur H. Vandenberg

In reply refer to
WRB 800.4016 DP/10-2645

November 7, 1945.

The Honorable Arthur H. Vandenberg
United States Senate.

My dear Senator Vandenberg:

I have for acknowledgement your further letter of October 26, 1945 with its enclosure concerning the repatriation of displaced Poles in the American zone of occupation in Germany. The enclosure which accompanied your letter is herewith returned.

Poles are not repatriated against will under military directives in force in the United States zone of occupation in Germany. We are informed by the War Department that these directives are being faithfully carried out. There are approximately 900,000 Poles in the British and the United States zones of occupation in Germany, the majority in the British zone. The lack of transport and the task of repatriating approximately 6,000,000 United Nations nationals, have delayed the repatriation of Poles willing to return to their homes. It seems certain that substantial numbers of Poles will remain in the British and United States zones of occupation in Germany during the winter because of the lack of suitable transport during the cold weather.

The incident described by the British officer in the enclosure with your letter is a matter of military administration. Your attention is called to the fact that the statement is not very precise. Neither the location of the camp nor the United States officer involved is clearly identified. It is not understood in what manner a British officer could be exercising responsibility for the inmates of a camp in the American zone of occupation in Germany. It is suggested that he may prove to be a former British officer at the time in the service of UNRRA.

It may well be that in the repatriation of 6,000,000 United Nations nationals in the brief period since the surrender errors of judgement and failures to identify clearly the nationality of the persons involved may have taken place. Such incidents, if they have taken place, are deplored, but I can assure you that they have been exceptions rather than the rule in the administration of clearly defined military directives adopted in persuance of United States policies.

Sincerely yours,
James F. Byrnes

UNITED STATES SENATE
Committee on Finance

November 12, 1945

Mr. Walter Cytacki, President
National Committee of Americans of Polish Descent, Inc.
105 East 22nd Street
New York, 10, New York

My dear Mr. Cytacki:

Thanks for your further letter of November 4th.

I think you make a strong point in emphasizing the difference between reopening postal service "in Germany

for Germans" and the question of reopening postal service for "displaced persons in the American zone". It is a coincidence that I have just emphasized this same point in a further communication myself to the Secretary of State. I enclose a copy of my latest letter to the Secretary herewith.

With warm personal regards and best wishes,

Cordially and faithfully,

Arthur H. Vandenberg

November 12, 1945

Honorable James F. Byrnes
Secretary of State
Washington, D. C.

My dear Mr. Secretary:

We recently exchanged letters regarding the resumption of mail service to persons in the American zone of occupation in Germany. You reported progress in this direction and said that "active steps to this end are being taken and it is hoped that a public announcement of the resumption of communication services for displaced persons may soon become possible."

Is it not possible to separate the problem of reopening a postal service for DISPLACED PERSONS IN THE AMERICAN ZONE? The latter are OUR exclusive responsibility. They are in OUR zone. They are in OUR control. These displaced persons are usually nationals of OUR Allies. For example, some 300,000 of them are Poles to whom we owe a special obligation because of all the circumstances involved in our Polish-American relations.

I think it would make a very great contribution to the attitudes of millions of our own American citizens who are eager to contact their families and their friends among these displaced persons in our AMERICAN zone, if postal and parcel post communications with THESE unfortunate people could be established AT ONCE. It would help to clarify the whole situation if we could have this FREEDOM of communications without further delay.

I cannot urge the importance of this matter too emphatically. Let us not wait for a GENERAL resumption of communications with all Germany before doing this SPECIFIC job in our own area of exclusive responsibility. May I respectfully ask for a further investigation of this matter as soon as possible and a report upon the facts — and I HOPE an assurance of EARLY action respecting displaced persons in our own American zone of responsibility.

With sentiments of great respect and with warm personal regards, I beg to remain

Cordially and faithfully,

A. H. VANDENBERG

U.S. Opens Mail Service Displaced Persons

WASHINGTON, Nov. 23 — Opening of a limited mail service for exchange of personal correspondence between Americans and displaced persons in the United States zones of Austria and Germany was announced today.

The State Department, making the announcement, said it will also be possible to send five-pound gift parcels from this country to displaced persons in those zones.

The announcement said that in the interest of efficiency, it will be necessary that the first dispatch of mail originate in every case with the displaced person. Special postcard forms are being distributed in the American zones for this purpose.

Americans wishing to carry on the correspondence must present these cards before United States post offices will accept letters or parcels for mailing.

Z KONGRESU POLONJI AMERYKAŃSKIEJ

Wybór Przewodniczących Komisji Kongresu

NA POSIEDZENIU Zarządu Wykonawczego Kongresu Polonji Amerykańskiej, odbytym w Chicago, w dniu 9 listopada 1945 r., wybrano przewodniczących poszczególnych Komisji Kongresu, a mianowicie: komisja wydawnicza — ks. Marcin J. Lipiński, komisja spraw polsko-amerykańskich — B. F. Gunther, komisja finansowa —Ignacy Nurkiewicz, zastępca — Józef Piech, komisja kulturalno-oświatowa — Janina Pałczyńska, komisja gospodarcza — Witold Kosicki, komisja spraw religijnych — Stanisław Kusper, komisja spraw robotniczych — Jan Trzaska.

Petition of the Polish American Congress to the Members of the United States Senate and House of Representatives

The Polish American Congress, representing six million American citizens of Polish descent, including hundreds of thousands of veterans of the two world wars, submit the following facts and recommendations regarding the present desperate and tragic situation of the people of Poland, to whom the United States is the only hope for the fulfillment of pledges that were given them during our common fight for freedom. We cannot shirk our moral responsibility to these people.

About two million Poles are now living outside of Poland, scattered throughout Europe and the Middle East. They are facing with horror the possibility of being forced to return to Soviet occupied Poland, as news of daily executions, arrests and deportations to Siberia confirm their fears for their own fate should they return to their homes. Most of them are now living in the American and British zones of occupation. About three hundred thousand of them are members of the Polish armed forces. More than one hundred thousand of them were members of the Polish Home Army — the army which was known to the whole world as the fighting Polish Underground. (It was this Home Army which was granted combatant status by the governments of the United States and Great Britain.) About one hundred thousand of them are prisoners of war; many of them spent more than six years in German prison camps. More than one million are so-called "displaced persons" who were deported to Germany as slave laborers or political prisoners. Until recently these were inmates of the infamous German concentration camps.

The Polish American Congress knows, from reliable information set forth in affidavits in its possession, that the conditions under which these citizens of our faithful ally, Poland are forced to live are deplorable, and that the treatment accorded Polish citizens now living within the American and British zones of occupation in Europe not only contradicts every accepted rule of humanitarianism, but constitutes an outright denial of all the ideals for which the war was fought. Our late President, Franklin D. Roosevelt, proclaimed that "we look forward to a world founded upon four essential freedoms.... elsewhere in the world.... freedom of religion .... freedom of speech.... freedom from want.... freedom from fear....". Today the allegedly "liberated" Poles —our allies from the very beginning of the war — are not even granted the privileges of enemy prisoners of war. They are subjected to physical and moral hardships which are obviously aimed at forcing them to accept the dreaded "repatriation". This amounts to enslavement, deportation, and in many instances even death. Such treatment of a people — especially a friendly ally — is certainly not in accord with American ideals and traditions. The Polish American Congress therefore requests that the deplorable practices governing the treatment of Polish citizens in the United States zone of occupation in Europe be immediately corrected.

The Polish American Congress urges the immediate appointment of one of its members to act in an advisory capacity to the American military authorities in Europe regarding the problem of Polish displaced persons.

The Polish American Congress further urges that an investigation be conducted by a joint committee of the United States Senate and House of Representatives, to ascertain the responsibilities of the Government of the United States in the present situation of Poland and in the fate of the Polish fighting forces and Polish displaced persons; and to disclose fully the conditions under which Poles within Poland as well as outside of Poland are forced to live.

Finally, the Polish American Congress urges that until the conclusion of such an investigation, and until appropriate recommendations are made by this joint Committee of the United States Senate and House of Representatives, all repatriation of Polish citizens into the Soviet zone of occupation should be suspended.

We respectfully submit that in the course of such an investigation, the following persons be called as witnesses: Hon. James F. Byrnes, Secretary of State; Hon. Edward R. Stettinius, former Secretary of State; Hon. Henry L. Stimson, former Secretary of War; Hon. John J. McCloy, Assistant Secretary of War; Gen. Dwight D. Eisenhower; Gen. Mark Clark; Mr. Earl Harrison; all members of Congress who had, within the last year, visited the camps of the Polish Armed Forces and of Polish displaced persons in the Middle East, Italy, Germany and France, as well as those Congressmen who recently visited Poland.

Respectfully submitted,
POLISH AMERICAN CONGRESS
Charles Rozmarek, President
Honorata B. Wolowska, Secretary
John J. Olejniczak, Treasurer
Thaddeus V. Adesko, Chairman
Resolutions Committee

Pismo Kongresu Polonji do Prezydenta Trumana

Harry S. Truman
President of the United States
White House
Washington, D. C.

Mr. President:

A recent Associated Press dispatch reports that Red Army Units, with the sanction of the Stalin-appointed Polish government, are being sent to each of the 17 provinces of Poland. This is being done under the guise of protecting the country from an "epidemic of banditry".

Catherine the Great offered exactly the same kind of "protection" before she took over Poland.

RUSSIAN HEADQUARTERS in the capital of every province with RUSSIAN GENERALS in command of all army units everywhere in Poland!

This grim news comes out of martyred Poland at the very moment when Mr. Wincenty Rzymowski, foreign minister of the Moscow-conceived government of Poland, is conferring with our state department, which is still upholding — in words — the traditional American policy of non-recognition of governments that do not represent the free will of free people.

As Poland's independence is being strangled by a Soviet military noose, there is not a single word of protest from our government.

This silence only intensifies the heart-tearing mental, physical and spiritual anguish of the people of Poland.

America's staunch ally, Poland, is a victim of ingratitude, injustice and deception without parallel in history.

Not only was this friendly republic deprived at Yalta of one-half of its ancient lands, where barely one percent of the pre-war population was Russian, but the sovereignty of what remains of Poland was destroyed by the imposition of an illegal government.

But Poland was not the only country sold into Soviet slavery at the Yalta market place. There were others. Ten nations, with a total population of 120,000,000 human beings — men, women and children, with the same love of freedom Americans have — met the same tragic fate.

While we are not lacking in appreciation of your expression of friendship for Poland in your speech after the Potsdam Conference, we are keenly disappointed to learn that injustices against Poland and other Soviet-held countries were not corrected at that historic gathering. It was a sad commentary on American diplomacy to learn that even Poland's preparations were placed in the exclusive custody of the Kremlin.

Victim of German and Russian aggression during war, Poland is likewise a target for plunder, murder, hunger, disease and poverty during peace.

A member of the UNRRA Commission in Poland, Clifford H. Nillson, reports Poland is undergoing the most terrible ordeal in its history.

Representatives Gordon (Democrat, Illinois) and Ryter (Democratic, Connecticut) members of the Foreign Affairs Committee, after a tour of Poland, formally protested to you, Mr. President, that Russia is using the United Na-

tions Relief and Rehabilitation Administration for political purposes.

We quote briefly from Representative Gordon's observations:

"The Russian occupation army is behaving very badly (in Poland). We saw their arrogance and unfairness in taking advantage of the poor people of the city (Warsaw). We saw the nearby highways jammed with hundreds of heads of cattle, horses and farming implements, being taken out of Poland by the Russians and going further East. Pillaging of the shops on the street was going on most freely and the snatching of purses from Polish women is a daily occurrence. There also exists a wholesale raping of the Polish women. When resistance would be given, the Russian soldier would use his weapons of war and kill.'

To conceal his intentions, Stalin juggles words cleverly. Repeatedly, he has stated that he wants a strong and independent Poland. If he really wants such a Poland, he can have it. If he wanted a strong Poland, he would not have annexed one-half of it. If he wanted an independent Poland, he would not have imposed upon it a puppet government of Moscow-trained Communists.

Can anyone explain why Germany, an enemy, is under joint Allied occupation while Poland, an ally is under exclusive Russian control?

If Russia would only withdraw its armies and stop interfering in Poland's internal affairs, Poland's troubles would come to a swift end.

The United States could and should have avoided recognizing the communist-dominated Polish government, until free elections were realized and not merely promised.

The attitude of our government toward friendly Poland is in sharp contrast to our constructive intervention in hostile Bulgaria where we flatly refused to recognize the undemocratic government, installed by Moscow.

The American nation is not bound by the secret agreements of Teheran and Yalta, made without the knowledge or approval of the Congress or the American people.

The constitution of the United States invests in no one, no matter how exalted his position, the authority to consent to the mutilation of free nations, to the destruction of their legal governments and to the condemnation of millions of decent and law-abiding people to the yoke of a despotic foreign power.

Our responsibility to right the wrong, caused by the secret agreements, violating the laws of God and man, is inescapable.

Hitler is gone, Mussolini is gone, and yet there is no freedom in Europe.

The dangers against which the Polish American Congress, representing 6,000,000 Americans of Polish descent, has consistently warned our government, are now leading to a tragic climax.

As a result of blind appeasement, all gains made after the first world war have been wiped out. Nations freed by the first world war have all been enslaved by the second world war. Stalin, who entered the war in 1939, not as Hitler's enemy but as his ally, is out to finish the task begun by Hitler — the domination of the world.

With efforts to bring freedom to all nations being nullified by Russia, granting credit to Russia indiscriminately would be foolhardy, especially until Russia withdraws to pre-war frontiers and proves by actions it has no selfish aims of aggrandizement or desire to destroy democratic civilization.

In view of the ever-growing chain of slave nations, releasing the secret of the atomic bomb to Russia, would spell the doom of America. This secret should be guarded carefully, for it is the only safeguard our country has against further Russian expansionism.

America's security and the peace of the world depend upon the correction of political blunders, made during the war.

Unless there is a reversal in our foreign policy, it is folly to talk about liberty, democracy and peace.

As the shadows of despair are deepening over the world, this is not the time for silence.

For freedom's sake, Mr. President, please urge independence for Poland and for all our allies. Do not assist in the crucifixion of the people of Europe. They want to live as we Americans do, not to suffer and die.

This war was fought to protect nations from aggression.

Precious American blood was spilled to purchase freedom and not tyranny for the world.

FOR THE POLISH AMERICAN CONGRESS
Charles Rozmarek, President
Honorata B. Wolowska, Secretary
John J. Olejniczak, Treasurer

SIXTEEN POINTS

For the kind consideration of the Members of the U. S. Congress, based on the conclusions of the Polish American Congress in regard to American foreign policy as applied to Poland, the Balkan, Danubian and Baltic countries.

THE UNITED STATES of America is the greatest and most enlightened democracy on earth. Upon the American people, therefore, has fallen the solemn obligation to keep burning the home fires of freedom and to defend our country and its ideals against the surging tides of totalitarianism. For the fate of one liberty-loving nation is the fate of all.

The Polish American Congress, the voice of 6,000,000 Americans of Polish lineage, gravely concerned by the trend of world events in the wake of the current revival of secret diplomacy in which our statesmen have participated with such unhappy results, respectfully submits the following conclusions:

1. All historical blunders and grievous sins, committed by secret diplomacy in Poland and elsewhere under the pressure of wartime expediences must be rectified at the peace conference, if the government of the United States is not to be held co-responsible for the crimes perpetrated by Soviet Russia in Poland, as well as in the Baltic, Danubian and Balkan countries.
2. All peace discussions should be exposed to the full light of day.
3. Evil secret agreements do not legally bind the Ame-

rican nation.

4. The United States cannot remain indifferent to the fate of Allied Poland, one half of whose lawful territory was ruthlessly seized by the Soviets and the independence of the other half crushed by the forceful imposition of a puppet government. Much more is involved here than merely the fate of Poland and all the other countries adjacent to Russia. The interests of America are at stake and the American way of life menaced.

5. Congress should demand an investigation of the deplorable treatment of the Poles in the American occupational zone who, in many instances, are being coerced into returning, against their will, to Soviet-occupied Poland. Congress should investigate the reason why displaced Poles are prohibited from corresponding with relatives and friends in the United States.

6. In keeping with the foreign policy outlined in President Truman's Navy Day speech, the United States revoke its recognition of the Moscow-installed government forced upon the Polish nation and diplomatic relations should be resumed with the constitutional Polish government in London which the United States had consistently recognized as the only legal Polish government during the entire period of war. It was this Polish government which directed the Polish Army, navy and air force that fought so heroically at the side of our Allies.

7. Alien influences must be removed from Poland and the country restored to its pre-war status if World Democracy is to survive.

8. Russian troops and secret police should be withdrawn from Poland.

9. In addition to UNRRA, Poland should be opened to the American Red Cross, the International Red Cross and Polish American Relief Agencies.

10. The same press prerogatives should be granted Allied representatives in Poland and in other Soviet-held territories as are enjoyed by Soviet correspondents in countries liberated by American and British soldiers.

11. Elections should be held in Poland now under strict Allied supervision and not when all the democratic elements will be liquidated.

12. No financial aid should be granted to the Soviet Union until it fulfills the pledges of the Atlantic Charter of which it was a signatory.

13. For the preservation of America's security, the secret of the atomic bomb must not be shared with Soviet Russia.

14. The American nation should not succumb to the psychosis of moral and spiritual demobilization, spreading in alarming proportions over the country. The American people must be vigilant. They must be alert.

15. We endorse the recommendations of Gen. George C. Marshall with respect to the military preparedness of the United States.

16. Just as the appeasement of Germany brought on World War II, so the appeasement of Russia will lead inevitably to another war in defense of our liberty.

For the Polish American Congress

Charles Rozmarek, President

H. B. Wolowska, Secretary

John J. Olejniczak, Treasurer

KRONIKA ORGANIZACYJNA

ZAKOŃCZENIE NADZWYCZAJNEJ AKCJI FINANSOWEJ

W Biuletynach Organizacyjnych Nr. 29-30 za m. marzec-kwiecień, Nr. 31 za m. maj, Nr. 32 za m. czerwiec, Nr. 33-34 za m. lipiec-sierpień, Nr. 35 za m. wrzesień i Nr. 36 za m. październik 1945 r. opublikowaliśmy nazwiska osób i wysokość ofiar, złożonych do dnia 1 listopada 1945 r.

Poniżej podajemy wykaz nazwisk i ofiar według kuponów i pieniędzy, nadesłanych w ciągu listopada i grudnia (do 10) 1945 roku.

OKRĘG I.
Oddział 14-ty — Hamtramck, Mich.

Ludwik Zubel	$2.00

OKRĘG VI,
Oddział 8-my, — Philadelphia, Pa.

Antoni Klaczek	$1.00
B. Południk	1.00
J. Złotnik	2.00
	$4.00

Oddział 26-ty, Chester, Pa.

Wincenty M. Kaniefski	$2.00
Jakób Łyszczek	2.00
	$4.00

Oddział 45-ty, Trenton, N. J.

Albin S. Bielawski	$25.00
J. Garson	10.00
Klub Literacki	10.00
Stanisław Markiewicz	10.00
Wincenty Matławski	5.00
Felix Mielczarski	1.00
Dr. Henry Urbaniak	10.00
S. Franciszek Urbaniak	10.00
	$81.00

Oddział 46-ty, Baltimore, Md.

Franciszek Gregorek	$5.00

Oddział poza okręgowy
Oddział 59-ty, Rochester, N. Y.

Stanisław Krygier	$4.00

Z ZARZĄDU GŁÓWNEGO

CZWARTY WALNY ZJAZD

W dniach 23 i 24 listopada r.b. odbył się w Detroit, Mich. IV Walny Zjazd Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia.

Sprawozdanie z przebiegu Zjazdu oraz treść powziętych uchwał i rezolucji podajemy na innem miejscu.

●

LIST PREZESA FR. JANUSZEWSKIEGO DO CZŁONKÓW KOMITETU NARODOWEGO

W drugiej połowie grudnia 1945 r. Prezes Fr. Januszewski przesłał do wszystkich członków Organizacji list z życzeniami świątecznemi i z apelem o osobistą ofiarność i zbieranie funduszów na rzecz akcji głoszenia prawdy o Polsce i obrony słusznych praw Polski, Ojczyzny naszych ojców.

Tekst listu poniżej publikujemy:

Grudzień, 1945

Drodzy Przyjaciele:

Jak Wam wszystkim wiadomo, na Zjeździe Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia, odbytym w dniach 23 do 24 listopada, wybrano mnie prezesem naszej organizacji. Oceniam w zupełności zeszczyt, jakim mnie obdarzyliście, ale zarazem zdaję sobie sprawę z ważności przyjętych na siebie obowiązków zarówno wobec organizacji jak i wobec celów, dla jakich Komitet Narodowy Amerykanów Polskiego Pochodzenia został stworzony.

Obowiązek ten nakazuje nam wszystkim pamiętać o Polsce w każdej chwili i w każdej okoliczności, czyniąc wszystko, aby ją ratować i doprowadzić do odzyskania niepodległości Narodu Polskiego.

Wchodzimy w okres Świąt Bożego Narodzenia, w którym otwierają się serca ludzkie i dłonie stają się ofiarniejsze.

Apeluję do Was w tym sezonie Gwiazdkowym, abyście, wierni będąc celom naszym, przy każdej sposobności, czy to w kole znajomych czy w gronie rodzinnym, wśród bliższych czy dalszych przyjaciół, pamiętali o zbieraniu funduszów na głoszenie prawdy o Polsce — funduszów na świętą walkę o sprawiedliwość dla ziemi naszych ojców.

Sami nie szczędząc ofiar, innych zachęcajcie do szczodrobliwości na Fundusz Obrony Polski. Najszlachetniejszym prezentem Gwiazdkowym dla każdego z nas niech będzie danina na głoszenie tej Prawdy, którą wrogowie Narodu Polskiego najbardziej chcą dziś tłumić i zakryć przed oczami świata.

Jeśli apel mój trafi do Waszego przekonania i czynem ofiarnym się objawi, proszę o wysłanie takiej daniny na ręce Skarbnika naszej organizacji w załączonej kopercie ze zwrotnym adresem.

Łącząc tradycyjne życzenia Świąteczne, wierzę, że podzielacie to przekonanie, iż jedynie Wesołe Święta i jedynie Szczęśliwy Nowy Rok może dla Polaków być tylko wtedy, kiedy Polska stanie się naprawdę Niepodległą.

Szczerze oddany Wam i Sprawie,

FR. JANUSZEWSKI,

Prezes Kom. Nar. Amerykanów Polskiego Pochodzenia.

●

PIKIETOWANIE KONSULATU POLSKIEGO

Podczas pobytu w New York'u W. Rzymowskiego "ministra" marjonetkowego rządu warszawskiego członkowie Kongresu Polonji Amerykańskiej pikietowali gmach Konsulatu R.P.

Wyjaśniając fakt pikietowania Konsulatu Wydział

Stanowy Kongresu Polonji na południową część Stanu New York wydał następujące oświadczenie:

„Fakty i wiadomości z Polski, rządzonej przez marjonetkowy reżym warszawski, przedstawione przez Rzymowskiego, nie pokrywają się z prawdą oraz z wiadomościami przedstawionemi przez amerykańskiego korespondenta „New York Times'a" Gladwina Hilla.

„Pan Rzymowski w swoim wywiadzie prasowym nie próbował nawet odpowiedzieć na cały szereg poważnych zarzutów skierowanych przeciw reżimowi, którego jest członkiem. A zarzuty te to mordowanie i więzienie oponentów reżimu, destrukcje i gwałty wykonywane przez czerwoną armję, nowe mianowania sowieckich komendantów we wszystkich województwach w Polsce, odmawianie obywatelom ich praw do wolności i demokracji oraz stosowanie terroru, o czem pisał p. Hill.

„Poprzednia karjera życiowa p. Rzymowskiego nie może wzbudzać zaufania do tego, co mówi lub obiecuje. Podczas rządów marszałka Piłsudskiego był gorliwym obrońcą jego polityki, dziś jest członkiem reżimu, który Piłsudskiego nazywa faszystą.

„Będąc członkiem Polskiej Akademji Literatury popełnił plagjat podpisując swoje nazwisko pod dziełami Bertranda Russella.

„Typowym przykładem jego błędnych oświadczeń, jest jego twierdzenie jakoby przed wojną nie było wolności religijnej w Polsce, ponieważ kościół katolicki nie dopuszczał do niej. Tymczasem faktem jest, że przed inwazją niemiecką wszystkie wyznania religijne cieszyły się w Polsce wolnością, włącznie z Mahometaninami, podczas gdy obecnie katoliccy księża są prześladowani i deportowani.

„W pojęciu więc pół miljona Amerykanów polskiego pochodzenia, zamieszkujących południową część stanu New York, pan Rzymowski nie reprezentuje Narodu Polskiego, lecz tylko swoich rosyjskich protektorów, a ciemięzców Narodu Polskiego.

Za Wydział Kongresu Polonji na południową część stanu New York.

Franciszek J. Wazeter, prezes."

CZŁONKOWIE KONGRESU POLONJI AMERYKAŃSKIEJ PIKIETUJĄ PRZED KONSULATEM R. P. W NEW YORKU.



W pikietowaniu wzięli udział następujący członkowie Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia: W. Chybowski, T. Pitura, K. Nowakowska, J. Braynack, R. Puchalski, M. Lisiecka, M. Lisiecki, E. Szczawińska i J. Foltz.

Transparenty nosiły napisy:

"Rzymowski does not represent Poland but Russia"

"This used to be a Polish Consulate"

"Rzymowski lies about Catholic Churches in Poland"

"It is Communist Puppets who are persecuting religions in Poland"

"Americans protest Rzymowski's treacherous lies about Poland"

DZIAŁALNOŚĆ OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW

OKRĘG I. DETROIT, MICH.

6-go listopada r.b. w Domu Polskim przy ul. Forest, odbyło się specjalne posiedzenie Okręgu I, Komitetu Narodowego, zwołane w celu wyboru delegatów na Czwarty Walny Zjazd, który odbędzie się w naszym grodzie w dniach 23 i 24 listopada.

Zawiadomieni przez prezesa Okręgu delegaci o celu zebrania, jednogłośnie na wniosek p. Tanalskiego na delegatów na Zjazd wybrali H. Koguta i A. Recława. W dalszym ciągu uchwalono z kasy Okręgu wyasygnować $25 na częściowe pokrycie kosztów Zjazdu, oraz na wniosek p. Tanalskiego, poparty przez p. Recława zadecydowano złożyć donację na Zjeździe w wysokości $200.

Na wniosek del. L. Zubla, uchwalono, by wszystkie Oddziały należące do Okręgu I, opodatkowały się po $25 na pokrycie kosztów Czwartego Walnego Zjazdu delegatów w Detroit. Znajdujący się na posiedzeniu skarbnik Oddziału 17, p. Myczek, w myśl tej uchwały, złożył w imieniu swego Oddziału powyższą sumę. Prezes 2-go Oddziału p. Tuchewicz, jak również i prezes 14 Oddziału p. Zubel, oraz p. A. Bieliński z Oddziału 4 oświadczyli, że Oddziały ich chętnie złożą wymaganą sumę.

W dalszym ciągu omawiano sprawy Komisji Poleceń i Wniosków i na propozycję p. Zubla uchwalono Komisję powołać. Do Komisji poproszono pp. Recława, Zubla, Wachockiego i Bielińskiego z poleceniem, by opracowali wnioski na Walny Zjazd.

●

Oddział I-szy, Detroit, Mich.

Na listopadowem posiedzeniu Oddziału wybrani zostali delegaci na Czwarty Walny Zjazd Komitetu Narodowego, który odbędzie się w dniach 23 i 24 listopada w Hotelu Book-Cadillac. Lista delegatów przedstawia się jak następuje: Wł. Stańczuk, Jan Wojciechowski i Aniela Sandecka.

●

Oddział 2-gi, Detroit, Mich.

W niedzielę, 4 listopada, w Domu Polskim odbyło się posiedzenie, na którem po załatwieniu spraw rutynowych wybrano delegatów na Czwarty Zjazd Komitetu Narodowego w Detroit. Zebrani jednogłośnie wybrali p. Jana Dodatko na delegata i p. Emilję Hibner na zastępczynię. Na wniosek p. Konaszewskiego uchwalono złożyć na Zjeździe donację w wysokości $50. Sprawozdanie z działalności Okręgu, oraz z prac przygotowawczych do mającego się odbyć Czwartego Walnego Zjazdu delegatów Komitetu Narodowego złożył sekretarz Okręgu p. A. Recław.

●

Oddział 14-ty, Hamtramck, Mich.

W środę, 7 listopada r.b. w Domu Związkowym przy ul. Holmes i Mackay odbyło się roczne zebranie Oddziału 14. Po przeczytaniu i przyjęciu protokółu, wybrano nowy zarząd na rok 1946. Rezultaty wyborów przedstawiają się jak następuje: Ludwik Zubel, prezes: Wacław Kierzkowski, wice-prezes; Helena Pastusiak, wice-prezeska; St. Trojanowski, sekretarz protokółowy; Julian Czarnowski, sekretarz finansowy i Walenty Felcyn, skarbnik. Delegaci do Okręgu: Ludwik Zubel i St. Trojanowski. Na delegata na Czwarty Walny Zjazd delegatów Komitetu Narodowego, powołany został p. Ludwik Zubel, na zastępcę zaś p. Walenty Felcyn. Z działalności Okręgu obszerne sprawozdanie złożyli: pp. L. Zubel, St. Trojanowski, oraz znajdujący się także na posiedzeniu prezes Okręgu p. Henryk Kogut.

●

Oddział 15-ty, Detroit, Mich.

Na nadzwyczajnem posiedzeniu Oddziału wybrano p. St. Kwiatkowskiego, jako delegata a p. J. Nawrockiego, jako zastępcę delegata na IV-y Walny Zjazd Komitetu Narodowego.

●

Oddział 17-ty, Detroit, Mich.

Na miesięcznem posiedzeniu Oddziału 17-go, w niedzielę 28-go października na delegatów na Czwarty Walny Zjazd Komitetu Narodowego wybrani zostali: Aleksandra Szczepanik i Leon Tanalski, na zastępców zaś: Stefan Ostrowski i Antoni Szczepanik. Przez powstanie zebrani wyrazili współczucie p. Szparaga z powodu śmierci jego żony, należącej również do Oddziału. Z działalności Okręgu składali sprawozdanie H. Kogut i A. Recław. Przewodniczącą posiedzenia była p. Aleksandra Szczepanik, wice-prezeska.

●

OKRĘG IV, NEW YORK, N. Y.

W niedzielę, dnia 4-go listopada r.b. odbyło się posiedzenie Okręgu IV Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia, w sali Domu Narodowego przy St. Marks Place w Nowym Yorku. Przewodniczył na posiedzeniu prezes Okręgu W. Pilch, sekretarzował W. Zaleski.

Szeroko omówiono sprawę Walnego Zjazdu Kom. Nar. Am. Pol. Poch. który się odbędzie w Detroit, Mich., w dniach 23-go, 24-go i 25-go listopada.

Delegatem Okręgu 4-go został p. W. Zaleski z Oddz. 12-go wybrano delegatem W. Chybowskiego, z Oddz. 25go G. Klimeckiego, z Oddz. 77go J. Braynack'a i Zienkiewicza.

Przedstawiciele Oddziałów 3-go i 39-go zawiadomili, że wybór delegatów odbędzie się na najbliższych posiedzeniach oddziałów.

Na zebraniu obecny był minister Henryk Floyar Rajchman, który wygłosił odczyt na temat „Obecne stosunki w Polsce i w Ameryce".

Na posiedzeniu delegatów Okręgu IV-go i Oddziałów, wchodzących w skład Okręgu IV-go, w dniu 18 listopada w Domu Narodowym w New Yorku omówiono całokształt spraw, związanych ze Zjazdem w Detroit, Mich. Wyjaśniono, że na Zjeździe Okręg IV-ty będzie reprezentowany przez p. E. Szczawińską i p. W. L. Zaleskiego.

Oddział 3-ci, New York, N. Y.

Na posiedzeniu Oddziału 3-go w dniu 12 listopada r.b. po załatwieniu szeregu bieżących spraw rutynowych wybrano następujących delegatów na IV-ty Walny Zjazd w Detroit, Mich.: p. H. Liwacz, A. Wójcicki i pani H. Ząbek.

●

Oddział 12-ty, Harlem, N. Y.

Dnia 10 listopada r.b. w sali parafjalnej św. Jadwigi w New Yorku, odbyło się posiedzenie Oddziału 12-go Komitetu Narodowego Amerykanów P. P. Przewodniczył Prezes B. Malinowski.

Posiedzenie poświęcone było sprawom finansowym Oddziału i sprawom IV-go Walnego Zjazdu Komitetu Narodowego w Detroit, Mich.

Delegatem Oddziału na Zjazd został wybrany p. W. Chybowski.

W drugiej części posiedzenia p. W. Chybowski wygłosił referat na temat bieżącej sytuacji politycznej i zadań, jakie ma Komitet Narodowy do spełnienia.

Oddział 12-ty Komitetu Narodowego urządził dnia 17 listopada r.b. w sali parafjalnej św. Jadwigi 62 E. 106 ulica w Nw Yorku wieczornicę, na którą przybyli licznie członkowie Oddziału wraz z rodzinami oraz przyjaciele i sympatycy Komitetu Narodowego.

Na wieczornicy zostało wygłoszonych parę przemówień.

Mec. Fr. X. Wazeter udzielił zebranym garść informacji, w jaki sposób można pomóc rodzinom i krewnym w Polsce, p. E. Kosowicz, komentator radjowy ze stacji WH-OM mówił o przeżyciach na terenie walk na Pacyfiku; p. W. Chybowski, delegat na Zjazd Rady Naczelnej Kongresu Polonji zapoznał zebranych z pracami Kongresu i zakreślonym programem działania na rok następny.

●

Oddział 39-ty, Yonkers, N. Y.

Dnia 3-go grudnia r.b. w Domu Polskim, 92 Waverly St., Yonkers, N. Y., odbyło się miesięczne posiedzenie miejscowego Oddziału Komitetu Narodowego. Szczegółowe sprawozdanie z IV-go Walnego Zjazdu w Detroit, Mich., zdał p. W. Chybowski z New Yorku. Przeprowadzone wybory Zarządu Oddziału na rok 1946-ty dały wynik następujący: p. Golanowski — Prezes, p. Chodkowska — Wice Prezes; p. M. Budzyński — Wiceprez., p. P. Satuła — sekr. Prot. p. M. Dziadul — zast. sekr. prot., p. S. Rajkowski — sekr. finans., S. Stasiński — kasjer.

●

Oddział 78-my, East New York

Dnia 30 listopada r.b. w Sokolni przy Pennsylvania Avenue, East New York odbyło się, pod przewodnictwem Prezesa St. Wojtczaka, posiedzenie miesięczne Oddziału 78-go.

W posiedzeniu wziął udział p. W. Chybowski, który wygłosił dłuższe przemówienie o działalności Komitetu i zamierzonych pracach na przyszłość. Postanowiono urządzić w dniu 8-go grudnia r.b. wieczornicę, z której dochód będzie przeznaczony na rzecz akcji głoszenia prawdy na drodze kolportażu broszur.

Okręg V., NEW JERSEY

Dnia 4-go listopada r.b. w Domu Narodowym przy Liberty Avenue, Jersey City, N. J. odbyło się posiedzenie Okręgu V Komitetu Narodowego. Przewodniczył Wiceprezes F. Latawiec, sekretarzował p. J. Wolwowicz.

Po rozpatrzeniu bieżących spraw porządkowych i wysłuchaniu sprawozdań delegatów Oddziałów, wchodzących w skład Okręgu, dłużej omawiano sprawy organizacyjne, zwłaszcza zwiększenia ilości członków w Oddziałach i utworzenia nowych oddziałów Komitetu w stanie New Jersey.

Na IV Walny Zjazd Komitetu Narodowego wybrano dwóch delegatów Okręgu pp.: K. Karczewskiego i J. Wolwowicza.

W drugiej części posiedzenia p. Z. Spotowski, przedstawiciel Głównego Biura Komitetu z New Yorku, wygłosił referat na temat bieżących prac Komitetu i akcji głoszenia prawdy o Polsce.

Oddział 9-ty, Jersey City, N. J.

Na posiedzeniu po przyjęciu sprawozdania finansowego i załatwieniu szeregu bieżących spraw Oddziału wybrano następujących delegatów na IV Zjazd Komitetu Narodowego w Detroit: pp. B. Baszkowski, H. Witosławski, W. Lipowska i J. Dyki.

Dnia 2-go grudnia r.b. w Domu Narodowym przy Grove St. odbył się obchód, poświęcony upamiętnieniu rocznicy Powstania Listopadowego.

Obchód urządzony był przez Oddział 9-ty Komitetu Narodowego, pod egidą Centrali Towarzystw z Jersey City, N. J.

Przewodniczył Prezes Centrali Towarzystw p. K. Karczewski. Głównym mówcą był b. Min. Przemysłu i Handlu p. H. Floyar Rajchman; pozatem przemawiali pp.: Fr. Latawiec z Passaic, N. J. i W. Chybowski z New Yorku.

●

OKRĘG VI, PHILADELPHIA, PA.

Oddział 8-my, Philadelphia, Pa.

Na posiedzeniu Oddziału w dniu 4 listopada r.b., które pod przewodnictwem Prezesa A. Kwincińskiego, odbyło się w Domu Polskim wybrano trzech delegatów na IV Walny Zjazd Komitetu Narodowego w Detroit, Mich. Delegatami zostali pp.: W. Fabierkiewicz, T. Nowicki i B. Urbanowski.

W związku ze zwołaniem Zjazdu ustalony poprzednio termin Obchodu Listopadowego przesunięto z niedzieli 25 listopada na dzień 2 grudnia r.b.

●

Dnia 2 grudnia r.b. w Domu Polskim przy Fairmount Avenue odbył się Obchód poświęcony upamiętnieniu rocznicy Powstania Listopadowego. Obchód urządzony był przez miejscowy Oddział Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia. Przewodniczył Prezes Oddziału p. A. Kwinciński.

Zebrani w liczbie ponad 200 osób wysłuchali szeregu przemówień, między innemi, p. Kazimierza Mostowskiego z New Yorku na temat Powstania Listopadowego w 1863 r. przeciwko przemocy moskiewskiej i walk Narodu Polskiego o wolność i niepodległość, z tym samym ciemięzcą, w dobie obecnej.